GLASILO OBČINE RIBNICA
FEBRUAR 2022/XXVI

Rešeto

aktualno **Ribniški gasilci bodo varneje delali na višini**

intervju **Jože Andolšek, predsednik Gasilske zveze Ribnica**

reportaža **Mesto tisoč in ene luči**

kolumna **Plečnik v Ribnici**

TELEVIZIJA RKANAL+®
www.rkanal.si

TV PROGRAM:
informativne odaje, tedenski pregledi dogodkov, novice, oglaševanje, intervjuji, predstavitve ...

SVETOVANJE in IZDELAVA
video spotov, predstavitvenih in dukomentarnih filmov ...

SNEMANJE
športnih, glasbenih, kulturnih, izobraževalnih dogodkov ...

NAJNOVEJŠA TEHNOLOGIJA
snemanja HD, live streaming ...

PREDVAJANJE na TV R kanal+

Marketing TV R.kanal+
041 452 777

ZDRAVSTVENI DOM
dr. Janeza Oražma Ribnica
vabi vse bodoče starše, da se udeležijo spletnih predavanj

»Priprava na porod in starševstvo«

Maja Žagar. dipl. babica

Pridobili boste veliko koristnih informacij o nosečnosti, porodu, poporodnem obdobju, dojenju in negi novorojenčka. Z udeležbo na predavanjih bo prehod v materinstvo in očetovstvo gotovo lažji. Za spremljanje zadošča pametni mobilni telefon ali računalnik, posebno predznanje uporabe tovrstnih spletnih orodij ni potrebno. Predvidena so 1 predavanje v zgodnji nosečnosti (12.–24. teden) in 4 predavanja po 30. tednu nosečnosti. Udobno se namestita v domačem okolju in se nam pridružita!

Dodatne informacije in prijave:
031 342 819,
maja.zagar@zdribnica.si

DramŠpil

KUD DramŠpil Ribnica napoveduje predstavo gledališkega abonmaja za mesec februar:

19. februar 2022 ob 10. uri

LEDENKA

AG Vrba, TVD Partizan

19. februar 2022 ob 19. uri,
predstava za odrasle

ŠJORA OD POSLANCA

komedija v izvedbi Kulturnega društva Domovina Osp, TVD Partizan

Predstava bo izvedena v skladu z ukrepi NIJZ. Trenutno je zahtevan pogoj PCT. Če razdalja 1,5 m med obiskovalci ne bo zahtevana, bo predstava tudi za izven.
Karte za izven bodo na voljo pol ure pred predstavo na vhodu v TVD Partizan.
Cena vstopnice za otroško predstavo: 4 eur.

Lahkotnost obljubljanja

Inventure minulega leta so opravljene in privoščim vam, da ste na večini postavk vknjižili pozitivno stanje, izvzemši konto virusa, kilogramov in morda še česa. Zgodba zase, ki sicer časovno sovpada, so novoletne obljube, celo zaobljube. Običajno se krivulja zagnanosti, entuziazma in odločnosti osebka z novoletno obljubo (pre)hitro previje proti minulemu stanju, ki bo še nekaj časa naravno stanje. Je samoprevara uspela ali ne?

Sicer pa je z obljubami cel vrag. Glede na tako imenovano »supervolilno leto« jih bodo nekateri imeli polna usta, večina pa polna ušesa. Tudi to je eno od naravnih stanj. Pomembneje je, koliko teh imenitnih obljub bo v mandatu uresničenih. Spomnim se zgodbe poslanca iz države nekje na severu Evrope, ki je obljubljal kolesarjem vedno veter v hrbet, če bo izvoljen. Rekli so, da je to pa ja nemogoče uresničiti, nakar je odgovoril, da tudi njihove obljube niso realne, in bil je izvoljen.

Kako daleč si določen kandidat upa z obljubljanjem? Katere obljube so obljubljene s figo v žepu in katere so obljubljene z najboljšimi nameni? Dejstvo je, da imamo volivci kratek zgodovinski spomin, česar se zavedajo tudi kandidati za politike. Zaradi tega dejstva so morda pri obljubah tudi bolj drzni in večkrat v žepu krivijo prste v fige.

Mi, s polnimi ušesi obljub, lahko svoje strinjanje/nestrinjanje izrazimo na volitvah; letos kar trikrat. Na straneh o politiki ter v pismih bralk in bralcev boste našli kopico informacij, namigov in konkretnih predlogov, koga voliti. Sam navijam za kar največ veljavnih glasovnic in, jasno, za kar največ izpolnjenih obljub.

Sašo Hočevar

Rešeto
Naslednja številka izide 14. marca 2022. GRADIVO ODDAJTE do 1. marca 2022.

KOLEDAR DOGODKOV v občini Ribnica februar–marec 2022

Koledar dogodkov pripravlja Zdenka Mihelič. Podatke za prihodnji mesec pošljite na **mihelic.zdenka@gmail.com**.

12. 2. ob 19. uri
ROKOMETNA TEKMA RD, člani, RD RIKO RIBNICA – RD KOPER
Športni center Ribnica

12. 2. od 7. do 12. ure
TRŽNICA RIBNICA
Makadamska površina ob parkirišču pred Miklovo hišo

18. 2. ob 20.15
USTNO ZDRAVJE IN KAKO SKRBETI ZANJ
Prostori RŠK (Obrtna cona Ugar 11)

19. 2. od 7. do 12. ure
TRŽNICA RIBNICA
Makadamska površina ob parkirišču pred Miklovo hišo

19. 2. ob 10. uri
PREDSTAVA ZA OTROKE: LEDENKA, AG VRBA VRBLJE
TVD Partizan

19. 2. ob 19. uri
PREDSTAVA ZA ODRASLE: ŠJORA OD POSLANCA, OSP
TVD Partizan

25. 2. ob 20.15
POTOPISNO PREDAVANJE: ŠPANIJA – SALAMANCA
Prostori RŠK (Obrtna cona Ugar 11)

26. 2. od 7. do 12. ure
TRŽNICA RIBNICA
Makadamska površina ob parkirišču pred Miklovo hišo

Prvi teden marca
DELAVNICE ZA ELEKTRONSKO USPOSABLJANJE ČLANOV DRUŠTVA UPOKOJENCEV RIBNICA
(z mobilnim telefonom ali računalnikom)
Obvezne prijave v DU Ribnica

5. 3. od 7. do 12. ure
TRŽNICA RIBNICA
Makadamska površina ob parkirišču pred Miklovo hišo

5. 3. ob 19. uri
ROKOMETNA TEKMA RD, člani, RD RIKO RIBNICA – RD LL GROSIST SLOVAN
Športni center Ribnica

25. 3. ob 20.15
URADNO ODPRTJE PROSTOROV RIBNIŠKEGA ŠTUDENTSKEGA KLUBA
Prostori RŠK (Obrtna cona Ugar 11)

Naslovna fotografija: Sašo Hočevar

Občinsko glasilo
Rešeto
izdaja Občina Ribnica.
Uredniški odbor:
Sašo Hočevar – odgovorni urednik,
Tina Peček – članica,
Jurij Kožar – član
Programski svet: Alenka Pahulje, Mitja Ilc, Tadeja Šmalc, Uršula Jaklič Žagar, Domen Češarek, Matej Zobec, Metka Tramte, Tjaž Mihelič
Lektura: Jasmina Vajda Vrhunec, s. p.
Trženje oglasnega prostora: 041 536 889
Oblikovanje in prelom: Špela Andolšek
Tisk: LUart, d. o. o.
Naklada: 3.300 izvodov
Naslov: Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica
GSM: 051 641 021, 041 932 232
E-pošta: reseto@ribnica.eu
Izid naslednje številke: 14. 3. 2022
Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 9,5 %. V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridružujemo pravico do avtorskega honorarja. Pridružujemo si pravico do morebitnega tiskarskega škrata.
Gradivo za naslednjo številko oddajte do 1. 3. 2022.
Anonimnih pisem ne objavljamo.
Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne odražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva. Prispevki v časopisu niso uradno mnenje Občine Ribnica.
FSC www.fsc.org MIX Paper from responsible sources FSC® C149440

NIČ KAJ ZIMSKO

Zima se je prevesila v drugo polovico, vendar na občini ni prav nič zimsko in tudi ne ležerno. Pred nami je leto velikih izzivov in novih projektov.

Kot ste lahko prebrali že v novembrski številki, imamo za letošnje leto sprejet rekordni proračun, ki je izjemno razvojno naravnan. Slabo polovico 16-milijonskega proračuna predstavljajo investicije, kar pomeni, da bo treba v izpeljavo projektov vložiti veliko dela in truda. Naloga ne bo lahka, a cilji morajo biti drzni in hkrati čim bolj realni. Zagotovo je za vsak izpeljan projekt, za vsako investicijo in za vsak razpis treba vložiti ogromno naporov, energije in dela ter izstopiti iz cone udobja. Hkrati je treba imeti pravo ekipo in nenehno stremeti k izboljšavam.

V prejšnji številki Rešeta je bilo s strani našega poslanca in občinskega svetnika g. Jožeta Tanka v prispevku z naslovom »Ko lučke ugasnejo« napisanih nekaj navedb, ki so zavajajoče in terjajo odgovore. Načeloma ne želim komentirati in odgovarjati na mnenja avtorjem prispevkov, saj ima vsak pravico do svojega razmišljanja, je pa pomembno, da so občani seznanjeni z objektivnimi dejstvi, ne le s subjektivnim mnenjem posameznika. Naj najprej obrazložim navedbe, ki se nanašajo na povišanje stroškov dela v občinski upravi. Zagotovo se vsi strinjamo, da je v primeru večjega obsega poslovanja potrebne več delovne sile, kar pomeni tudi višje stroške dela. Če imamo neprimerljivo večji proračun ter več vsebin in področij, s katerimi občina lovi zaostanek, ki se je nabral v preteklem obdobju, potem je treba imeti tudi dovolj številčno ekipo. Delati kakršnekoli primerjave na podlagi podatkov o načrtovanih odhodkih, brez ustreznih dodatnih primerjav, ni realno. Zato je bila narejena primerjava realiziranega stroška plač v občinskem proračunu od leta 2016 do leta 2021, pri čemer je bilo ugotovljeno, da je v letu 2016 znašal delež plač občinske uprave v celotnih odhodkih 7,3 %, v letu 2021 pa le 5,8 %. To kaže na veliko povečanje produktivnosti zaposlenih v zadnjem obdobju in celo zmanjšanje stroška plač na enoto odhodka. V primeru povečevanja proračuna in večjega števila projektov bo treba še dodatno zaposlovati, saj je neumestno pričakovati, da je lahko z enakim številom zaposlenih izvedenih več projektov. Tako sistem deluje v gospodarstvu in tudi v javni upravi ni nič drugače.

Na področju izgradnje igrišč sta v teku priprava projektnih nalog in izbor projektanta za igrišča na Velikih Poljanah, v Brežah, Goriči vasi in Grčaricah. V Goriči vasi je bilo v tem mandatu pridobljeno zemljišče, ki ga ni bilo mogoče pridobiti v preteklosti, kljub veliki potrebi in želji vaščanov.

V prejšnjem mandatu so mnoge občine pospešeno gradile kanalizacijske sisteme, saj je bil omogočen visok delež sofinanciranja s strani države. Žal Ribnica ni ujela tega ugodnega vala investicij. V tem mandatu ni bilo razpisanih sofinancerskih sredstev za navedene investicije, občina pa tudi ni imela ustreznih projektov, kaj šele gradbenih dovoljenj. Ta so zdaj v večji meri pridobljena, ko bodo na voljo ustrezni razpisi, pa bodo aktivnosti stekle nemudoma.

Na področju zdravstvenega varstva bo občina v sodelovanju z zunanjim investitorjem omogočila gradnjo varovanih stanovanj in zagotovila zemljišče za gradnjo negovalne bolnice.

V postopku je gradnja novega Medgeneracijskega centra na lokaciji bivšega Ideal centra, katerega lastnica je zadnjih deset let občina. V obdobju od leta 2012 je bil ta objekt prepuščen propadanju, saj ni bil deležen niti osnovnega vzdrževanja. Takoj po prevzemu mandata, v letu 2019, je bila zato naročena analiza, ki je pokazala, da je ekonomsko bolj upravičeno objekt v celoti porušiti in zgraditi novega kot obnavljati obstoječega. V preteklem letu je bila izdelana projektna naloga za izgradnjo povsem novega objekta in trenutno je v teku razpis za gradnjo, ki se bo predvidoma začela letos.

Prepričan sem, da bomo navedene in še številne druge projekte uspešno izpeljali. Vendar če želimo napredek, je nujno sodelovanje. Le-to mora biti korektno in vzajemno ter v duhu za skupno dobro. Želim si, da bi vsi skupaj energijo usmerjali v smeri napredka in razvoja naše občine. Lučke so res ugasnile, a projekti se izvajajo in le s skupnimi močmi in povezovanjem jih bomo lahko uresničili še več, saj en sam človek lahko naredi le delček, če stopimo skupaj, pa smo nepremagljivi in izjemno uspešni.

vaš župan
Samo Pogorelc

Ribniški gasilci bodo varneje delali na višini

Blaž Mohar, podpredsednik GZ Ribnica in predsednik PGD Ribnica

15. 5. 2018 je bil datum, ko se je prvič sestala komisija za nabavo novega vozila TRV-D. To je bil prelomni dan za PGD Ribnica, na ta dan smo namreč začrtali načrt nakupa novega vozila.

Sledilo je ogromno sestankov in usklajevanj tako na društveni ravni kot tudi na relaciji med društvom in Občino Ribnica. Treba je bilo najti skupen jezik. Naj povem, da ideja o tehničnem vozilu z dvigalom sega že leta nazaj. Prve pogovore o novem vozilu smo v društvu imeli že leta 2014. Takrat so vse to bile želje, ki pa so rastle, in nov župan je našim željam prisluhnil ter projekt podprl. Nakup vozila za društvo predstavlja ogromen strošek in brez pomoči Občine Ribnica bi bil takšen nakup še danes v oblakih. Ocenjena vrednost investicije je bila okoli 400.000 EUR. Občina je namreč za nakup vozila neposredno prispevala slabo polovico vseh potrebnih sredstev. Drugo polovico sredstev smo prispevali sami ob pomoči donacij podjetij, s pomočjo donacij občanov in tudi iz sredstev, ki jih prejmemo od države za posredovanja ob prometnih nesrečah in nesrečah z nevarno snovjo, ter seveda z lastnimi sredstvi. Finančna konstrukcija je tako bila zaprta in maja 2020 smo objavili javno naročilo za nakup novega vozila.

Na objavljeni razpis se je prijavilo podjetje Bijol, d. o. o., in nam poslalo ponudbo v treh sklopih – podvozje, dvigalo in nadgradnja. Ponudba je bila sprejemljiva in v avgustu istega leta smo slavnostno podpisali pogodbo za dobavo. Rok za izvedbo je bil takrat nastavljen na april 2022. Sledilo je nekaj sestankov in usklajevanj in že smo prejeli prvi del, to je podvozje proizvajalca MAN. Drugi del, to je montaža dvigala, je sledila v Vuzenici v mesecu aprilu. Končna nadgradnja in gasilski izgled pa sta se začela avgusta istega leta v podjetju Rosenbauer v Gornji Radgoni. S podjetjem smo na sestankih za vsako postavko opreme dorekli mesto v vozilu in vozilo je bilo dokončano v decembru. Sledila sta še dokončno kalibriranje dvigala v Vuzenici in dokončanje še zadnjih malenkosti.

Končno je prišel težko pričakovani dan. V petek, 7. 1. 2022, smo namreč v Ribnico pripeljali naš ponos, naš novi kamion. Veliko tehnično vozilo z dvigalom je namreč na ta dan okoli 18. ure prvič zapeljalo skozi Ribnico in doživelo pravi mali sprejem. Številni občani ter tudi operativci in drugi člani PGD Ribnica so v spremstvu župana Sama Pogorelca vozilo pričakali s špalirjem in ognjemetom pred gasilskim domom v Ribnici.

Kot je že bilo omenjeno, je novo tehnično reševalno vozilo sestavljeno iz treh delov: podvozja, hidravličnega dvigala in gasilske nadgradnje z opremo. Vozilo

Nika Možek

Daniel Vincek

sloni na podvozju proizvajalca MAN s 340 konjskimi močmi, avtomatskim menjalnikom in štirikolesnim pogonom. Hidravlično dvigalo nosi ime proizvajalca Palfinger in premore dvig v višino 18 m. Zmogljivo dvigalo v iztegnjenem položaju 8 m od zadnjega dela vozila in na višini 18 m lahko nosi breme, težko 1500 kg. Poleg hidravličnega dvigala je na njem vzporedno vgrajen tudi hidravlični vitel z jeklenico za spust in dvig bremena. Prav tako je v sami šasiji vozila že vgrajen hidravlični vitel za vleko bremen, in sicer pred vozilom do 5 t in za vozilom do 10 t vlečne sile. Na hidravličnem dvigalu je možnost vpetja delovnih priključkov, kot so žlični grabilec, vilice za prenašanje palet in tudi košara za varno delo gasilcev na višini. Gasilska nadgradnja vsebuje vso potrebno opremo za vse vrste večjih in težjih intervencij, kot so nesreče v cestnem prometu težjih in velikih vozil, nesreče na železniških tirih, letalske nesreče, porušitve objektov, nesreče z nevarnimi snovmi, nesreče na vodi itd. Vsestransko vozilo pa bo v veliko pomoč tudi ob elementarnih nesrečah, kot so poplave, vetrolom, žledolom, toča, potres in ostalo.

Prostovoljno gasilsko društvo Ribnica je tudi gasilska enota širšega pomena (GEŠP), kar pomeni, da imamo z državo podpisano pogodbo za posredovanje v prometnih nesrečah in nesrečah z nevarno snovjo. Poleg ribniške občine namreč omenjene nesreče pokrivamo tudi v občinah Sodražica, Loški Potok, Velike Lašče in Videm - Dobrepolje.

Vozilo bo za občane Ribnice in tudi širše v regiji predstavljalo velik doprinos k boljšemu zagotavljanju zaščite in reševanja ljudi, ki bodo našo pomoč potrebovali. Z nakupom tega vozila bo za nas gasilce posredovanje postalo veliko varnejše, saj bomo z dvigalom lahko tudi varneje delali na višini. Vozilo pa bo vsebovalo vso potrebno opremo, ki jo bo občan potreboval, da zaščitimo njegovo življenje, imetje in premoženje.

PGD Ribnica

Drage občanke in občani, ribniški gasilci pišemo veliko zgodbo. Del te velike zgodbe ste tudi vi. Brez vaših prispevkov ne bi zmogli. Brez donacij podjetji, ki so nam v teh težkih časih priskočila na pomoč, prav tako ne. Zahvaljujemo se vsem in vsakomur, ki nam je pomagal, da smo spisali to veliko zgodbo. Ker ste nam pomagali VI, bomo sedaj vam lahko pomagali MI.

Naj pa vas že sedaj povabim na veliki slavnostni prevzem vozila s parado skozi mestno jedro Ribnice. Parada bo v soboto, 11. 6. 2022, v mestnem jedru. Sledil bo slavnostni sprejem vozila, kjer se bomo vsakemu posamezniku in podjetjem, ki so prispevala za nakup vozila, na primeren način zahvalili. Po uradnem delu pa bo sledila še prava gasilska veselica z Ansamblom Stil.

Zaključil pa bom z mislijo našega poveljnika Roka:
»Delo, ki ga opravljamo, ne bi pomenilo nič, če ga ne bi opravljali s PONOSOM, POGUMOM in PREDANOSTJO, ker v slogi je moč, v službi ljudstva NA POMOČ!«

Intervju: Jože Andolšek, predsednik Gasilske zveze Ribnica

»Gasilska društva so si želela sprememb!«

Sašo Hočevar

Poleg predsedovanja Gasilski zvezi Ribnica (GZR) od leta 2019 je Jože Andoljšek (1977) izredno aktiven na mnogih področjih. Na tolikih, da sem resno razmišljal, da bi jih postavil v alineje, saj bo v povezanih stavkih to težko zapisati. No, poskusimo. Z odliko je maturiral na Fakulteti za elektrotehniko in je zaposlen kot vodilni inženir za podatkovne baze in integracije na Telekomu Slovenije. V času šolanja je dosegel razna priznanja na državnem nivoju, najbolje pa se je odrezal v logiki. Med študijem se je udeležil študentske izmenjave in bil skoraj cel semester v Južnoafriški republiki, v okolici Johannesburga. Z ženo in tremi otroki živi na kmetiji na Velikih Poljanah, ki obsega slabih 100 ha in kjer redijo okoli 80 glav govejih pitancev. Od leta 2018 je predsednik Krajevne skupnosti Velike Poljane, pred tem pa je bil član in en mandat tajnik. Bil je predsednik Športnega društva Poljane, pa poveljnik in predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Velike Poljane, zdaj je podpredsednik. Je tudi aktiven plesalec pri Folklorni skupini Grmada, v času študija pa je v Folklorni skupini Tine Rožanc, kot pravi, »obplesal dobršen del sveta«. Med prvimi je začel s postavitvijo sončnih elektrarn za tržni namen, kar nameravajo urediti tudi na strehi GZR. Še precej njegovega početja je ostalo nezapisanega oziroma nenaštetega. Zastavljal sem mu vprašanja, namenjena njegovi vlogi predsednika GZR, ker se je GZR v tem mandatu ne samo postavila na noge, temveč napreduje po »sprintersko«.

Najprej iskreno čestitamo Prostovoljnemu gasilskemu društvu (PGD) Ribnica ob nakupu novega reševalnega vozila TRV-D. Gre za investicijo v vrednosti kar 400.000 EUR. Kakšne lastnosti in sposobnosti morajo imeti prostovoljni gasilci, da naberejo tak znesek?

Pri prostovoljnih gasilcih je vse na prostovoljni bazi in se poudarjajo lastnosti, kot so nesebičnost, čut za skupno dobro, želja po pomoči sočloveku, poštenost, timski duh in še bi lahko naštevali, tako pri zbiranju sredstev kot na intervencijah. Zato nas tudi ne preseneča, da smo prav gasilci na vrhu lestvice poklicev, ki jim ljudje najbolj zaupajo.

Od celotnega zneska za nakup vozila je polovico prispevala Občina Ribnica, okoli 10–15 % bo prispevala država, ostalo je padlo na pleče samega društva. Precejšen delež se je pridobil od pogodbe z državo, kot gasilska enota širšega pomena (GEŠP), z intervencijskim pokrivanjem prometnih nesreč v občinah Ribnica, Loški Potok in Velike Lašče ter v večjem delu občine Dobrepolje. To je bil tudi glavni očitek občine pri pogajanjih za sredstva, torej da se bo vozilo precej uporabljalo za prometne nesreče in mora zato iti velik delež prav s tega konta. Spet pa ta sredstva niso tolikšna, da bi se iz tega pokrila razlika, zato je moralo društvo razliko nabrati še s prostovoljnimi prispevki in donacijami, ki se jih je na srečo nabralo dovolj, da se je finančna konstrukcija lahko zaprla.

Vodstvo društva in tudi vsi člani so si že dolgo časa želeli tak tip vozila, ki jim bo zelo olajšal delo. Seveda sem jih ob prevzemu mandata takoj podprl in pomagal pri sestavi finančnega načrta, razpisa in še pri marsikateri zagati, ki se je pojavila. Glavna teža celotnega projekta pa je bila na poveljniku in predsedniku PGD Ribnica, Roku Šilcu in Blažu Moharju, ki sta uspešno tudi zaključila projekt z raznimi inovativnimi prijemi za pridobivanje manjkajočih sredstev. Kot pravi znani pregovor: »Kjer je volja, tam je pot.«

PGD Ribnica je tudi gasilska enota širšega pomena (GEŠP), kar pomeni, da imajo z državo podpisano pogodbo za posredovanje v prometnih nesrečah in nesrečah z nevarno snovjo. Koliko intervencij letno opravijo fantje in katere intervencije so med pogostejšimi?

Če gledamo na nivoju GZR, je bilo v letu 2021 v naši zvezi 87 intervencij, od tega je bilo največ požarov v objektu, in sicer 38, 25 je bilo posredovanj ob prometni nesreči, 16 je bilo tehničnih ali drugih pomoči, bile so 3 nesreče z nevarnimi snovmi in 5 je bilo lažnih prijav. Na PGD Ribnica odpade v povprečju 2/3 vseh intervencij.

Treba je vedeti, da se za večino intervencij v občini Ribnica po alarmnem načrtu poleg domačega društva dvigne tudi osrednja enota PGD Ribnica. To, da bi se za manjše intervencije poleg domače dvignila le osrednja enota v sektorju, imamo namen spremeniti. S tem bomo malce razbremenili osrednjo enoto.

Vemo, da je gasilska oprema draga. Kako so pa sicer opremljena društva v GZR in s kakšnimi težavami, pomanjkanji se srečujete?

Res je, gasilska oprema je večinoma precej draga, ker mora biti tipizirana s strani Gasilske zveze Slovenije (GZS). Pogosto se šalimo, da sama gasilska ob-

leka ni draga, drag je zgolj našitek GZS.

Ob nastopu mandata je bilo stanje z opremo v društvih precej klavrno. Če bi takrat prišel inšpektor v kontrolo opreme po društvih, bi jih verjetno pol zaprl, ker so bili brez predpisane opreme ali pa je bila ta prestara. Zato smo takoj vzpostavili pregleden sistem razdelitve sredstev in uvedli skupna naročila, da ob naročilu večje količine dosežemo nižjo ceno. Tukaj gre zahvala občini, ki nas je podprla, ko smo ji predstavili problem in predlagali rešitev z rahlim povečanjem sredstev. Po treh letih nove politike se je stanje v društvih znatno izboljšalo, tako da bo večina društev v kratkem prišla na zeleno vejo s predpisano opremo.

Ostaniva še za trenutek pri opremi. V skoraj slehernem gasilnem domu v občini stoji po eno specialno gasilsko vozilo, ki je – k sreči – pretežno v mirovanju. Sprašujem se o smiselnosti dragih nakupov, saj bi morebitna reorganizacija na nekaj manjših centrov znižala visoke stroške nakupa in vzdrževanja vozil, manjša gasilska društva pa bi razpolagala z vozilom za prevoz moštva. Upam, da se tole vprašanje ne sliši bogokletno, ker je mišljeno zgolj z vidika optimizacije.

Seveda v mirnem času gasilska vozila večinoma mirujejo in se uporabljajo le za vaje in izobraževanja. Problem se pojavi ob večjih naravnih in drugih nesrečah, ko vsako vozilo pride še kako prav. V strategiji razvoja zveze je, da se z večjimi vozili prvenstveno opremijo osrednje enote v sektorju, ki bodo imele močne operativne enote. Tem se potem na vajah in intervencijah pridružijo gasilske enote ostalih društev v sektorju.

Tak razvoj zveze se že dogaja, saj marsikatero društvo težko zagotavlja samostojno gasilsko enoto, lahko pa zagotovi podporno enoto osrednji enoti v sektorju in poskrbi za osnovne naloge gasilskega društva, kot so delo z mladino, vzgoja novih kadrov, požarna preventiva in osnovna intervencijska pripravljenost.

Od leta 2019 ste predsednik GZR, kar pomeni, da je vaš mandat nekje na polovici, ampak pred inventuro mandata začniva na začetku. V kakšni kondiciji je bila GZR ob nastopu vašega predsedovanja?

Pri tem vprašanju je zanimivo, da v osnovi sploh nisem nikoli imel namena postati predsednik GZR. K temu me je spodbudila blamaža v letu 2018, ko so bile redne volitve in je bilo stanje med dvema kandidatoma izenačeno – deset društev za enega kandidata in deset za drugega. Mene takrat med kandidati ni bilo. Po sklepu štiriurne skupščine naj bi se ponovne volitve razpisale v roku treh tednov, vršilec dolžnosti pa je ostal prejšnji predsednik. No, volitve so bile res razpisane, vendar po skoraj enem letu. Ko se je izkazalo, da prejšnji predsednik ne bo dobil nobenega protikandidata, sem se odločil za kandidaturo in zmagal z 80 % glasov. To je bila dobra spodbuda, saj mi je dalo vedeti, da si društva želijo sprememb.
In spremembe so res dobili. Če se večina ljudi vda v usodo z mišljenjem, »kaj pa lahko sam storim«, se jaz s takim mišljenjem nikakor ne strinjam. Vsak je lahko drobna iskra, ki zaneti požar, tokrat v dobrem smislu. Takratno stanje na zvezi je bilo, milo rečeno, životarjenje. Ni bilo prave vizije razvoja, ni bilo načrta nabav, izobraževanja so se izvajala zelo redko. Sestanki upravnega odbora so bili dvakrat letno in še takrat nisi prišel do besede, ker ti jo je prejšnji predsednik takoj vzel, če mu kaj ni bilo všeč. Sestanki so trajali od 3 do 4 ure in se zaključili brez pravih sklepov. Režijski stroški delovanja zveze so bili ogromni in še bi lahko naštevali, kaj vse se je delalo v nasprotju s statutom zveze. Lahko rečemo, da se prejšnje vodstvo ni zavedalo, da je zveza v službi društev in ne obratno.

Kateri so bili vaši glavni cilji ob nastopu funkcije predsednika GZR?

Glavni cilji so bili vse tisto, kar me je motilo pri takratnem vodenju zveze in kar sem dobil predlogov pri obiskovanju društev, ko sem iskal podporo za volitve. Cilji so bili optimizacija delovanja zveze, ko smo prešli na skoraj popolnoma elektronsko poslovanje zveze, vzpostavitev izobraževalnega sistema, postavitev spletne strani, pregledna in pravična razdelitev sredstev, ureditev zavarovanj na nivoju zveze, sistemsko delo z gasilsko mladino in uvedba letovanj, redni sestanki upravnega odbora, kjer ima vsak možnost povedati svoje mnenje in ki redko trajajo več kot eno uro, in tako naprej. Mogoče sem imel že na začetku malce prednosti, ker sem bil takrat že nekaj časa eden izmed predsednikov ocenjevalnih komisij na GZS in sem kot pogodbeni partner hodil po gasilskih zvezah v sosednjih regijah, da sem kot nadzornik s strani GZS vodil zaključne izpite. Pri tem sem v pogovorih po izpitih spoznal primere dobrih praks, kar mi je dalo polno idej, kaj se lahko prenese tudi v našo zvezo.

Spremenili ste tudi organizacijsko shemo GZR na sektorje. Kaj se je izboljšalo s to spremembo?

S to spremembo se je izboljšala preglednost deljenja sredstev, poleg tega pa smo ustvarili pogoje za nastanek močnih sektorskih operativnih enot. V zvezi deluje 20 društev, ki so razdeljena na štiri sektorje, ki so Dolenja vas, Ribnica, Ortnek in Sodražica. V vsakem sektorju je po pet društev. Sektorji naj bi bili med sabo nekako enakovredni. Organizacijsko spremembo smo zabeležili tudi v statutu GZR, ki smo ga spremenili leta 2020.

Kakšno pa je sodelovanje z občinami na področju, kjer delujete? Imajo dovolj posluha za vaše potrebe?

Z občinama Ribnica in Sodražica večinoma sodelujemo zelo dobro in verjetno sta tudi občini zadovoljni z delovanjem zveze. Včasih pride do kakšnih nesoglasij pri višini dodeljenih sredstev, ki pa se vedno rešijo s sklenitvijo kompromisov.

Na nivoju zveze se potrudimo in predstavimo naše želje in načrte nabav s konkretnimi argumenti in finančno analizo. Občini tako hitro prepoznata, katere zadeve so res nujne za izvedbo in katere še lahko počakajo nekaj časa. Seveda se na GZR zavedamo, da je občinski proračun omejen, in se obnašamo zelo varčevalno, tako da se izogibamo nepotrebnim stroškom.

Ali drži podatek, da ste prek GZR organizirali predavanja za kar 800 slušateljev od leta 2019? Kako vam je to uspelo v času pandemije?

Ob prevzemu mandata sem se soočil s splošnim pomanjkanjem dobrega predavateljskega kadra. Obstoječi predavatelji bi predavali še po starem programu, novih pa niti ni bilo. V letu 2016 se je precej zamenjal program izobraževanj v GZS. Z mojega stališča na boljše, saj je zdaj glavna teža izobraževanja na tečaju za operativnega gasilca (OG), ki obsega skoraj 150 šolskih ur, ko se res postavijo trdni temelji operativnega znanja in je poudarek na praktičnih veščinah. Glede na pomanjkanje izobraževanj v letih pred tem se je kar naenkrat pojavilo več

kot 100 kandidatov za OG in več kot 80 za tečaj nižji gasilski častnik (NGČ). Če bi se držali politike mojih predhodnikov, bi naredili en tečaj za OG in en tečaj za NGČ, kar pomeni, da bi večina kandidatov odpadla, saj se jih lahko na en tečaj sprejme le 30.

Vemo pa, kaj se zgodi s kandidati, ki se jih zavrne. Precej jih izgubi voljo do gasilstva in se ne prijavijo več na naslednji tečaj. Zato smo v jeseni 2019 sočasno začeli štiri tečaje za OG in tri za NGČ. Tečaji so se izvajali po različnih lokacijah v okviru cele zveze. Pridobili smo nove predavatelje, stare navadili na nov program, sestavili smo gradivo, ki ga GZS ni dala na razpolago, in na koncu uspešno izvedli vseh sedem tečajev, kljub premorom zaradi zaprtja države zaradi korone. Na začetku je bilo res težko in res smo bili malo nori, kot so nas označili v regiji in na GZS. Poleg iskanja predavateljev in inštruktorjev sem imel polne roke dela z usklajevanjem urnikov, pripravo gradiva, delom predavatelja in inštruktorja ter vodenjem tečajev. Pri vsem sem se držal načela začni z delom in drugi ti bodo sledili. Pri organizaciji operativnega dela tečajev mi je močno podporo nudil namestnik poveljnika GZR Nejc Mohar, ki je sestavil tudi zbor inštruktorjev.

V času korone smo bili ena od prvih zvez v Sloveniji, ki je začela z izobraževanjem na daljavo prek aplikacije MiTeam, za katero skrbi GZS. Ustanovili smo komisijo za izobraževanje, ki jo vodi Matjaž Merhar, moja desna roka pri načrtovanju in organizaciji izobraževanj ter tudi glavni administrator te aplikacije. Ne bom trdil, da je izobraževanje na daljavo povsem enakovredno tistemu v živo, ampak ljudje so imeli zaradi korone čas, tako da smo imeli v lanskem letu zopet tri tečaje za OG. Za nekatere je bila korona izgovor, da se ne da nič narediti, mi pa smo v tem čudnem času videli priložnost za razvoj in jo tudi krepko izkoristili.

Po treh letih lahko rečemo, da smo končno prišli na zeleno vejo z izobraževanji, saj se bo počasi število kandidatov zmanjšalo pod 30 in bomo lahko z rednimi tečaji to izvajali zgolj v eni skupini. Lahko se pohvalimo, da se v zadnjem času naših izobraževanj v večjem številu udeležujejo tudi tečajniki iz vseh sosednjih zvez. V tem času smo izvedli dva tečaja za višjega gasilca, tri tečaje za gasilskega pripravnika, sedem tečajev za OG, pet tečajev za NGČ, en tečaj za delo z motorno žago, en tečaj za strojnika, en tečaj za gasilskega sodnika ter ogromno izobraževanj za gasilsko mladino, od Pionirja 1 in 2 do Mladinca 1. Pri delu z gasilsko mladino je trenutno najbolj zavzet predsednik komisije za mladino Sebastijan Podobnik, pri administraciji pa mu zelo pomaga tajnica zveze Andreja Petrič Primožič.

Veliko različnih društev se sooča s pomanjkanjem mlajših članic in članov, češ da mladina nima časa. V gasilstvu teh skrbi načeloma nimate. Kako pritegnete, obdržite in motivirate podmladek?

Najprej je treba vedeti, da imamo gasilci pri vabljenju mladine v gasilske vrste precejšnjo konkurenco pri raznih športnih društvih, lovcih, ribičih in še bi lahko naštevali. Vsak bi rad pridobil nove člane, saj brez tega ni obstanka. Tako smo tudi v GZR začeli s sistemskim pristopom, kako pridobiti mladino. Začeli smo s 4-dnevnim letovanjem gasilske mladine na Kolpi, ki bo letos potekalo že četrtič zapored. Tega letovanja se je lani udeležilo več kot 150 otrok in okoli 20 mentorjev. Na letovanju je ves čas program aktivnosti, da se otroci ne dolgočasijo, zraven pa združimo prijetno s koristnim, ko se ob druženju naučijo tudi osnov gasilstva. Uspešno smo kot ena prvih zvez uvedli tudi nov program mladinskega izobraževanja, predpisan s strani GZS. Lokacija tečajev je po celi zvezi, včasih tam, od koder je največ tečajnikov, drugič pa kakšno društvo samo ponudi svoje prostore.

Društva so končno ugotovila, da jim vse delo z mladino, ki ga izvajamo v okviru zveze, zelo koristi pri pomlajevanju članstva, in so zelo zadovoljna, da se tečaj izvede pri njih, saj tako še ostalo članstvo spodbudijo k delovni vnemi.

Poleg vseh omenjenih aktivnosti ima mladina na razpolago še gasilski kviz, gasilsko orientacijo in klasično gasilsko tekmovanje. Za pripravo imajo po društvih vaje in priprave na tekmovanja, tako da ima mladina tudi kasneje interes, da ostane v gasilskih vrstah. Naj omenim, da je bil lani gasilski kviz na daljavo. In prav iz naše zveze je bilo na tem kvizu največ udeležencev v celi Sloveniji. Nekateri naši tekmovalci so dosegli tudi zavidljive uspehe na državnem nivoju.

Zdaj pa še tisto vprašanje, ki sem ga nakazal že na začetku, namreč pregled vašega dosedanjega dela. Zanima me vaš osebni pogled na minulo delo v GZR. Najbrž so še možne izboljšave, ampak ali se boste potegovali za še en mandat na čelu GZR, da bi jih realizirali?

Mislim, da so bili doseženi vsi cilji iz mojega programa, ki smo ga zastavili ob prevzemu vodenja zveze. Pa ne samo to, naredili smo še marsikaj izven tega programa, tako da smo postali vodilna zveza v regiji ter pogosto opaženi in pohvaljeni tudi s strani GZS.

Izboljšave so vedno možne in jih imamo še kar nekaj na zalogi, tako da bo verjetno res treba začeti še en mandat, nato pa delo prepustiti enemu izmed možnih naslednikov, ki jih že vzgajamo v primerne kandidate.

Glede na vašo vsestransko aktivnost me še zanima, ali se boste v tem tako imenovanem supervolilnem letu spustili tudi na politični parket?

Glede na to, da že kar nekaj časa delujem v naši krajevni skupnosti na Velikih Poljanah in sem v tem mandatu prevzel tudi funkcijo predsednika, mislim, da je naslednji logični korak res kandidatura za občinskega svetnika. Tako bi imel več vpliva in moči za uresničenje novih idej in predlogov za izboljšanje življenja navadnega občana.

Mesto tisoč in ene luči

Ajda Kljun

Tanka rumena linija se počasi daljša in širi, gmota luči dobiva čistejšo obliko – nebotičnik, stolpnica, še ena stolpnica in za njo še druga in tretja, dokler jih ni več mogoče prešteti, ulična razsvetljava, avtomobili, vrtiljak … spredaj odsev luči v morju, v daljavi tema. Med morskimi valovi Perzijskega zaliva in puščavsko notranjostjo Arabskega polotoka danes raste in se razvija metropola s skoraj 3,5 milijona prebivalcev – Dubaj.

Pogled z vrha

Vse je mogoče

Ko se oči privadijo umetni svetlobi, neštetim ogledalom in steklenim površinam, sijočim in zloščenim avtomobilom prestižnih znamk in ko pljuča vdihnejo topel suh zrak, ki prijetno diši po najrazličnejših dišavah, se ne more izogniti začudenju in vprašanju – kako je vse to mogoče? Na puščavskem pesku stoji mogočno mesto, stisnjeno ob morsko obalo, za katerega se zdi, da se dotika neba in sega še višje. Kaj je tisto, kar je omogočilo ves ta blišč in bogastvo? Nafta? Tuje investicije? Posredno res, vendar se je treba za razumevaje današnjega načina delovanja in razmišljanja prebivalcev emirata vrniti v preteklost.

Dubajska puščava

Ribe, biseri in nafta

Od samega začetka je gonilo razvoja Združenih arabskih emiratov in tudi emirata Dubaj gospodarstvo. Že v najzgodnejših obdobjih so se prebivalci območja ukvarjali s trgovino. Njihove trgovske povezave so bile razpredene po celotnem Arabskem polotoku, segale so vse do današnje Severne Afrike, Indije in Kitajske. S prihodom Omajadov se je območje današnjega Dubaja razcvetelo po zaslugi ribištva in biserov. V prihodnjih stoletjih se je mesto uveljavilo kot pomembno pristanišče številnih trgovskih ladij in se kot trgovska postojanka razvijalo vse do velike gospodarske krize na začetku 20. stoletja, ko je skupaj s proizvodnjo biserov iz gojenih školjk začelo zamirati. Iznajdljivost in želja po preživetju sta bili odskočna deska za nadaljnji vzpon emirata Dubaj. Zamiranje trgovine in nenehno rivalstvo s sosednjim emiratom Abu Dhabi je šejka Rashida bin Saeeda Al Maktouma spodbudilo, da je zaslužke preteklih plodnih gospodarskih let vložil v izgradnjo infrastrukture – električna in telefonska povezava, pristanišče, letališče in cestna infrastruktura. Oblikovala so se številna zasebna podjetja, ki so v nekaj letih na območje mesta Dubaj privabila še investitorje za gradnjo hotelskih kompleksov in turistične infrastrukture. Odločilno pa je k začetnemu razvoju pripomoglo tudi odkritje nafte. Dandanes emirat skrbi za svoj razvoj predvsem z diverzifikacijo gospodarstva – usmerjanje v donosnejše in perspektivne panoge ter opuščanje odvisnosti od nafte in plina.

Paviljon Združenih arabskih emiratov

Dinastija Maktoum in tujci

Pomemben člen razvoja emirata so ljudje. Že sam sprehod po ulicah kateregakoli dela metropole da slutiti, da Dubaj ni običajno mesto. Takšno jezikovno in kulturno raznolikost, ki brez težav uspešno sodeluje in ustvarja blaginjo prebivalcev, najdemo le redko. Vladajoča dinastija Maktoum usmerja razvoj emirata že

Turkmenistanski paviljon

od njegove ustanovitve. O priljubljenosti šejkov med domačini in tujci bi lahko napisali precej strani, dejstvo pa je, da ima emirat izredno izdelano politiko zaposlovanja in usmerjanja gospodarstva. Marsikdo je odšel v Dubaj z velikimi sanjami in željo po uspehu, vendar se je domov vrnil razočaran. Veliko pa je tudi takih, ki so pri svojem delu uspešni in uživajo prednosti življenja v emiratu. Ne glede na vse je vseeno treba trdo delati za uspeh – nič ni podarjenega, vse pa je mogoče.

In tega se vsekakor zavedajo tudi pretekli in sedanji dubajski šejk. Hitro so namreč ugotovili, da pozicioniranje mesta kot turistične destinacije ne sme postati samoumevno. Za privabljanje obiskovalcev in s tem dvigovanje investicij so se odločili vsakih nekaj let ustvariti novo atrakcijo, ki privabi nove investitorje, odpre nove zaposlitvene možnosti in delovna mesta, hkrati pa k povratku v emirat spodbudi turiste. Burj Al Arab (1999), Burj Khalifa (2010) in umetni arhipelag otokov Palm Jumeirah (2006) so le nekateri izmed uspešnih projektov, ki privabljajo obiskovalce s celega sveta. Šejk pa ima na mizi že nove načrte za izgradnjo več kot 1.200 m visokega nebotičnika.

Svetovna razstava EXPO

Način razmišljanja in delovanja emirata se odraža tudi v postavitvi svetovne razstave EXPO – vse je mogoče. Celotna površina razstavnega prostora se razteza na skoraj 4,5 km2 in je oblikovana kot triperesna deteljica s centralnim trgom. Postavitve razstavnega prostora so se lotili premišljeno in z mislijo na mnogo detajlov. Izkazali so se za izredno vključujočega gostitelja, saj je razstava v Dubaju prva tovrstna razstava, ki se je odločila za politiko »en narod – en paviljon«, kar pomeni, da se v sklopu razstave vsaka država udeleženka predstavlja s svojim paviljonom. Na tokratni svetovni razstavi se tako predstavlja 192 držav, med njimi tudi Slovenija.

Zaradi epidemije je bila sicer otvoritev razstave prestavljena za eno leto in tako bodo lahko obiskovalci paviljone občudovali še do 31. marca 2022. Organizatorji kljub še vedno trajajoči epidemiji ocenjujejo, da bi prizorišče EXPO v pol leta lahko obiskalo okrog 25 milijonov ljudi.

Trajnost, mobilnost in priložnost

Glavna tema svetovne razstave je usmerjena v povezovanje znanja in v prihodnost, kar se deloma odraža tudi na tematikah treh delov razstavnega prostora – priložnost, mobilnost in trajnost. Z razdelitvijo tematike so želeli spodbuditi obiskovalca k razmišljanju, odgovornemu ravnanju ter ohranjanju narave in kulture za prihodnje generacije. Vsaka izmed tematik ima v svojem delu razstavnega prostora tudi svoj centralni paviljon, ki skozi ogled predstavlja različne poglede in možnosti za rešitve okoljskih in ostalih težav, s katerimi se srečuje moderna družba. Slovenija se je s svojim nacionalnim paviljonom predstavila ob glavnem vhodu v predel Trajnost.

Slovenski paviljon

Po ogledu in obisku paviljonov svetovne razstave lahko z gotovostjo trdimo, da ima Slovenija enega najlepših paviljonov na razstavi, kar kažejo tudi številke obiska in zanimanje za ogled paviljona. Geslo slovenskega paviljona »Slovenija. Zeleno in pametno doživetje.« je zajeto v idejni zasnovi izgleda paviljona, ki želi prikazati Slovenijo kot zeleno srce Evrope. Načrt so kot zmagovalno rešitev natečaja zasnovali v biroju Magnet design – arhitekt Robert Klun, ki se lahko pohvali tudi z ribniškimi koreninami, v sodelovanju s Sandijem Piršem in sodelavci.

»Pravljičnih« sedem

Na jugovzhodu Arabskega polotoka, med Omanom, Savdsko Arabijo ter Perzijskim in Omanskim zalivom, leži federacija sedmih emiratov, med katerimi še posebej izstopata Abu Dhabi in Dubaj. Vodstvo države je v rokah Vrhovnega sveta vladarjev, sestavljenega iz sedmih emirjev, ki izmed svojih članov izvoli predsednika. Ena izmed nalog Vrhovnega sveta vladarjev je imenovanje ministrov, ki so združeni v Svetu ministrov pod taktirko predsednika vlade. Federacija ima tudi enodomni Zvezni državni svet, ki šteje 40 članov (polovica je imenovanih, polovica izvoljenih) in ima zgolj posvetovalno vlogo. Svojo zgodbo Združeni arabski emirati pišejo na skoraj 84.000 km^2 ozemlja, skupaj s skoraj 9,5 milijona prebivalcev.

Burj Khalifa

Slovenski Paviljon

Zunanjost paviljona torej predstavlja zelena fasada, ki jo sestavlja kar 45.000 rastlin. Streha paviljona pa je zasnovana kot prosojen dežnik v obliki ribniškega rešeta, ki rastlinam fasade nudi senčno zaščito pred vročim in žgočim dubajskim soncem. Vodna preproga spremlja pot ob vhodu v paviljon, ki se v centralnem delu paviljona poglobi v osrednji prostor pritličja in so ga pomenljivo poimenovali Trg Evrope. V pritličju najdemo še Interaktivno sobo, ki prikazuje slovensko naravno in kulturno dediščino, turizem in športne dosežke slovenskih športnikov. V prvem nadstropju obiskovalce najprej sprejme tako imenovana Zelena soba, ki jo obkroža 360° projekcija filma, ob katerem lahko obiskovalci občudujejo naravne lepote ter kulturo in doživetja trajnostno naravnanega turizma Slovenije. Poleg obiskovalcev pa je v paviljonu dobro poskrbljeno tudi za slovenska podjetja, ki so se in se bodo predstavljala v sklopu gospodarskih delegacij. Že v pritličju je manjši predstavitveni prostor, ki je namenjen predvsem promociji gospodarstva in turizma. V Pametni sobi prvega nadstropja si obiskovalci lahko ogledajo film, kjer se predstavljajo uspešna slovenska podjetja. Celotno drugo nadstropje pa je namenjeno Slovenskemu poslovnemu središču, ki je namenjeno poslovnim srečanjem, protokolarnim dogodkom in drugim aktivnostim.

Za konec

Občutki ob obisku mesta, države, muzeja, predstave ali dogodka so subjektivne narave in lastni vsakemu posamezniku in kot take jih težko zapišemo kot univerzalne. Dubaj ni samo EXPO, ki se bo prihodnji mesec zaključil. Dubaj ni samo Al Arab in Burj Khalifa, umetni arhipelagi in ogromno število stolpnic in nebotičnikov. Dubaj konec koncev niso le hotelski kompleksi in plaže ali poslovne stavbe in moderni avtomobili. Dubaj začutite ob kozarcu sveže stisnjenega soka, ki ga kupite na ulični stojnici. Dubaj začutite ob sprehodu skozi stare suke (tržnice) in takrat, ko bosonogi stopite na topli pesek prostrane puščave. Dubaj spoznate, ko okusite njihovo hrano in poklepetate z domačinom ... Dubaj je čudovit kraj, kjer vidite in začutite, da je vse mogoče, če se le hoče. Od tam se vrnete osveženi z novimi spoznanji.

Paviljon Savdske arabije

Zelena soba - slovenski paviljon

Plečnik v Ribnici

Mateja Dekleva, arhitektka

Nekoč mi je znanka iz Kočevja dejala: »Kadar se peljem skozi Ribnico, vam zavidam te imenitne cerkvene zvonike.« Ker me podoba naših turnov spremlja, odkar pomnim, se jih nisem nikoli prav zavedala. Bili so samoumevna razglednica mojega kraja. Pa vendar je bila Ribnica v moji podzavesti s podobo teh zvonikov drugačna od vseh drugih krajev.

V letu, ko se spominjamo 150 let Plečnikovega rojstva in 65 let njegove smrti, je priložnost, da se zazremo v te naše zvonike in njegovega stvaritelja. Minulo leto je bilo za Slovence in našega rojaka posebno, kajti Plečnikova dela so bila prepoznana kot del svetovne kulturne dediščine. Unesco je razglasil Plečnikovo Ljubljano, mesto, ki ga je mojster s svo-

MUZEJ RIBNICA
MUSEUM OF RIBNICA

Predmet meseca

Vasja Zidar, kustosinja dokumentalistka
Nastja Dejak

Ženska ročna dela so odraz nekega časa in tudi pričakovanj, ki jih je družba gojila do žensk. Končni izdelek je bil izraz marljivosti za poroko godnega dekleta. Zato so deklice z ročnimi deli seznanili

jim genijem prostorsko zaznamoval, naredil po merilu človeka, za v svetovnem merilu edinstven primer arhitekturno urbanistične celote. Njegov pristop k vsaki nalogi je bil celosten, najsi je šlo za zamašek steklenice, svečnik, jaslice, kljuko, stol, hišo ali celotno zasnovo mesta. Vse mu je bilo izziv. V vsaki njegovi stvaritvi je razmislek, večplastno sporočilo, funkcionalnost, monumentalnost, intimnost. Upošteval je kontekst, danosti prostora in domačih pogojev. Ponižno in spoštljivo je pristopil k vsemu, »kar so naši očetje dobro naredili«.

Ustvarjalni naboj in vsebinska razsežnost vsega ustvarjenega sta se napajala iz njegove osebnosti – asket, globoko veren, vendar osebnostno svoboden. V pismu bratu Andreju, ki je bil duhovnik: »Ko Boga v rokah držiš, reci mu, da ne lažem, da mi ni do denarja, da naj najlepša dela naredim Zanj.« Plečnik je arhitekt sakralne arhitekture. Njegovo delo je molitev. »Prava arhitektura je samo sakralna, ker človeka dviga k Bogu.«

In ko je Ribniška dolina, prafara, po bombardiranju med vojno ostala brez zvonikov, ni bilo nič čudnega, da se je dekan Dobrovoljc obrnil na Ribničana Franca Frica, tedaj župnika v Trnovem, naj posreduje pri sosedu Plačniku in ga zaprosi za načrte novih zvonikov. Plečnik se je nalogi izogibal: »Prišla je peza let in z njo spoznanje nedospelosti. Zato prosim oprostite mi dobrohoteči moj umik.« Svetoval je mlajšo, agilnejšo moč. Pa vendar je razmišljal: dela naj se lotijo domači mojstri, ureditev širše okolice cerkve je »sila važno vprašanje«, tako družbene kot finančne razmere so nenaklonjene ambicioznejšim posegom. (Iz pisma 24. maja 1956)

Vendar se župnik Fric ni dal pregovoriti. Pomembnost ribniške fare, cerkev (od daleč vidni simbol doline), je klicala po pravem mojstru. Izpostavil je tudi malošteVilne sledi Plečnikovih del na Dolenjskem. Povabil ga je na obisk v Ribnico in zaključil: »Koliko duš vam bo hvaležnih, pa ne morem predvideti. To ve le Bog sam, ki bo vam večni Plačnik. Saj drugega tako nočete. Želim, da bi bil tisti »talent«, ki ga boste »iztrgovali« tam na Dolenjskem, pri nebeškem Gospodarju najbolj nagrajen.« (Iz pisma 26. maja 1956)

Plečnik je Ribnico obiskal 11. junija. V pismu iz naslednjega dne se zahvali za doživetja. Bil je zadovoljen, da je bil dan obiska oblačen, saj je tako arhitekturo in prostor videl v primerni svetlobi. Navdušil ga je star francoski most, razžalostile pa so ga ruševine gradu. Priložil je tri osnutke za zvonike.

V zadnjem pismu, dober mesec, preden se je njegova zemeljska pot iztekla, je poslal koncept rešitve v merilu 1 : 100. Pospremil ga je z besedami: »Rad sem se s to nalogo poskušal, predvsem Vam na ljubo. Ko se s tem poslavljam od te naloge, živo želim, da se končno posreči nje najzadovoljivejša rešitev.« Zaključil je z besedami: »Najspoštljivejši pozdrav ____ vdani Plečnik«

Leta 1959 se začne gradnja, ki jo vodi arhitektka Erna Tomšič. Izvajalska dela je prevzelo domače podjetje Alojza Hrena. Vsa komunikacija je potekala prek g. Frica, ki je bil sicer klasični filolog.

Arhitektura zvonikov govori s Plečnikovo lastno simboliko. Postavil je »tempiet« dvanajstih stebrov (12 apostolov), pri čemer je osrednji steber žrtvenik, iz katerega raste novo sonce – Kristus. Križ v krogu je sestavljen iz rib, prakrščanskega in tudi ribniškega simbola.

Konstrukcija je v celoti betonska, zato že v drugo kliče po sanaciji. Lepota ribniških zvonikov pa je večna. Tako kot vse, kar je prišlo izpod mojstrovih rok – ARHITEKTURA PERENNIS, arhitektura, ki je ne bo odnesel piš časa. In še mnogo rod »duš bo hvaležnih«.

P. S. Zahvaljujem se gospodu župniku mag. Antonu Berčanu za ljubeznivo pomoč pri posredovanju podatkov in gradiva.

Mapa je ročno delo Ivice Pakiž - Miklove. Uporabljala se je za shranjevanje raznih predmetov. Zbirka Muzeja Ribnica.

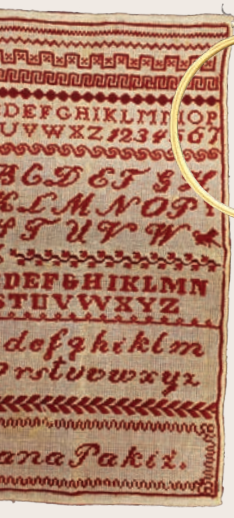

Obroč za vezenje. Zbirka Muzeja Ribnica.

Ovalen prtiček, izvezen s srebrno nitjo. Zbirka Muzeja Ribnica.

že v najzgodnejših letih tako doma kot v šoli. Na posebej dobrem glasu so bili samostanski tečaji za dekleta in žene, ki so jih organizirale nune. Znanje ročnih delih je bilo cenjeno, saj se je od deklet pričakovalo, da si pripravijo vsa potrebna oblačila in hišni tekstil za balo. Osvojene ročne spretnosti naj bi jim kasneje v življenju koristile tudi pri vodenju lastnega gospodinjstva. Mnogim ženskam je ročno delo pomenilo dodaten vir zaslužka, mnogokrat so ga poklanjale tudi v dar.

Posebna tehnika izdelovanja ročnih del je vezenje, pri katerem krasimo tkanino z uporabo šivanke in niti. Nit je lahko bombažna, lanena, volnena, najbolj dragocena pa je svilena. Na Slovenskem sta bili uveljavljeni dve tehniki vezenja, in sicer tehnika vezenja po »štetih nitih« (npr. križni vbod, gobelinski vbod itd.) in tehnika vezenja po risani predlogi (npr. navadni, stebelni, verižni, poševni vbod itd.).

Vajenica Ivice Pakiž - Miklove. Zbirka Muzeja Ribnica.

Otroška folklorna skupina Lončki iz Dolenje vasi posreduje izročilo preteklosti v prihodnost

(drugi del)

Oblačila za otroško folklorno skupino Lončki, ki so bila izdelana leta 2008, predstavljajo nekdanjo zunanjo podobo ribniških otrok ob koncu 19. stoletja. So ogledalo časa in krajevne kulture.

Alenka Pakiž Alenka Mihajlović, Filip Pakiž

Knovi oblačilni podobi mladih folklornikov so pripomogli spomini iz otroštva njihovih prednikov, ohranjena stara oblačila in fotografije. S šiviljo Marijo Levstek sva se ob ohranjenem gradivu natančno pogovorili o krojih, všitkih, dolžinah, kombinaciji vzorcev in dodatkih. Poznala je starejši način krojenja in imela polno idej, kako z drobnimi trakovi in okraski dodelati oblačila, da bodo videti po stari podobi. Med podarjenimi kosi blaga sva našli platno in bombažni material za izdelavo preprostejših srajc in oblekic za podobo vsakdanje oblečenih otrok. Iz boljšega volnenega blaga je zašila hlače, krila in jopice, ki ponazarjajo, kako so nekdaj oblačili otroke za v šolo in ob nedeljah.

V Dolenji vasi sem pri šivilji Tini Zobec (*1913) izvedela o otroških pokrivalih: »Otroške kapice iz blaga in puorhata so šivale šivilje. Če je bilo jako mrzlo, so otoke pokrili s kapo. Suknena kapa je b'la nar'jena s toupl'lt robom okrog glave, da se je otroku potisnila na čelo in pokrilo ušesa. Gornji del sem zašila iz več trikotnih kosov, da sem dobila okroglo. Kdor je imel kapo, je bil bolje oblečen.« Na ribniškem ohranjena otroška pokrivala sva si s šiviljo Marijo natančno ogledali. Povzela je kroje in oblikovala vse dekliške in fantovske kape.

Spomini Šimanovega iz Dan: » žKot otrok sem imel eno obleko za k maš', pa seveda klobuk. Za v šolo sem si pokril kapo s šildom, pozim' obul škornje. Vzorca na blagu nismo izbirali, odločilna je bila cena, zato je bil suknjič iz drugačnega materiala kot hlače in lajb'lč. Dosti široke pa prekratke hlače sem nosu, dokler se je dalu, b'le so do pod kolen. Dosti fantičev je imelu hlače ponavad' pr'pete z avštržlam – naramnicam.«

Dečki in deklice FS Lončki v novih kostumih posredujejo izročilo, da so tudi otroci nosili pokrivala. Majhni so bili pokriti s kapicami iz blaga ali flanele, s trakovi, zavezanimi pod brado. Deklice so si prek las, spletenih v kite, pokrile rutke različnih vzorcev in materialov. Mladi fantje so pri raznih opravilih nosili pokrivala. Klobuk iz filca je bil svečano pokrivalo, kape s senčnikom, zašite iz toplejših materialov, so bile cenejše in v splošni uporabi.

Za delo oblečeni fantje iz Lipovca in Dolenje vasi nekdaj in podoba Lončkov danes, v oblačilih za vsakdanjo rabo. Dečki so pokriti s kapami, nosijo telovnike in suknjiče, srajce z ožjim ovratnikom, ravno »v rore« krojene hlače, ki so prek pasu podaljšane in pripete z naramnicami. Šivilja Marja je z veseljem sprejela vsak izziv in fantom izdelala tudi »avštržle«.

Obleke deklic so se v raznih starostnih obdobjih razlikovale v kroju. Majhne deklice v starosti do približno pet let so nosile oblekice s kratkim životkom – sedelcem – zotelnom, rezanim nad prsmi. Rekli so, da oblekica raste z deklico, saj jo je nosila več let. V začetku ji je bila zelo dolga, nato vsako leto krajša. Spustili so vse gube, ki so bile všite za rezervo, da jo je ponosila, dokler ji ni bila čisto pretesna. Deklice v starosti od pet do osem let so nosile oblekice, rezane niže pod prsmi. Životec je bil zašit pod prsnim delom čez naguban spodnji del. Narejene so bile z rokavi ali brez njih. V drugem primeru so oblekle spodaj bluzico. Predpasniki so bili sestavni del oblačil, deklice so jih nosile prek oblek. Manjši so bili s kratkim životkom, večji so bili šivani z dodanim prsnim delom in naramnicami. Vsi so se navzdol razširili z naborki ali gubicami.

Več kot sto let stara fotografija praznično oblečene družine Merhar s srednje kmetije v Dolenji vasi. Po slikovnem izročilu so bili zasnovani in šivani folklorni kostumi za deklice.

Dečki in deklice so bili pogosto bosi. Kadar so bili obuti, so nosili nogavice in visoko zavezane »pošlingane« čevlje ali »zavjezanke«. Ročno izdelani usnjeni čevlji za otroško folklorno skupino, delani po naročilu pri čevljarju Dremlju, tako kot včasih, tudi danes predstavljajo velik strošek. Denar za obutev Lončkov se je dolgo zbiralo in sproti porabilo za nakup dveh ali treh parov. Število malih plesalcev in velikost njihovih nog se neprestano spreminjata, tako da je treba obutev še občasno dopolnjevati.

Dolenjevaška otroška folklorna skupina Lončki je z novimi oblačili, narejenimi po stari podobi, vzbudila mnogo pozornosti, pohval in odobravanja. Najbolj so bili ponosni na pozitivno oceno strokovne folklorne komisije in mnenje, da so ena izmed redkih otroških skupin, ki imajo folklorne kostume zasnovane na osnovi krajevne raziskave. Svetovalec za folklorno dejavnost pri JSKD Slovenije Bojan Knific je skrbno oblikovana in šivana oblačila predstavil udeležencem na seminarju za folklorno dejavnost Slovenije kot zgled dobre prakse. Folklorni kostumi, ki so poustvarjeni za FS Lončki iz Dolenje vasi, so postali primer, kako ohraniti in posredovati krajevno izročilo prihodnjim rodovom.

Marjeta Gorše (*1920) iz Dolenje vasi je pripovedovala: »Dvajseta leta so bila 'šparovna'. Za vsak dan se je za otroke porabilo vse staro, kar se je še dalo predelat iz materinih kikl in bluz. Pomagal smo delat, delovna moč so b'li takrat otrc'. Bosi, slabo oblečen, prezeben. Iz roda v rod se je nosilo, da je b'lo včasih samo še nitka. Imela sem eno krilo za vsak dan, dve ali tri bluze, en jupček in dve pražnji obleki. Ko sem hodila v prvi razred, sem si odrezala rokave pri bluzi. Natepli so me, ker kratki rokavi niso bili spodobni. V čevlje smo nosile nogavice raznih barv. Večje deklice smo si same napletle bombažne ali volnene. Ene so imele tudi kupivne, ki so bile gladko strojno pletene v beli, sivi in kožni barvi.«

Večja dekleta so bila oblečena v oprijete bluze in dolga, v pasu gubana krila, rezana na pet, sedem ali devet pol. Odrasla dekleta so nosila zelo dolga krila, včasih se je izpod roba videla samo konica čevlja. Šivilja Marija je Evi in Miri zašila oblačila po krojih ohranjenih oblačil, ki jih je nosila Marija Vidervol, rojena v Blatih leta 1869, poročena Henigman v Dolenjo vas. Njuni oprijeti bluzici segata prek pasu in se pri bokih razširita. Ozki rokavi so v ramenskem šivu nabrani. Drobni gumbi in razni okrasni trakovi dopolnjujejo podobo bluz, šivanih v stilu kočemajk. Nad krilom imata zavezan predpasnik iz boljšega blaga, kot je bilo ob koncu 19. stoletja še v navadi ob prazničnih priložnostih.

Vodji FS Lončki Eva in Mira sta se odeli v praznična oblačila. Dolge lase imata počesane s čela gladko nazaj, spletene v kite. Po navadi izpred sto let so starejša dekleta kite zvijala v svitek, spet na temenu z lasnicami.

Občinska uprava

zaposleni na Občini Ribnica

Prenova starega jedra – Ribnica

VABILO zainteresirani javnosti na delavnico, ki bo potekala 17. 2. 2021, z začetkom ob 18. uri, v prostorih Rokodelskega centra Ribnica, Cesta na Ugar, 1310 Ribnica.

Občina Ribnica je v letu 2021 pristopila k pripravi OPPN za območje starega jedra Ribnice. Obravnavano območje je varovano kot naselbinska kulturna dediščina, zato je treba poleg OPPN izdelati tudi KNP. S prostorskimi dokumenti, usklajevanimi med prebivalci, lastniki in mnenjedajalci, bo oblikovana pravno zavezujoča vizija razvoja obravnavanega dela naselja.

Občina Ribnica zato vse zainteresirane vabi, da se udeležijo delavnice, na kateri bodo lahko podali svoja stališča, predloge in videnja ter s tem aktivno sodelovali že v začetni fazi priprave izvedbenega prostorskega akta. Na delavnici bo vrednotena identiteta vsakega posameznega sklopa v obravnavanem območju. Z rezultati delavnice bo s strani zainteresirane javnosti in strokovnjakov ugotovljeno, kje so v prostoru problemi in kateri elementi so prepoznani kot tako kakovostni, da jih je treba ohraniti nespremenjene.

Delavnica bo potekala v skladu z veljavnimi ukrepi Vlade RS in NIJZ, zato vas prosimo, da svojo udeležbo na delavnici predhodno potrdite do 17. 2. 2022 do 10. ure na elektronski naslov lea.divjak-radivojevic@ribnica.si ali telefonsko številko 01 837 20 24. Udeležba je dovoljena ob izpolnjevanju pogoja PCT.

V sklopu priprave OPPN in KNP za staro jedro Ribnice je na spletni strani Občine Ribnica (www. Ribnica.si) dostopna tudi spletna anketa, zato vas vljudno vabimo k sodelovanju in izpolnjevanju ankete. Anketa vam bo vzela nekaj časa, nam pa prinesla pomembne podatke in vaše mnenje, ki bo izhodišče pri načrtovanju celovite prenove.

Obravnavano območje (staro mestno jedro Ribnice) s prikazano mejo

Občina Ribnica je objavila javni razpis za kmetijstvo

Občina Ribnica obvešča vsa kmetijska gospodarstva in društva, ki so registrirana za delovanje na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja, da je 21. 1. 2022 na svoji spletni strani www.ribnica.si in na oglasni deski Občine Ribnica objavila Javni razpis za dodeljevanje pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja podeželja v občini Ribnica. Rok za prijavo je 21. 2. 2022.

Razpisana so nepovratna sredstva za ohranjanje in spodbujanje razvoja podeželja na območju Občine Ribnica, in sicer:

- v višini do 50.000 EUR za naložbe v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo in tudi
- dopolnilne dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih;
- v višini do 2.000 EUR za sofinanciranje delovanja društev na področju kmetijstva.

Sredstva se bodo dodelila za naslednje ukrepe:

Vrste pomoči	Ukrepi	Okvirna višina sredstev (v EUR)
Državne pomoči po skupinskih izjemah v kmetijstvu (na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014	**Ukrep 1:** Pomoč za naložbe v opredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014) **Ukrep 2:** Pomoč za zaokrožitev kmetijskih zemljišč (15. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)	
De minimis pomoči (na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013))	**Ukrep 7:** Pomoč za naložbe za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (v nadaljevanju: ukrep dopolnilne dejavnosti)	**do 50.000**
Ostali ukrepi občine	**Ukrep 6:** Podpora delovanju društev s področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (v nadaljevanju: ukrep društva)	**do 2.000**

E-oskrba starejših v občini Ribnica

Občina Ribnica je v letu 2020 pristopila k projektu Varni in povezani na domu, v okviru katerega sofinancira storitev E-oskrbe starejšim, s čimer daje velik pomen in podporo samostojnemu bivanju starejših na svojem domu.

Storitev E-oskrba je socialnovarstveni servis – celodnevna povezava prek osebnega telefonskega alarma, ki je regulirana in nadzorovana s strani pristojnega Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je Telekomu Slovenije izdalo dovoljenje za izvajanje storitve.

E-oskrba 24 ur na dan omogoča enostaven in hiter klic na pomoč v primeru padca ali nenadne slabosti ter organizacijo pomoči. E-oskrba je pripomoček, ki starejšim od 65 let, invalidom, bolnikom s kroničnimi boleznimi, bolnikom po težjih operativnih posegih in osebam z demenco omogoča, da bolj samostojno in neodvisno bivajo na svojem domu.

V stanovanju uporabnika je nameščena posebna oprema, ki omogoča hiter in enostaven klic na pomoč s pritiskom na gumb na obesku ali na varovani enoti. Sodobna oprema zazna potrebo po pomoči tudi v primeru, ko uporabnik ne more pritisniti na gumb zaradi slabosti ali poškodbe. Pomoč organizira zdravstveno osebje v asistenčnem centru in o tem obvesti svojce.

Storitev zmanjšuje socialno izključenost in hkrati lajša obveznosti družinskih članov v skrbi za svojce. Mesečna naročnina znaša 24,40 EUR, ki pa jo v primeru izpolnjevanja pogojev v celoti pokrije Občina Ribnica. Subvencija se dodeli na podlagi vloge uporabnika za 12 mesecev,

z možnostjo podaljšanja. Trenutno je storitev dodeljena 21 uporabnikom, ki so s storitvijo izredno zadovoljni, večina jih storitev uporablja že drugo leto.

Vloga za uveljavitev subvencije pri kritju stroškov e-oskrbe je na voljo v glavni pisarni in na spletni strani Občine Ribnica. Vsi zainteresirani se lahko obrnete na Oddelek za družbene in gospodarske dejavnosti, kjer boste dobili vse potrebne informacije – kontakt: Metka Tramte (01) 837 20 23.

Opuščeni in nevarni objekti

V občini Ribnica je moč opaziti propadajoče, opuščene stavbe, ki so prepuščene zobu časa in kazijo okolico. Objekti so ponekod tako zanemarjeni, da se rušijo sami vase in ogrožajo varnost mimoidočih.

Nadzor in postopke v skladu s pristojnostmi nad nevarnimi objekti izvajajo gradbeni inšpektorji Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP). Postopanje v primeru nevarnega objekta opredeljuje Gradbeni zakon (GZ). Nevaren objekt po GZ (Uradni list RS, št. 61/17, 72/17 in 65/20) je objekt, ki ne izpolnjuje bistvenih zahtev, tako da neposredno ogroža zdravje in življenje ljudi, premoženje večje vrednosti, promet ali sosednje objekte. Gradbeni inšpektor je tisti, ki mora ugotoviti dejansko stanje glede nevarnosti objekta, vendar imajo obveznosti v zvezi z nevarnimi objekti investitorji oziroma lastniki tovrstnih objektov. Če slednji s svojim ravnanjem ali opustitvijo ravnanja povzročijo, da je objekt nevaren, se jih v skladu z veljavno zakonodajo kaznuje s prekrškom in finančno globo.

V primerih nevarnega objekta, ki se nahaja neposredno ob javni cesti in ogroža promet, pristojni inšpektor za ceste nemudoma zavaruje nevarno mesto na cesti, tako da odredi postavitev ustrezne prometne signalizacije, ki označuje delno ali pa popolno zaporo nevarnega cestnega odseka. Po določbi 5. odstavka 5. člena Zakona o cestah (Ur. l. RS št. 109/10, 48/12, 36/14, 46/15, 10/18) začasno prometno signalizacijo in cestno zaporo postavi izvajalec rednega vzdrževanja javne ceste, strošek postavitve in vzdrževanja cestne zapore pa po veljavnem ceniku bremeni lastnika nevarnega objekta ob cesti.

Gradbeni ali drug pristojni inšpektor pa ustavi gradnjo oziroma prepove uporabo nevarnega objekta in odredi, da se v roku, ki ga določi, na stroške zavezanca objekt ustrezno zavaruje ali se izvedejo vzdrževalna dela oziroma se delno ali v celoti odstrani.

Treba je poudariti, da ni vsak objekt, ki je zapuščen in ni ustrezno vzdrževan, avtomatično že tudi nevaren objekt, kot je ta opredeljen v gradbenih predpisih. Za objekt, ki ni ustrezno vzdrževan, pa ni nevaren objekt, je po načelu dobrega gospodarja za njegovo vzdrževanje dolžan poskrbeti lastnik, ki mora poskrbeti, da objekt ne bo motil posesti drugih oziroma okoliških sosedov ali kazil videza okolice.

Gradimo za vas – rekonstrukcija bazena v Športnem centru Ribnica

Od začetka rekonstrukcije bazena v mesecu oktobru so minili dobri trije meseci in dela – kljub velikim težavam z dobavo materialov in še vedno zelo živo epidemijo covida-19 – potekajo v skladu s terminskim načrtom gradnje.

Strop bazena

Delo v bazenu je bilo zaradi hitrejšega poteka del organizirano na petih različnih lokacijah, in sicer ob bazenskem prostoru, v samem bazenu, na stropu bazena, v garderobah in v fitnesu. V tem času je bila izvedena večina gradbenih in sanacijskih del, strojnih in elektroinštalacij ter prezračevanja, prav tako je bilo poskrbljeno za izgradnjo manjkajočega požarnega zidu in ključavničarska dela. Časovno velik zalogaj predstavlja ureditev stropa bazena z vsemi inštalacijskimi deli (elektroinštalacije in prezračevanje), lesenimi pohodnimi servisnimi hodniki, toplotno izolacijo in spuščenim stropom, kjer bo vgrajenih več kot 100 LED-svetilk. Izvajalec se skupaj s projektantom, nadzornikom in naročnikom trudi investicijo izvesti v najkrajšem možnem času, pri čemer sta zelo pomembni tudi kakovost izvedbe rekonstrukcije ter vgradnja dogovorjenih materialov in opreme. Nov bazen bo izdelan po zadnjih zahtevanih varnostnih in bazenskih standardih. Z rekuperacijo odpadne vode bo hkrati prihranjene tudi veliko električne in toplotne energije. Ob tem bo s pomočjo dvigala omogočen dostop invalidnim osebam do tribun dvorane in v bazen, hkrati bo dostop do bazena prek taktilnih elementov omogočen tudi slepim in slabovidnim osebam. Ob rekonstrukciji bazena se izvaja tudi celotna rekonstrukcija prostora za fitnes, ki bo zavzemal dobrih 80 m2 športnih površin. S celovito prenovo bo Ribnica po načrtovanem planu izvedbe del še pred poletjem bogatejša za sodoben športni objekt, ki bo omogočal kakovostno vadbo za vrhunske in rekreativne športnike ter za vse, ki si želijo izboljšati fizično kondicijo in poskrbeti za zdrav življenjski slog.

Bazen

OBVESTILO: NOV TRANSAKCIJSKI RAČUN OBČINE RIBNICA

obveščamo vas, da se bo dne 1. 2. 2022 zaradi prenosa podračunov iz EZR Občine Ribnica v EZR države spremenila številka transakcijskega računa Občine Ribnica. S tem datumom bo imela Občina Ribnica nov transakcijski račun, stari pa bo ukinjen. Vljudno vas prosimo, da ste pozorni pri plačilu in nakazilu upravnih taks, komunalnih prispevkov, plačila NUSZ, koncesij in ostalih pristojbin. Sklici plačil ostajajo nespremenjeni.

Več na spletni strani www.ribnica.si.

JAVNI RAZPISI

Občina Ribnica objavlja na podlagi Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17) in Pravilnika za vrednotenje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v Občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 13/12, 12/18, 170/20)

Javni razpis zbiranja predlogov za sofinanciranje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Ribnica za leto 2022

1. Naročnik javnega razpisa: Občina Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica.

2. Predmet razpisa je sofinanciranje materialnih in programskih stroškov za naslednje vsebine:

- redna dejavnost registriranih kulturnih društev oz. njihovih sekcij, kulturna dejavnost v drugih društvih, ki imajo v svoji dejavnosti registrirano tudi kulturno dejavnost,
- kulturna dejavnost predšolske, osnovnošolske, srednješolske in študentske populacije – vse le v delu, ki presega šolske vzgojno-izobraževalne programe,
- izobraževanje strokovnih kadrov za vodenje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti,
- kulturne prireditve in projekte, ki so v interesu občine.

3. Za kulturne programe štejejo vse oblike ustvarjanja, poustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih dobrin na področju knjižne, glasbene, plesne, mažoretne, folklorne, gledališke, lutkovne, literarne, likovne, fotografske, filmske in video dejavnosti ter kulturne dediščine.

4. V roku prispele prijave bodo ovrednotene na podlagi določil in strokovnih meril Pravilnika za vrednotenje programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Ribnica (Ur. l. RS, št. 13/12, 12/18, 170/20). Pravilnik z merili je priloga razpisne dokumentacije.

5. Vrednost sredstev razpisa je 35.000 EUR.

6. Dodeljena proračunska sredstva morajo biti porabljena v obdobju proračunskega leta 2022, upoštevaje plačilne roke, kot jih določajo Zakon o izvrševanju proračuna RS in ostali podzakonski predpisi.

7. Pogoji sofinanciranja: Na javni razpis se lahko prijavijo kulturna društva, zveze kulturnih društev, ki jih ustanovijo društva, ostala društva, ki imajo v okviru svoje dejavnosti registrirano kulturno dejavnost, javni zavodi s področja vzgoje in izobraževanja za program, ki ne sodi v osnovno dejavnost iz ustanovitvenega akta javnega zavoda, ter samostojni kulturni ustvarjalci (nepoklicni), katerih dosedanje delo potrjujejo javno priznani uspehi oz. so na enem od opisanih področij ustvarili zaključen projekt in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo sedež v občini Ribnica,
- da so registrirani za izvajanje kulturnih dejavnosti,
- da izvajajo kulturne programe najmanj eno leto,
- da imajo zagotovljene materialne, kadrovske, prostorske in organizacijske možnosti za uresničitev načrtovanih kulturnih dejavnosti,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu in plačani članarini,
- da opravljajo dejavnost na neprofitni osnovi,
- da občinski upravi vsako leto redno dostavljajo poročila o realizaciji programov in načrt aktivnosti za prihodnje leto,
- da imajo plačane zapadle obveznosti do Občine Ribnica,
- posamezni kulturni ustvarjalci morajo imeti stalno prebivališče v občini **Ribnica.**

8. Vsebina vloge: Ponudbe morajo biti obvezno podane na prijavnih obrazcih iz razpisne dokumentacije, ki jo dobite ves čas razpisa v času uradnih ur v glavni pisarni Občine Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica. Razpisna dokumentacija je objavljena tudi na spletni strani občine (www.ribnica.si).

9. Rok in način prijave: Pisne prijave na prijavnih obrazcih, z vsemi obveznimi prilogami, morate predložiti najkasneje do ponedeljka, **14. 3. 2022, do 12. ure** na naslov Občina Ribnica, Gorenjska c. 3, 1310 Ribnica (glavna pisarna), v zaprtih ovojnicah s svojim naslovom in pripisom **»Javni razpis LJUBITELJSKA KULTURA 2022 – NE ODPIRAJ«**.

10. Datum, čas in kraj odpiranja ponudb: 14. 3. 2022 ob 12. uri v pisarni Oddelka za družbene dejavnosti. Odpiranju vlog smejo prisostvovati predstavniki društev, javnih zavodov oz. vsaka oseba, ki kandidira na razpisu.

11. Obveščanje o izboru: Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v roku 8 dni po sprejeti odločitvi direktorja občinske uprave. Z izvajalci kulturnih programov in projektov bo župan Občine Ribnica sklenil pogodbe o sofinanciranju.

12. Podrobnejše informacije v zvezi z razpisom dobite na Občini Ribnica, Oddelku za družbene in gospodarske dejavnosti pri Metki Tramte (telefon (01) 837 20 23, e-pošta: metka.tramte@ribnica.si).

Javni razpis za sofinanciranje malih čistilnih naprav in hišnih črpališč

Občina Ribnica objavlja javni razpis za dodelitev nepovratnih proračunskih sredstev za sofinanciranje malih komunalnih čistilnih naprav in hišnih črpališč v Občini Ribnica za leto 2022. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje dobave oziroma nakupa malih komunalnih čistilnih naprav (do 50 PE) in hišnih črpališč. **Upravičenci lahko do vključno 31. 10. 2021 vložijo vlogo z vsemi dokazili (prilogami) osebno ali po pošti na naslov: Občina Ribnica, Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica, oziroma po elektronski pošti na naslov obcina@ribnica.si.** Razpisna dokumentacija s pogoji sofinanciranja bo v času objave javnega razpisa objavljena na spletni strani Občine Ribnica (www.ribnica.si) in bo na razpolago za vpogled v prostorih Občine Ribnica, Gorenjska cesta 3, 1310 Ribnica.

Javni razpis za sofinanciranje ravnanja z azbestnimi odpadki v občini Ribnica

Občina Ribnica je objavila javni razpis za sofinanciranje ravnanja z azbestnimi odpadki, s katerim namenja 5.000 evrov sredstev sofinanciranja.

Upravičenci do prejema proračunskih sredstev so občani – fizične osebe, ki imajo stalno prebivališče v občini Ribnica in so lastniki oziroma solastniki stanovanjskih, kmetijskih in drugih zasebnih gospodarskih objektov ali stanovanjskih enot. Objekti morajo biti locirani na območju občine Ribnica ter namenjeni stanovanjski rabi (stanovanjski objekti, garaže, drvarnice), kmetijski in drugi zasebni gospodarski rabi. Investitorji in izvajalci del morajo pri ravnanju z azbestnimi odpadki izvajati predpisane ukrepe s področja varstva okolja in varstva pri delu. Občina bo prosilcem oziroma upravičencem poravnala stroške oddaje odpadne azbestne kritine pooblaščenemu prevzemniku v višini 85 % stroškov odlaganja iz namenske proračunske postavke. Pri tem pa bi izpostavili, da morajo prosilci k vlogi poleg dokumentov, določenih z razpisno dokumentacijo, nujno predložiti fotografijo objekta pred zamenjavo kritine in po njej.

Roki za oddajo vlog so: 15. 3. 2022, 15. 4. 2022, 15. 5. 2022, 15. 6. 2022, 15. 7. 2022, 15. 8. 2022, 15. 9. 2022 in 15. 10. 2022.

Več informacij na www.ribnica.si.

Obisk ministra za kulturo je obrodil prve sadove

Tina Peček, v. d. direktorice Rokodelskega centra Ribnica

V preteklem letu, sredi meseca novembra, smo v Rokodelskem centru Ribnica na delovnem obisku Jugovzhodne Slovenije gostili vladno ekipo Republike Slovenije. V okviru obiska so se predsednik vlade in ministri ter ministrice srečali s predstavniki podjetij, zavodov, občin in drugih deležnikov v regiji.

Ministru za kulturo dr. Vasku Simonitiju smo imeli čast razkazati naš Rokodelski center Ribnica, ki ima pooblastilo za opravljanje državne muzejske javne službe, in mu hkrati predstaviti naše delo, prenovljeno trgovino, skratka vse aktivnosti v naši hiši kulture in ambiciozne načrte za prihodnost, uresničitev katerih pa je v veliki meri odvisna tudi od finančnih sredstev omenjenega ministrstva. Z veseljem se lahko pohvalimo, da je bil minister nad našo predstavitvijo izjemno navdušen in je prepoznal potencial našega zavoda, od ohranjanja kulturne dediščine do možnosti turističnega razvoja. S Pogodbo o financiranju s strani ministrstva za kulturo za leto 2022 smo tako prejeli odobrena finančna sredstva za plači dveh zaposlenih in tudi v finančnem načrtu napovedana sredstva za izvajanje programa v delu, ki se nanaša na dejavnost muzeja in galerije.

V letošnjem letu je Javni zavod Rokodelski center Ribnica prvič kandidiral na javnem povabilu Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije, ki se nanaša na aktivno politiko zaposlovanja – javna dela 2022 in je v večinskem deležu sofinanciran s strani države. Predmet javnega povabila je ponudil izbor programov javnih del za leto 2022, in sicer za programe javnih del v splošno družbeno korist s področja socialnega varstva in programe javnih del v splošno družbeno korist z ostalih področij, tudi izvajanje dela na področju kulture. V programe javnih del se lahko vključujejo dolgotrajno brezposelne osebe, gre namreč za poseben program aktivne politike zaposlovanja in izvajanje le-tega v okviru ukrepa kreiranja novih delovnih mest v domačem okolju. V zavodu smo kandidirali z dvema zaposlitvama in v celoti prejeli odobrena sredstva. Obe osebi, izbrani prek programa javnih del, bosta svoje delovno mesto nastopili že v mesecu februarju in ga lahko opravljali celo leto.

Skratka, vztrajno delo premaga vse in temu načelu bomo v zavodu sledili tudi v prihodnosti.

Aktivno v naravo

Petra Lovšin, Turizem Ribnica

Ribniška dolina s pestrostjo planinskih in sprehajalnih poti vabi vse več lokalnih pohodnikov in tistih, ki jim pristen stik z naravo in aktivno preživljanje časa veliko pomenita.

Gozdne poti nudijo pohodnikom čudovito gorsko naravo, poglede na bližnje in oddaljene vrhove ter spokojnost zelenih in mogočnih gozdov.

Ribnica ima veliko društev, ki skrbijo za urejenost poti, označevanje in informiranje. Lepo označeni sta Žlebiška pešpot in Naravoslovna učna pot – Skozi gozd do sv. Ane, v lanskem letu pa smo dobili šest novih informacijskih tabel, ki nudijo zanimive informacije pohodnikom na treh pohodnih poteh. Dve tabli je postavilo Turistično društvo Grmada, štiri pa enota Turizem Ribnica.

Krožna Zmajeva pot, ki je speljana po delu Male gore in vodi mimo kapelice sv. Marjete, ima na izhodišču poti tablo, ki z zemljevidom obvešča pohodnike o poteku trase ter jih informira o pestrosti živalskega in rastlinskega sveta omenjenega območja.

Cvetoči travniki in pisani metulji krasijo pot, ki je predvsem zanimiva zaradi ljudskega izročila, ki pripoveduje, da je na mestu kapele sv. Marjete imel vhod v jamo strašni zmaj.

Idilična zelena pokrajina privablja veliko pohodnikov v vseh letnih časih. Sproščujoč pohod ob bistri reki Ribnici vodi vse do njenega izvira, kjer je včasih stala sodobna vodna žaga. Značilnost kraškega obrha so turkizni odtenki in lesketajoča se voda, ki vijuga mimo številnih travnatih ravnin in ponikne pri kapelici sv. Marjete.

Zaradi lahkotnosti terena je sprehod do izvira Ribnice primeren tudi za najmlajše pohodnike in začetnike.

Območje pri izviru Ribnice je zaradi svoje posebnosti vključeno v evropsko ekološko omrežje Natura 2000, katerega cilj je ohranjati naravno bogastvo in njeno pestrost.

Divja močvirska narava in mogočni gozdovi Velike gore nudijo dom številnim živalskim in rastlinskim vrstam. Tu domujejo zveri, kot so medved, volk in ris.

Če tiho in pozorno opazujemo naravo, lahko v različnih obdobjih opazimo žabe, krastače in močerade, ob močnem deževju in veliki sreči pa celo močerila ali človeško ribico.

Ognjena pot je dobila ime po »ognjenem telefonu«, katerega del je bila tudi Grmada. V 15. in 16. stoletju je bila pomembna obrambna točka, ki je s kresovi oziroma gramadami opozarjala na prihod Turkov.

Priljubljena pohodna pot na Grmado je prav tako bogatejša z informacijsko tablo pri parkirišču Ognjene poti, ki informira pohodnike o zanimivostih okolja, sam vrh izletniške točke pa krasi panoramska tabla s fotografijo okoliških vrhov.

Možnosti za rekreacijo imamo veliko, zato poskrbimo za dobro počutje in se odpravimo na svež zrak.

Iz Likovne zbirke Riko: S popolnoma drugačnimi očmi

Ana Pucelj, Galerija Miklova hiša

Leto 2021 smo v Galeriji Miklova hiša tudi tokrat zaključili z razstavo del iz Likovne zbirke Riko, ki velja za eno najprepoznavnejših korporativnih likovnih zbirk v slovenskem prostoru. Več kot 300 slikarskih in kiparskih del najpomembnejših umetnikov od konca 19. stoletja do danes ne predstavlja zaključene celote, temveč z zavezanostjo sistematičnemu zbirateljstvu, jasno zbirateljsko politiko, zbirateljsko odgovornostjo in tudi mecensko držo zasleduje in podpira presežke slovenske sodobne umetnosti. Zbirka je nastala pod osebno zbirateljsko ambicijo Janeza Škrabca in nato postala del poslanstva podjetja Riko. Janez Škrabec je družinsko zapuščino bogatil z novimi odkupi, z osredotočenostjo na sodobno umetnost pa je zbirko umestil med najprepoznavnejše umetnostne zbirke na Slovenskem. Sodobna umetnost namreč potrebuje zbirateljske sledilce, ki potrjujejo pomen in vrednost njihovega dela ter tudi soustvarjajo boljše produkcijske pogoje za njihovo delo. Likovna zbirka Riko se z izborom del v Galeriji Miklova hiša predstavlja že od leta 2004. Tokratna razstava, ki nosi naslov S popolnoma drugačnimi očmi, izpostavlja izbrana dela devetih priznanih sodobnih slovenskih fotografov, s katerimi je Likovna zbirka Riko v zadnjih dveh letih razširila svoj obseg. Kustosinja razstave in skrbnica likovne zbirke Polona Lovšin je o sodobni avtorski fotografiji zapisala: »Če se postaviš pred fotografski aparat in pogledaš skozi objektiv, vidiš resničnost. Ne moreš se kar tako umakniti v belino praznega prostora, kot ga nudi na primer slikarsko platno, temveč se moraš spopasti s stvarnostjo, ki jo nudi pogled skozi fotografski objektiv, in zavzeti do nje neke vrste ustvarjalno, avtorsko stališče.« Razstava sodobne fotografije, ki si naslov izposoja iz misli Lászla Moholy-Nagya, da s fotografijo vidimo svet s popolnoma drugačnimi očmi, kaže stvarnost, ki jo v svoji avtorski fotografiji preizprašujejo, interpretirajo, komentirajo in izpostavljajo Peter Koštrun, Borut Krajnc, Tihomir Pinter in Roman Uranjek, Boštjan Pucelj, Lucija Rosc, Klavdij Sluban, Tadej Vaukman in Špela Volčič.

Razstavni program Galerije Miklova hiša v februarju nadaljujemo z razstavo priznane slovenske akademske slikarke Tine Dobrajc, ki bo na ogled od 10. februarja naprej.

Razstava Zgodovina ribniške policije je dobila svoje stalno mesto

Vasja Zidar, Muzej Ribnica **Rokodelski center Ribnica**

18. januarja 2022 je bilo na Policijski postaji Ribnica odprtje razstave Zgodovina ribniške policije, ki smo jo v Muzeju Ribnica pripravili že leta 2016. Takrat smo v našem muzeju gostili razstavo Muzeja slovenske policije z naslovom Zgodovina slovenske policije od leta 1850 od danes. Da smo njihovo razstavo verodostojno umestili v ribniški prostor, smo s pomočjo nekdanjih in sedanjih sodelavcev Policijske postaje Ribnica raziskali zgodovino ribniške policije. Za opravljeno delo je takratna slovenska Policija Muzeju Ribnica podelila bronasti znak za sodelovanje. Veseli smo, da je razstava Zgodovina ribniške policije zdaj dobila svoje stalno mesto.

Za vse, ki vas tema podrobneje zanima, je v reviji Varnost 1/2017 izšel še podrobnejši članek o zgodovini ribniške policije.

Nam bo uspelo ohraniti znanje podnarstva?

Katja Žagar

Rešeto je simbol ribniškega rokodelstva, pletenje podnov za rešeta pa ena od panog suhorobarstva, ki je trenutno v zelo kritičnem stanju izginjanja. V Rokodelskem centru Ribnica smo tako konec leta 2021 izvedli intenzivni tečaj pletenja podnov z namenom, da se kdo ponovno navduši in oživi to rokodelsko panogo.

Pred začetkom izvajanja tečaja smo izdali tudi interno gradivo (učbenik), kjer so z grafičnimi prikazi predstavljeni postopki pletenja mreže za rešeto. Na tem mestu bi se rada zahvalila avtorici gradiva Tini Zajc Zver in Francu Žuku, ki je sodeloval s pletenjem, da smo posamezne postopke fotografirali in jih grafično izrisali.

Zavedamo se, da za ohranitev kateregakoli znanja ni dovolj le ponavljanje zgodovinskega spomina, ampak je treba znanje tudi nadgraditi in izdelkom dati novo uporabnost. Trenutno je naš primarni izziv, da znanje ohranimo, v prihodnje pa ga bomo nadgrajevali.

Na tečaj so bili povabljeni vsi, ki so v Rokodelskem centru Ribnica skozi leta že osvojili izdelovanje viter. Tako se je tečaju pridružilo 7 slušateljev, ki so najprej pod mentorstvom Dušanke Češarek izdelali vitre, primerne za pletenje podnov. Ko so bile vitre narejene, se je tečaju pridružila Anica Turk iz Sodražice, ki izhaja iz podnarske družine in je tečajnike naučila splesti mrežo. Ko je bila mreža spletena, so jo s pomočjo rešetarja Andreja Miheliča vpeli med obroč in obod. Obod so na koncu tudi obšili z vitro.

Tečajnikom je šlo pletenje zelo dobro od rok. Da pa se bodo dela lotili tudi samostojno, so že dobili naša prva naročila. Tako so narejeni prvi koraki v smeri, da bomo imeli še kje možnost kupiti rešeto z leseno mrežo.

Knjižnica Miklova hiša
RIBNICA

Knjižne novosti

Domen Češarek in Neža Tanko, Knjižnica Miklova hiša

Novosti za odrasle

Janez Mate:
Ribniški genij

Izšlo je humoristično-satirično literarno delo Ribničana Janeza Mateta, ki v obliki esejev opisuje ribniškega človeka. Po avtorjevih besedah bi ribniška pamet lahko postala predmet samostojne znanosti. Ko jo spoznaš, te potegne in vse bolj zanima. Raziskuješ tudi vzporedne panoge, pomagaš si z vso obstoječo znanostjo in vendar si šele pri abecedi. Če imajo Danci recept za dober način življenja, imamo Slovenci odslej vodnik, kako živeti in misliti po ribniško. Ni čudno, da so nekoč menili, da je Ribnica svoja država v državi. Življenje Ribničanov je v literarni obliki nazadnje opisoval ravno Janezov stric, Miha Mate, in tako bi lahko njegovo delo razumeli kot svojevrstno nadaljevanje. Ni veliko domačinov, ki bi poprijeli za pero, zato je to delo toliko bolj dobrodošlo.

Mirt Komel:
Detektiv Dante

Detektiv Dante je predzgodba k Medsočju, avtorjevemu detektivskemu romanu, ki je požel dobre kritike in navdušil zahtevnejše bralce žanra, leta 2018 pa je bil tudi nominiran za kresnika. Detektiv Dante, ki se odvija v Novi Gorici in okolici, prikaže Erika Tlomma pred njegovim zlomom in dogodki, ki so se odvili v Medsočju, vendar ne več skozi njegove oči, ampak s perspektive prvoosebne pripovedi njegovega sodelavca Harisa Izmaila. Če se je Medsočje zgledovalo po postmodernih detektivkah, dobimo z detektivom Dantejem, ki raziskuje tri zaporedne umore, vpogled v razvoj detektivskega žanra v malem.

France Bevk: Umirajoči bog Triglav

Bevkova zgodovinska povest Umirajoči bog Triglav je bila prvič izdana leta 1930, ob skorajšnji 600-letnici križarskega pohoda v Kobarid leta 1331, ko so križarji iz Čedada odšli v Kobarid posekat drevo in zasut studenec, ki so ju tamkajšnji Slovenci častili. Bevk je zgodbo povesti – tako kot pri nekaterih drugih svojih zgodbah – postavil v srednji vek, s čimer se je izognil prepovedi izdaje knjige, čeprav je vsebina jasno klicala rojake k obrambi slovenstva za rapalsko mejo. Vedno aktualna knjiga je izšla v ponatisu in ponovno vabi k branju.

Diane Setterfield:
Nekoč je bila reka

V temni noči zimskega sončevega obrata si stalni pivci v starodobni krčmi ob Temzi s pripovedovanjem zgodb preganjajo čas. Nenadoma se odprejo vrata in skoznje plane hudo poškodovan tujec z otroškim truplom v naročju. Le nekaj ur kasneje se zgodi čudež – mrtva deklica oživi. Je bila magija? In kdo je deklica? Čigava je? Sama je nema, zato jim ne more odgovoriti na nešteta vprašanja, skrivnost pa se še poglobi, ko kar tri družine trdijo, da je deklica njihova. Razburljivi roman Nekoč je bila reka je prepleten z mistiko in poetiko jezika. Vredno branja.

Otroške knjige

Charles M. Schulz:
Mulčki – Ulica prijateljev (14. knjiga)

Charlie Brown s prijatelji avtorja Charlesa M. Schulza navdušuje že cele generacije mladih bralcev. Eden glavnih junakov zbirke Mulčki je tudi pes Snoopy, ki ga pogosto vidimo spati na njegovi pasji hišici. V 14. knjigi zbirke Mulčki lahko preverite, kako se lovi komplimente, kdo je dobil poleg večerje še ostanke za kužka in kakšni so stranski učinki, če si srečen.

Rose Lagercrantz (besedilo), Eva Eriksson (ilustracije):
Ko sem bila nazadnje najsrečnejša

V zgodbi lahko spremljamo vedno srečno Dani in njene zadnje dneve v prvem razredu. Dani pogreša svojo najboljšo prijateljico Ello Frido, ki se je odselila. Okrašena učilnica, risbe na stenah, otroci v najlepših oblekah in novica, ki malo Dani vrže s tira. V zbirki lahko preberete še Moje srečno življenje in Moje srce skače od sreče.

Ludmila Hénková (besedilo), Tomáš Svoboda (ilustracije):
Kako so bila zgrajena čudesa antičnega sveta

Ste vedeli, da so pri gradnji piramid v Gizi porabili skoraj tri milijone kamnitih blokov? Veste, da je Halikarnas, kjer so postavili mavzolej, Bodrum v današnji Turčiji? Katera zgradba šteje za predhodnika nebotičnikov? Vse to lahko odkrijete pri branju knjige Kako so bila zgrajena čudesa antičnega sveta? V knjigi je predstavljen nastanek vseh sedmih antičnih čudes sveta, zraven pa je predstavljenih še veliko drugih zgodovinskih dejstev in zanimivosti.

10. občni zbor in imenovanje prof. Franceta Ivanca za častnega člana Muzejskega društva Ribnica

Nejc Lovšin, predsednik Muzejskega društva Ribnica Nik Rus

Prvi predsednik društva prof. France Ivanec s plaketo v rokah in aktualni predsednik Nejc Lovšin v družbi članov, ki so v društvu aktivni že od njegove ustanovitve

MUZEJSKO DRUŠTVO RIBNICA

V petek, 28. januarja 2022, je v Rokodelskem centru Ribnica potekal že 10. občni zbor Muzejskega društva Ribnica, na katerem smo člani potrjevali poročilo predsednika Muzejskega društva Ribnica o delu društva, finančno poročilo ter poročilo Nadzornega odbora in Častnega razsodišča društva za leto 2021. Sledil je osrednji dogodek – imenovanje dolgoletnega predsednika društva prof. Franceta Ivanca za častnega člana društva. Sledila je predstavitev programa in finančnega načrta društva za leto 2022.

Delo društva v letu 2021

V društvu nam je kljub mnogim omejitvam uspelo izvesti več aktivnosti in projektov. Med drugim smo uspešno zaključili s posodobitvijo spletne strani Muzejskega društva Ribnica ter z namenom boljšega obveščanja javnosti in privabljanja novih članov pristopili k izdelavi društvene Facebook strani. V tem letu smo uspešno izvedli dva krajša izleta, in sicer v oktobru smo na »Pobegu z vlakom« odkrivali Kočevje, v mesecu decembru pa smo si ogledali Plečnikovo hišo in se nato pod vodstvom mag. Antona Berčana sprehodili po Plečnikovi Ljubljani. V sodelovanju z Muzejem Ribnica smo izvedli tudi prvi dokumentarno-filmski večer, ki je bil tokrat posvečen 60. obletnici prve muzejske razstave Suha roba in lončarstvo.

Program društva za leto 2022

V društvu smo za leto 2022 pripravili pester in vsebinsko zanimiv program. V preteklem letu smo že pristopili k izdelavi seznama znanih osebnosti na območju petih občin, ki jih društvo pokriva. Sklenili smo, da bomo v letu 2022 pristopili k projektu predstavitve petih lokalno pomembnih žensk iz vseh petih občin. V okviru projekta načrtujemo tudi manjšo razstavo. Nadaljevali bomo tudi s projektom zbiranja starih fotografij. V tem letu načrtujemo dve celodnevni ekskurziji (v slovensko Istro in na Štajersko) ter z namenom spoznavanja svojega okolja krajša izleta v Sodražico in Velike Lašče. V maju načrtujemo dogodek, posvečen obeležitvi 10. letnice obstoja Muzejskega društva Ribnica.

Nov častni član društva je postal prof. France Ivanec

Poleg Tanje Debeljak in Franca Lesarja je bil kot tretji častni član društva imenovan France Ivanec, dolgoletni učitelj in ravnatelj ribniške osnovne šole, po izobrazbi zgodovinar in geograf, ki je leta 2011 na povabilo Muzeja Ribnica začel sodelovati v pripravljalnem odboru za ustanovitev Muzejskega društva Ribnica in naslednje leto na ustanovnem občnem zboru društva postal njegov prvi predsednik.

Pod njegovim vodstvom si je novonastalo Muzejsko društvo Ribnica iz leta v leto z različnimi odmevnimi projekti vztrajno utiralo pot in izoblikovalo svoj ugled v okolju. Njegova zagnanost, vztrajnost ter s strokovnimi – pedagoškimi izkušnjami in znanji podkrepljena delavnost so botrovale dejstvu, da smo pod njegovim vodstvom, ne glede na stalno pomanjkanje sredstev, v sorazmerno kratkem času obstoja društva skupaj izpeljali kar nekaj vidnih projektov, ki se jih ne bi sramovalo marsikatero podobno društvo z daljšo tradicijo. Poleg vsebinskega dela na projektih in organizacije je vedno zagotovil tudi potrebna sredstva za njihovo izvedbo.

Ob vsakoletnih strokovnih ekskurzijah in predavanjih so bili najvidnejši večletni projekti, ki so bistveno pripomogli k prepoznavnosti društva. Med drugim izdaja dveh monografij s spremljevalnimi dogodki: Utripi življenja – Janez Debeljak in Rodbina Petek – Bozbirtovi.

Veliko odobravanja širše lokalne skupnosti na področju delovanja društva pa sta bila deležna tudi projekta Leto J. E. Kreka (razstava, predavanje, gledališka igra itd.) in Konec je vélike vojne (sodelovanje z Muzejem Ribnica pri pripravi razstave in kataloga).

France Ivanec, prvi predsednik Muzejskega društva Ribnica, je lani po devetih letih predsedovanja na lastno željo odšel s funkcije predsednika in prepustil vodenje društva mlajšemu članu. Kljub temu pa še vedno ostaja član izvršnega odbora ter s svojim znanjem in izkušnjami še naprej aktivno pomaga pri plemenitenju društvenih vsebin.

S svojim delom je nedvomno pustil velik pečat na področju ohranjanja in promocije kulturne dediščine.

VSE ZA SETEV in vaš VRT na enem mestu

Več vrst semenskega KROMPIRJA in ostalih semen.

KMETIJSKA ZADRUGA VELIKE LAŠČE

www.kzlasce.si

lokalno. domače. naše.

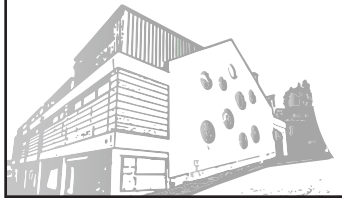

odkup živine
odkup mleka
trgovski center
mesnica
kmetijska trgovina
potujoča trgovina
bar
odkup palet

70 let tradicije & kakovosti

inles®

Living MD

Uw=0,75 W/m²K
(Ug=0,5 W/m²K, TGI)

SVET DOVRŠENEGA BIVANJA

Inles d.d.
1310 Ribnica, Kolodvorska 22
info@inles.si www.inles.si
RAZSTAVNO PRODAJNI SALON 01 / 8377 162, 8377 308, 8377 289

Novi NLB **Poslovni paketi**

Priložnost poslovati kjerkoli in kadarkoli.

6-mesečno brezplačno vodenje
poslovnih paketov za nove stranke

Vaša priložnost upravljati poslovne finance kjerkoli in kadarkoli. Z novimi NLB Poslovnimi paketi smo vam tako na voljo prek mobilne banke **Klikpro**, elektronske banke **NLB Proklik** in **video klica** prav vsak dan – 24 ur na dan. Ob sodobnih digitalnih rešitvah, s katerimi poslujete hitreje, ceneje in enostavneje, pa prejmete z vsakim paketom tudi novo **NLB Poslovno debetno kartico Mastercard**®, ki vam odslej omogoča plačevanje tudi na spletu. Več na **nlb.si/poslovni-paketi**

Za vse, kar sledi.

NLB

ŽE 30 LET Z VAMI

SANITAR d.o.o.

Zadovoljstvo naših strank, nam je na prvemu mestu.

- Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, peleti, drva, toplotne črpalke, plin, olje)
- Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)
- Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli
- Za brezplačen ogled in svetovanje Pokličite 041/622-542 (Borut)

Vojkova 58, Ljubljana

TEL: 01/568 27 29
GSM: 031/622 542
041/622 542
E-MAIL: info@sanitar.si

SENČILA Jan Omahen, s.p.

Senčila Jan Omahen s.p.
031 293 250
sencilajanomahen@gmail.com
Senčila Jan Omahen s.p.

SERVIS IN MONTAŽA

- žaluzije
- plise zavese
- komarniki
- rolete
- tende
- roloji
- pergole
- PVC okna

M&M KLEPARSTVO • KROVSTVO

KROVSTVO M in M

Kot pri Ribnici 30
1310 Ribnica

Tel: 041 347 707

krovstvomm@gmail.com
www.krovstvomm.si

KROVSKA DELA :
- pokrivanje z betonskimi kritinami (Bramac, Golob, ...)
- pokrivanje z glinenimi kritinami (Tondach, Creaton, ...)
- pokrivanje s pločev. kritinami (Trimo, Decra, Italpanelli, ...)
- pokrivanje ravnih streh (Sika, Bauder, Fragmat, ...)

KLEPARSKA DELA:
- montaža žlebov in cevi (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža obrob in žlot (poc, alu barvan, poc barvan, baker)
- montaža dimniških obrob (poc, alu barvan, poc barvan, baker)

TESARSKA DELA :
- postavljanje ostrešij
- postavljanje nadstreškov

Krivljenje obrob na krivilnem stroju do dolžine 8m.
Montaža strešnih oken (Velux, Fakro, Domix)

OPTIK
JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3
1310 Ribnica
TEL.: 01/83 60 367

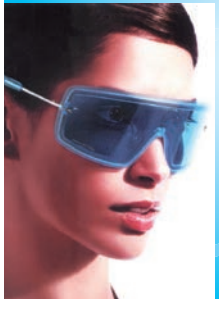

Delovni čas:
vsak dan od 9h do 19h
sobota zaprto

Stanislav Šilc s.p., Breže 33, Ribnica

ZOGAR
avto mehanične storitve

Vzdrževanje in popravila vozil vseh znamk:
| servisi | zahtevna popravila | računalniška diagnostika |
Vulkanizerstvo in prodaja pnevmatik različnih blagovnih znamk.

041 537 434

Možnost plačila na obroke.
VANOR TIP TOP nokian TYRES

blesk2

Kjer je **kakovost** na prvem mestu!

25 LET IZKUŠENJ

Fasaderstvo
Slikopleskarstvo
Čistilni servis

Z nami do subvencije iz Eko sklada.

051 334 826
info@blesk2.si
www.blesk2.si

BLESK

BOJAN POGORELEC,
BLESK D.O.O.
KOSTEVC 7, 1331 DOLENJA VAS

SPLOŠNA IN ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

tel.: 041-647-188, 051-456-646, e-mail: blesk@siol.net, www.blesk.si

*FASADERSTVO IN ENERGETSKE SANACIJE
- KVALITETNA IZVEDBA FASAD, BREZPLAČNA BARVNA ŠTUDIJA (PRIPRAVIMO VAM CELOTNO DOKUMENTACIJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA)
- CELOTNA ENERGETSKA SANACIJA STAVB (PODSTREŠJE, FASADA, OKNA, HIDROIZOLACIJA STEN) (SUBVENCIJA ZA ENERGETSKO SANACIJO)

*GRADBENA DELA
- NOVOGRADNJA ALI REKONSTRUKCIJA STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH STAVB (3D VIZUALIZACIJA OBJEKTA)
- ADAPTACIJE STANOVANJSKIH PROSTOROV (IZRIS TLORISA, IZVEDBA VSEH DEL, Z MOŽNOSTJO NA KLJUČ)
- ZUNANJA UREDITEV (TLAKOVANJE DVORIŠČ, ASFALTIRANJE, IZDELAVA ŠKARP...)
- SANACIJE (BALKONOV, PLOČNIKOV, VLAGE V ZIDU)
- RUŠITVENA DELA (VODNI IZREZ BETONSKIH, ASFALTNIH ALI OPEČNIH POVRŠIN)

*SUHOMONTAŽNA IN SLIKOPLESKARSKA DELA

*POLAGANJE TALNIH OBLOG
- (KERAMIKA, KAMEN, PARKET, LAMINAT, PVC VINIL)

*ČISTILNI SERVIS

Microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

01 837 31 16
051 358 762
info@microera.si

www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

DELOVNI ČAS

PON - PET	8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA	8.30 - 11.30

TelekomSlovenije

ŠiLC
Slatnik 17, 1310 Ribnica

INFO:
041 335 322

klimatske naprave
toplotne črpalke
prezračevanje
samooskrbne
sončne elektrarne

www.silc.si

MITSUBISHI ELECTRIC
Panasonic
Helios
BISOL
Solar company!
solaredge

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO HIŠE

LOŠKI POTOK - Lazec
Prodamo stanovanjsko stavbo (gostinski objekt) v izmeri 87 m² in dva poslovna prostora v izmeri 85 m² in 199 m² ter dvorišče v izmeri 1649 m², primerno za turistično dejavnost, v idilični okolici, zgrajeno leta 1989, vsa infrastruktura, CK na olje in trda goriva, takoj vseljivo, cena 88.000 EUR. EI - Strokovno mnenie - Izkaz!

KOČEVJE - Črni Potok, center
Prodamo starejšo stanovanjsko hišo z večjim vrtom in gospodarskim poslopjem. Hiša je v izmeri 124 m² (spomeniško varstvo), gospodarski objekt je v izmeri 66 m², velikost vseh parcel, delno stavbne, delno kmetijske, je 2.331 m², vse k.o. 1593 Črni potok. Možno je kupiti tudi sosednji parceli brez hiše, v skupni izmeri 1.689 m². Hiša je bila zgrajena leta 1914, pred letom 1957, vsa infrastruktura. Cena je 43.000 EUR, EI v izdelavi.

LOŠKI POTOK - Retje
Prodamo starejšo, opremljeno stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje z vrtom, v izmeri 198 m², del hiše je tudi poslovni prostortrgovina, celotna parcela je velika 765 m² in predstavlja dvorišče. Hiša je bila zgrajena leta 1968, obnovljena leta 1997, gospodarsko poslopje je bilo zgrajeno leta 1990. Takoj vseljivo. Ogrevanje CK na olje, elektrika, voda, vsa infrastruktura, cena 73.000 EUR. EI v izdelavi.

PRODAMO GRADBENE PARCELE

VELIKE LAŠČE - Opalkovo
Na lepi lokaciji prodamo gradbeno parcelo v izmeri 2579 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Cena za m² je 42 EUR.

KOČEVJE - Črni Potok
Prodamo dve parceli, eno v celoti stavbno, v izmeri 650 m², in eno delno kmetijsko, delno stavbno, v izmeri 1039 m², od tega 140 m² zazidljivega. Skupna cena je 17.500 EUR.

VELIKE LAŠČE - strogi center
Prodamo gradbeno parcelo v izmeri 925 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Pridobljena lokacijska informacija o gradnji. Cena za m² je **49 EUR**.

TREBNJE - okolica Bevško
Prodamo stavbni parceli v izmeri 3.258 m², ter v izmeri 97 m², obe k.o. 2690 Prapreče, infrastruktura na oz. ob parceli, cena je 101.000 EUR, nova cena je 95.000 EUR.

VELIKE LAŠČE - Dolnje Retje,
prodamo zazidljivo parcelo, v izmeri 1392 m², vsa infrastruktura na oz. ob parceli. Cena za m² je 40 EUR ali 55.680 EUR.

DOLENJA VAS
Prodamo zemljišče v izmeri 699 m², k. o. 1629 Dolenja vas, vsa infrastruktura je ob oz. na parceli, cena na m² je 30 EUR, skupna cena ie 20.970 EUR. Avtobusno postajališče, šola in trgovina so dosegljivi peš. Primerno za vse, ki si želijo manjše hiše z vrtom v neposredni bližini narave.

PRODAMO POSLOVNI PROSTOR

GROSUPLJE - Višnja Gora
Prodamo posest v izmeri 9331 m², na kateri so zgrajeni gostinski objekt 165 m² P+1, objekti za športne in rekreacijske dejavnosti (tri tenis igrišča, igrišče za odbojko na mivki, veliko parkirišče, primerno za postavitev in priključitev avtodomov), objekt za piknike z urejenimi sanitarijami in moderno opremljeni z gostinsko opremo, ob potoku, primerno tudi za različne dogodke. Vsa infrastruktura. Zgradba je bila zgrajena leta 2014, objekti imajo pridobljeno gradbeno in uporabno dovoljenje. Možnost je tudi najeti celoten kompleks oz. po elementih. Prodajna cena je 1.100.000 EUR, plus DDV.

KUPIMO KMETIJSKE PARCELE

RIBNICA
– VELIKE LAŠČE
s širšo okolico, za znanega kupca kupimo gozdove različnih velikosti in kakovosti, takojšnje pošteno plačilo, samo resne ponudbe sprejmemo na e-pošto: Bamba.sp@siol.net, ali na tel. številko: 041 643 004.

Uredimo vam vso dokumentacijo, svetujemo in se za vas strokovno in srčno potrudimo pri prodaji in nakupu vaših nepremičnin, pokličite nas in nam zaupajte vaše želje.

SiDG
Slovenski Državni Gozdovi
Podjetje Snežnik d.o.o je hčerinsko podjetje družbe SiDG d.o.o.

ODKUP HLODOVINE

Odkupujemo:

- iglavci
- bukev
- celulozo in drva
- les na panju

Kontakt: 031 708 933

Zagotavljamo vam:

- **Plačilo** v 7 dneh
- **Odvoz** z lastnimi kamioni

SNEŽNIK
Kočevska Reka

ertl glas

ERTL GLAS STEKLO, d.o.o.
Kolodvorska ulica 22, 1310 Ribnica

V NAŠO EKIPO VABIMO NOVE SODELAVCE
- Delavec v proizvodnji ravnega stekla
- Vzdrževalec (zaželena elektro smer)

PRIČAKUJEMO
- samostojnost in samoiniciativnost
- spretnost in natančnost
- komunikativnost in timsko naravnanost
- pripravljenost na dvoizmensko delo

NUDIMO
- delovno in urejeno okolje
- stimulativno plačilo

Kandidatom ponujamo sklenitev pogodbe o zaposlitvi za določen čas, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Prijave sprejemamo po pošti in na elektronski naslov:
info@ertl-glas.si.

YASKAWA

Za potrebe proizvodnje v Ribnici,
YASKAWA Ristro d.o.o., iščemo:

ELEKTRO MONTERJE

Na delovnem mestu boste odgovorni za:
- elektro oz. strojno montažo robotske celice v skladu z načrtom,
- priprava celice za transport,
- montaža na terenu (Evropa in izven).

Pričakujemo:
- izobrazba tehnične smeri (IV. ali V. stopnja elektro, strojne ali mehatronike)
- najmanj 3 leta izkušenj na delovnih mestih iz stroke (elektro, strojne ali mehatronike) v proizvodnih podjetjih,
- pasivno znanje angleškega jezika

Ponujamo:
- zanimivo, dinamično in perspektivno delo,
- intenzivno šolanje,
- stimulativno nagrajevanje,
- okolje, ki spodbuja ustvarjalnost in razvijanje lastnih idej,
- delo v teamu,
- delo v zanesljivi in poslovno uspešni družbi.

Rok za prijavo je do 20.2.2022. Prošnjo pošljite po elektronski pošti na naslov:**YRS-HR@yaskawa.eu.com**

VABLJENI NA
INFORMATIVNA DNEVA

11. 02. 2022 ob 9.00,15.00 in 18.00
12. 02. 2022 ob 9.00
PREKO ZOOMA NA
INFORMATIVNIDNEVI.SGLS.SI

PROGRAMI
GOZDARSKI TEHNIK | 4-letni
GOZDAR | 3-letni
MIZAR | 3-letni
ZDRAVSTVENA NEGA | 4-letni
BOLNIČAR NEGOVALEC | 3-letni
DIJAŠKI DOM

SREDNJA GOZDARSKA IN
LESARSKA ŠOLA POSTOJNA

www.sgls.si

Avtonega SEFO 051-325-524

Muris Seferović s.p.

Delovni čas po dogovoru

051 325 524

AVTONEGA

- zunanje in notranje čiščenje vozila, poliranje
- globinsko čiščenje osebnih vozil in kamionov,
- globinsko čiščenje tepihov in sedežnih garnitur,
- ozon in dezinfekcija vozila,

Muris Seferović, Cesta na ugar 8.a, Ribnica 1310

Rešeto

Naslednja številka izide
14. marca 2022.
Gradivo oddajte
do 1. marca 2022.

Trženje oglasnega prostora
041 536 889.

Že nestrpno čakate novo kolesarsko sezono, vaše kolo pa še ni pripravljeno? Mi smo pravi naslov za SERVIS VAŠEGA KOLESA!

PONUDBA: Servis vseh vrst koles
Diagnostika Shimano Di2
Diagnostika Shimano E motorjev
Uradni servis za: Trek, Fuji, Botteccia, Conway, Rock Machine, Kenzel, Brezzer, Douglas in druge.

WWW.KOLESARSKA-KLINIKA.SI

KOLESARSKA KLINIKA
Kolesarski Servis Žiga Češarek s.p.
Nemška vas 41, 1310 Ribnica
GSM: **040 812 275**
kolesarska.klinika@gmail.com

KOLESARSKA KLINIKA
#KOLESARSKAKLINIKA
Delovni čas: PON - PET: 8:00 - 14:00 in 15:00 - 17:00
Po predhodnem dogovoru po telefonu možen obisk tudi izven delovnega časa.

Slikopleskarstvo BOJC
Peter Bojc, s.p.
Humec 24, 1331 Dolenja vas
Tel.: 01 8364-533
GSM: 041 712 103

NAJ AVTOVLEKA
PREVOZ VOZIL
ODKUP VOZIL
070391465
POMOČ NA CESTI 24h

MEGADOM
URESNIČI IDEJE CENEJE!
VALENTINOVI POPUSTI
3D IZRIS KOPALNIC IN POHIŠTVA
MEGADOM RIBNICA • 01/835 1 640 • www.megadom.si •

KAMNOSEŠTVO ERJAVEC
Z ZNANJEM, KVALITETO IN SRCEM
Vse iz kamna že od leta 1965
UNIKATNI KAMNITI IZDELKI
RESTAVRIRANJE IN OBNOVA
SPOMENIKI
PULTI, POLICE
STOPNICE

031 889 757 (Matej)
041 338 163 (Aleš)
info@kamnosestvo-erjavec.si
www.kamnosestvo-erjavec.si

dolgouhec.eu
041 479 252 / lea.sladic@dolgouhec.si / www.dolgouhec.eu
Otroška oblačila * Igrače * Oprema * Pohištvo * Nega * Ustvarjanje
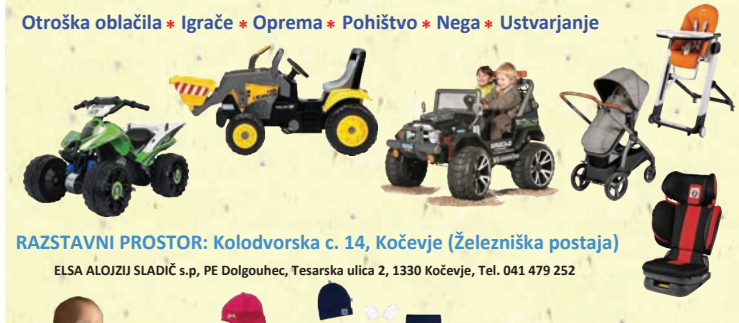
RAZSTAVNI PROSTOR: Kolodvorska c. 14, Kočevje (Železniška postaja)
ELSA ALOJZIJ SLADIČ s.p, PE Dolgouhec, Tesarska ulica 2, 1330 Kočevje, Tel. 041 479 252

Gnojenje kmetijskih zemljišč

Matej Zobec, učitelj strokovnoteoretičnih predmetov
Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija Novo mesto

Zaradi razvoza organskih gnojil ob neprimernem času prejme Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo vsako leto večje število prijav.

To se največkrat dogaja ravno pozimi, ko marsikateremu kmetovalcu zmanjka prostora za skladiščenje organskih gnojil, se pravi gnojevke, gnojnice ali hlevskega gnoja. Do tega običajno pride, ker v jeseni gnojišča in gnojne jame niso bile popolnoma izpraznjene ali njihove kapacitete ne zadoščajo za večmesečno skladiščenje. Po pravilniku je glede na število rejnih živali določeno, da mora imeti kmetijsko gospodarstvo na voljo kapacitete za šestmesečno skladiščenje gnojevke in gnojnice, vendar pa velikokrat ugotavljamo, da marsikje tej zahtevi še ne sledijo. Dodatno težavo predstavljajo tudi padavinske vode, ki jih je v jesensko-zimskem času običajno veliko in te običajno niso ločene od živalskih izločkov ter jih zbirajo v jamah skupaj z gnojevko, tega dejavnika pa pri gradnjah le-teh običajno ne upoštevajo.

Gnojenje z organskimi gnojili rastlinam zagotavlja hranila za rast, kar je predpogoj za doseganje želenih in kakovostnih pridelkov. Ob tem pa velja izpostaviti, da je treba kmetijska zemljišča gnojiti takrat, ko rastline gnojila potrebujejo za svojo rast in razvoj. Strokovna uporaba organskih gnojil ima veliko pozitivnih učinkov na tla, ki bi jih kmetovalci morali v večji meri izkoristiti za izboljšanje učinkovitosti gnojenja. Žal ta sicer kakovostna organska gnojila velikokrat niso optimalno izkoriščena, ampak predstavljajo odpadek, ki se ga je treba znebiti.

Kmetje tako gnojevko in gnojnico razvažajo na njive in travnike čim bliže datumu prepovedi razvoza, torej čim bližje 15. novembru. Tako se manj ozirajo na strokovne prednosti oziroma učinke gnojenja z organskimi gnojili in zaradi težav s kapacitetami gnojenje bolj prilagajajo tako imenovani »Nitratni uredbi«. S to uredbo so namreč med drugim določena tudi časovna obdobja, ko je gnojenje prepovedano.

Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je na kmetijskih zemljiščih prepovedano od 15. novembra do 1. marca, ob tem pa veljajo nekatere izjeme:

- Gnojenje je dovoljeno po 15. februarju, če gre za pripravo zemljišč za setev jarih žit, trav in travno-deteljnih mešanic ali pomladansko dognojevanje ozimin.
- Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih v katastrskih občinah obalnega območja z zeleno odejo je dovoljeno po 15. januarju, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa po 15. februarju.
- Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje v katastrskih občinah obalnega območja je dovoljeno po 1. februarju, če gre za pripravo zemljišč za setev jarih žit, trav in travno-deteljnih mešanic.

Gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, je prepovedano od 15. oktobra do 1. marca, ob tem pa velja naslednja izjema:

- Izjema je gnojenje ozimin, ki jih lahko gnojimo po 15. februarju, in za kmetijska zemljišča v katastrskih občinah obalnega območja. Tam je gnojenje na zemljiščih z zeleno odejo dovoljeno po 15. januarju, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa po 1. februarju. Ob tem velja izpostaviti, da vnos dušika v tla v obliki mineralnih gnojil v času od 1. septembra do začetka trajanja prepovedi ne sme presegati 40 kg N/ha.

Od 1. decembra do 15. februarja je prepovedano tudi gnojenje s hlevskim gnojem. Izjema velja za kmetijska zemljišča v katastrskih občinah obalnega območja. Tam je gnojenje s hlevskim gnojem na zemljiščih z zeleno odejo dovoljeno od 1. do 15. decembra in po 15. januarju, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa po 1. februarju.

Ob že omenjenih omejitvah mora vsako kmetijsko gospodarstvo, ki izvaja gnojenje, upoštevati tudi obvezne zahteve glede varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati. Pri tem morajo kmetovalci upoštevati:

- pravila gnojenja na strmih zemljiščih;
- pravila gnojenja na tleh, ki so nasičena z vodo, na poplavljenih tleh, zamrznjenih tleh ali tleh, prekritih s snežno odejo;
- pravila gnojenja v bližini vodotokov;
- ukrepe za preprečevanje onesnaževanja voda z izcedki iz skladiščenja hlevskega gnoja;
- postopke pri gnojenju (odmerki, enakomerni raztros gnojil), ki bodo vzdrževali izgube dušika v vode na sprejemljivi ravni;
- omejitve vnosa gnojil v tla na ranljivih območjih.

Za nadzor nad gnojenjem in uporabo mineralnih gnojil je pristojen Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, ki v primeru kršitev izreče tudi ustrezne sankcije.

Iz zapisanega je razvidno, da je na področju gnojenja tako z organskimi kot z mineralnimi gnojili kar nekaj pravil oziroma določb, ki jih morajo kmetovalci upoštevati pri svojem delu. Ti pogoji kmetovalce na eni strani zavezujejo k njihovemu upoštevanju, na drugi strani pa so prisotni še dodatni dejavniki, saj so kmetje pri svojem delu odvisni tudi od podnebnih razmer oziroma vremenskih pogojev, ko morajo ob ugodnih razmerah opraviti veliko del hkrati. Velikokrat pa je čas gnojenja z organskimi gnojili tudi čas, ko nerazumevanje do tega opravila kažejo tudi okoliški prebivalci, ki nemalokrat predvsem zaradi nepoznavanja tega področja povzročajo predvsem veliko slabe volje tako sebi kot kmetovalcem. Če upoštevamo vse navedeno, je torej zelo pomembno, da z izvajanjem dobrih kmetijskih praks pri gnojenju kmetovalci poskušajo doseči cilj, da je gnojenje strokovno in v okviru vseh zakonskih določil, hkrati pa tudi čim manj moteče za ostale prebivalce na kmetijsko aktivnih področjih.

Prostori Ribniškega študentskega kluba naposled le dobili svojo končno podobo

Jure Ilc, predsednik Ribniškega študentskega kluba Anže Oražem

Držalo bo, da študentski vsakdan poleg obiskovanja predavanj in učenja tvori še marsikaj drugega. Poslanstvo Ribniškega študentskega kluba je nudenje tistega »drugega«, to je nudenje različnih prostočasnih aktivnosti, ki prispevajo k širjenju obzorij vsakršni generaciji ribniških študentov.

To nam, če smo nekoliko neskromni, uspeva že kar 26 let. Že vrsto let organiziramo več različnih koncertov, družabnih večerov in predavanj ter tako sooblikujemo ribniški študentski vsakdan.

Pri svojem delovanju pa je Ribniški študentski klub naletel na nemalo izzivov, ki so bili bolj ali manj povezani z neustreznimi prostori, v katerih se je klub nahajal. Vprašanje prostorov je bila nerazrešena točka dnevnega reda vsakega vodstva kluba. Proti koncu leta 2016 pa je takratno vodstvo, na čelu katerega je bila Lučka Ilc, naredilo prvi pogumni korak – zagotovili so nove prostore kluba v Obrtni coni Ugar. Prostori so bili sprva v dokaj slabem stanju, zato je bila prva naloga, v sicer dolgem spisku opravil, njihova čimprejšnja adaptacija. Nekaj lažjih gradbenih opravil so opravili kar takratni aktivisti sami. Med njimi sem bil tudi sam, takrat še dijak. Dobro se spominjam začetnega navdušenja nad novoodkritim potencialom prostorov.

Dve leti kasneje, leta 2018, sem prvič poprijel za predsedniško krmilo kluba. Vodilna naloga prvega mandata je bila dokončanje obnove in opremljanje prostorov. Opremljanje je potekalo počasi, a konsistentno. Obsežna obnova je klub finančno precej obremenila. Tako je bil klub (žal) primoran začasno zmanjšati število in velikost določenih projektov. V klubu smo se posledično v zadnjih letih spoprijeli z velikim številom izzivov, ki smo jih skupaj, kot ekipa, postopoma tudi premagali.

V letu 2021 nam je uspelo dokončno urediti in opremiti prostore. Ostala je samo še uradna otvoritev prostorov! **Zato vsi člani in simpatizerji društva vabljeni, da se nam 25. 3. 2022 ob 19.00 pridružite na otvoritvi prostorov Ribniškega študentskega kluba.** Za vzdušje bo poskrbela skupina Kokosy.

Izvedba koncerta je odvisna od takratnih epidemioloških razmer oziroma ukrepov. Za več informacij nas spremljajte na družbenih omrežjih. Za udeležbo je potreben pogoj PCT.

Društvo upokojencev v iskanju osnov za uspešno delo

Jožef Debelak, predsednik DURi

Čim bolj raziskujemo realno preteklost Društva upokojencev Ribnica (DURi), tem bolj zavzeto iščemo predvsem možnosti za uresničevanje pravic ostarelih, kajti naše dolžnosti do družbe so že več ali manj izpolnjene.

Na ta način vzbujamo razumevanje odgovornih soobčanov glede naših starostnih težav in interesov ostarelih, bolnih, nebogljenih, pomoči potrebnih, še ustvarjalnih in vsestransko ljubiteljsko aktivnih. To je možno doseči samo s primernimi inovativnimi medgeneracijskimi rešitvami, posegi v skladno reševanje problematike upokojencev. Zavedamo se, da smo bili v vseh svojih aktivnih delovnih letih osnovni nosilec podobnih ukrepov, zato smo prišli do današnje stopnje razvoja občine. Vprašanje pa je, kako smo bili v svojem vodenju občine medgeneracijsko skladni in občutljivi za reševanje skupnih interesov občanov. Do našega dela smo samokritični.

Ko upokojenci danes gledamo na trenutno stanje v medsebojnih medgeneracijskih odnosih, opažamo, da družba napreduje na tehnokratskih področjih, pri delovnih pogojih, da pa je čutiti veliko poslabšanje v medsebojnih odnosih med ljudmi. Pričakujemo večjo podporo občinske uprave, posebej občinskih svetnikov, delujočih podjetij in širše občinske skupnosti. Pomagamo lahko na temeljih znanj, spoznanj, izkušenj in večjega sodelovanja pri reševanju občinske problematike.

Naš vodilni moto je:
Svoje smo družbi dali in še dajemo po svojih preostalih močeh, znanjih in izkušnjah prek državnih dotacij na občana ter v javnem, kulturnem, športnem in bolj optimističnem življenju občine.

Pričakujemo, da nam bo tudi občinska skupnost pomagala reševati naše, v tem sporočilu nakazane potrebe. Ostareli državljani smo si z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (SPIZ-2) določili pravice in dolžnosti, ki jih moramo izpolniti v času delovne dobe, da si tako lahko pridobimo, glede na višino plačanih osebnih prispevkov, ustrezno pokojnino. Dodatno statusu upokojenca pripadajo tudi določene ugodnosti, kot so brezplačna vožnja z avtobusi (medkrajevnimi in delno mestnimi) in vlaki, 10-odstotni popust na turistične usluge, e-pomoč, prevozi težko gibljivih in oslabljenih občanov brez ustrezne pomoči svojcev.

Vsi ti upokojenci, ki so neorganizirani, imajo možnost, da se priključijo organiziranim društvom upokojencev, kot je v naši občini naše ribniško društvo, ki nudi dodatne usluge in pomoč na organizacijskem in solidarnostnem področju pomoči, pri podajanju informacij in organiziranju interesnih področij posameznih in skupinskih oblik izražanja.

V Sloveniji je 626.109 upokojencev, od tega je 470.425 starostnih pokojnin, ostalih 156.684 pa predstavljajo predčasne, invalidske, družinske in vdovske pokojnine.

V naši občini nas je približno 3.500 in od tega nas je približno 500 včlanjenih v naše društvo. Upokojenec se lahko samostojno odloči, da pristopi k društvu upokojencev. Z včlanitvijo si zagotovi dodatne ugodnosti, ki jih more in uspe zagotoviti le širša skupnost – društvo, katere oblikovalec aktivnosti in uspešnosti je vsak posameznik ter skupaj z drugimi člani. Vsak član lahko v društvu uveljavlja svoje osebne interese in jih uresničuje z drugimi isto mislečimi člani društva. Na ta način se društvo lahko angažira tudi navzven, z drugimi društvi, krajevnimi skupnostmi, občino, brez teritorialnih in državnih omejitev. Omejitve so samo v stopnji kakovosti posameznih delavnosti, ki se aktivno angažirajo v društvu in so dovolj kakovostne, da so zanimive tudi za širšo skupnost. Navsezadnje pa je bistvo našega druženja, da uživamo v kreativnostih, sposobnostih, za katere nismo imeli časa v svoji mladostni aktivni dobi. Pri nas je priložnost, da uresničite svoje dolga leta skrite, potlačene želje.

Naše društvo je registrirano kot Društvo upokojencev Ribnica, skrajšano DURi, ki je samostojna pravna enota. Kratica služi kot razpoznavni znak in ni emblem društva ter se v tem primeru kaže kot skrajšan predlog razpoznavnosti, ki ga mora članstvo potrditi. Društvo ima svoj statut, v katerem so določena osnovna pravila ravnanja članov in izvoljenih predstavnikov. Statut je izdelan v skladu s pravili statuta nadrejenega pokrajinskega društva, poimenovanega Pokrajinska zveza društev upokojencev Dolenjske in Bele krajine, skrajšano PZDU, v katerega smo združeni, in statuta republiškega Združenja zveze društev upokojencev Slovenije, skrajšano ZDUS.

Bistveni člen delovanja našega društva je področje dela društva. Člani se združujemo, da pri svojem delu in aktivnostih uresničujemo naše interese po osebnem izražanju tako naših kot skupnih sposobnosti pri:

- organiziranosti, usmerjanju in vodenju uresničevanja interesov članov,
- povezovanju med registriranimi društvi v občini ter sodelovanju v regiji in širše,
- uresničevanju sposobnosti izražanja v kulturni dejavnosti na interesnih področjih,
- uresničevanju sposobnosti v trenutno aktivnih šestih športnih dejavnostih vdolenjski ligi (v ligi PZDU se izvaja deset športnih panog),
- uresničevanje ročnih spretnosti in umetnosti,
- izvajanju in pripravi projektov, kot so Prostofer, e-pomoč, prostovoljstvo, pomoč ostarelim na domu, Info točka, pomoč domačim z bolniki z demenco itd.,
- medgeneracijskem sodelovanju.

Ustanavljamo tudi delavnice o urejanju vasi in kmečkega okolja.

Cilji društva
Hočemo ostati čim dalj časa fizično in psihično vitalni ter po pridobljenih izkušnjah cenjeni usmerjevalci smeri razvoja občine. Menjajo se delovna orodja in način izvajanja delovnih operacij, bistvo življenjskih funkcij pa ostaja!

Zgodbe z razglednic
Ivan Rus – Žagn Johan iz Brež

Peter Lesar

Razglednica oziroma dopisnica prikazuje gospoda Ivana Rusa v lovski opravi, pred njim pa njegovo trofejo – medveda. Na razglednici je v zgornjem desnem kotu tudi njegov žig »Ivan Rus, trgovina z lesom, Breže, pošta Ribnica«. Razglednica je bila poslana v Kanado, njegovemu tedanjemu prijatelju Franku Arku iz Dolenjih Lazov, ki je tiste čase kot marsikateri rojak iz Ribniške doline delal v rudniku zlata. Oba sta si namreč s pomočjo razglednice voščila ter si zaželela srečo in veselje v novem letu 1934. Fotografijo in razglednico je izdelal fotograf Franc Kunc iz Ljubljane, ki je v tistem času izdal precej razglednic z našega področja.

In kdo je bil Ivan Rus?

Ivan Rus, bolj poznan kot Žagn Johan, nekaterim pa kot Žagn oče, se je rodil 16. 7. 1862 v Žagi pod Brežami, v takratni občini Jurjevica, v Ribniški dolini. Rusov rod izhaja iz Loškega Potoka, zaselka Bela Voda. Žago v Brežah je kupil njegov oče. Poleg blizu 30 vodnih žag, ki so tedaj stale ob bistrih vodah te doline, je bila Žaga najstarejša in je kot krajevno ime edina nosila ta vzdevek. O tem govori tudi pisec članka, objavljenega v časopisu Jutro leta 1937, ob 75-letnici rojstva tega velikega moža, ki ga imamo za ustanovitelja – začetnika organiziranega slovenskega lovstva.

Kot odličnjak je vpisan v »zlate bukve« ribniške ljudske šole, kot 60 let pred njim France Prešeren, potem pa so mu dali še trije razredi ljubljanske realke dovolj znanja in veščin, da je modro županoval takratni občini »Jurjevški«, središču ribniškega rešetarstva, krošnjarstva in lončarstva, kakšnih 30 let. Nadvse pravično je razsojal spore med zemlje lačnimi kočarji in bil pri tem večkrat v eni osebi sodnik, geometer in advokat. Svoje znanje je s pridom izkoriščal, ko je navezoval stike z visokimi osebnostmi, ki so bile večkrat gostje v njegovi hiši in lovišču Velike gore. Da je tako, pričajo tudi njegovi nastopi po govorniških tribunah Ljubljane in Dunaja.

Kot nadobudnemu mladeniču je oče prepustil žago, da je samostojno gospodaril. Gostoljubnost njegove hiše je pogostila veliko gospode, kmetov in kočarjev. Njegova žena, večkrat omenjena kot dobrotnica, pa mu je umrla že, ko mu je bilo 55 let.

Najprijetnejše trenutke svojega življenja je preživel na lovu na Veliki Gori. Pri tem pa se je izkazal kot umen in lovu predan v letih, ko o slovenskem lovskem društvu še ni bilo sledu. Nič čudnega torej, da ga najdemo leta 1894 med ustanovitelji Lovskega kluba Ribnica. Temu je tudi dolga leta načeloval. Leta 1907 je bil med ustanovitelji Slovenskega lovskega kluba v Ljubljani (preimenovanega leta 1909 v Slovensko lovsko društvo). V Slovenskem lovskem društvu je imel od leta 1910 dalje funkcijo odbornika za Dolenjsko. Zapisan je tudi med ustanovnimi člani Podružnice Slovenskega lovskega društva Ribnica, katere ustanovni občni zbor je bil 18. januarja 1931.

Leta 1910 je Ivan Rus organiziral razstavo lovskih trofej na Dunaju. Zato je dobil diplomo in najvišjo pohvalo od avstro-ogrske vlade. Kot pravi gostitelj divjadi in njen čuvaj je bil v Ribniški dolini in širšem slovenskem prostoru znan med vsemi lovci, zato so na njegove love ohranjeni številni spomini.

Tako med njegovimi zapisi najdemo na seznamu poleg imen znancev in sorodnikov tudi vrsto pomembnih imen prijateljev, ki jim je njegova hiša nudila gostoljubje, kot tudi lovcem Velika Gora. Tako navaja: »Dr. Ivan Tavčar, advokat, pisatelj in politik, knez. Škof dr. Ant. Bonaventura - Jeglič, dr. Edo Šlajmer – primarij, roj. 5. 10.1 865 v Čabru, zdaj bil v Št. Vidu nad Lj. moj zdravnik in rešitelj moje smrti l. 1906,1922 in 1926.«

Iz njegovih beležk lahko znova vidimo njegov intelekt in uglednost med vsemi sloji takratne družbe. Leta so se že odmikala in moral se je posloviti od svoje Velike Gore. V soboto, 3. decembra 1938, je bilo Ribniški dolini usojeno spremiti na zadnjo pot moža, vaškega izobraženca Ivana Rusa, čigar ime je bilo znano daleč po slovenskih in tujih tleh. Obe visoki gozdni strani doline, Velika in Mala Gora, sta se v svojih vrhovih zagrnili v meglene pajčolane, kakor bi slutili, da je zatonilo življenje njunega oboževalca. Bistrica se je razlila iz svojega toka od žalovanja za glavnim žagarjem, mlinarjem in humanim lovcem naše doline.

Razglednica, dopisnica Ivan Rus z lovsko trofejo medveda, odposlana 21.12.1933 prijatelju Franku Arku v Kanado, kjer je delal v rudniku zlata.

Prebivalstvo Ribnice, Sodražice in vseh ribniških vasi je poslalo svoje zastopnike, da se poklonijo spominu na Ivana Rusa. Svoje zadnje počivališče je našel na hribčku ob cerkvici pri Svetem Križu. Z globoko občutenimi besedami se je ob grobu poslovil od ustanovitelja organiziranega slovenskega lovstva takratni predsednik lovskega društva dr. Ivan Lovrenčič. Ko sta se oglasila v zadnji pozdrav še lovski rog in lovska salva, je bilo končano slovo od velikega ribniškega dobrotnika in lovca. Za njim je ostalo njegovo delo, ribniškim lovcem pa čast, da so prav v ribniškem lovskem klubu, katerega ustanovitelj je bil, prvi zametki današnje Lovske zveze Slovenije.

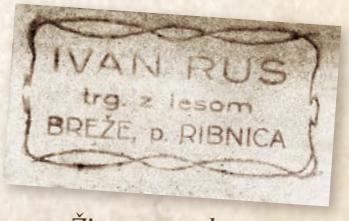

Žig trgovca z lesom.

Priloženo razglednico mi je podaril gospod Karlo Šoper z Griča pri Ribnici, za kar se mu najlepše zahvaljujem. Obstaja pa še ena razglednica Ivana Rusa, in sicer Razstava srnjakovega rogovja, skupina Ivana Rusa – Breže. Če bi jo kdo izmed bralcev imel, jo z veseljem tudi odkupim – 030 996 225.

Vir: Ribniški lovski zbornik – 100 let, 1894–1994, razglednica: osebni arhiv

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA RIBNICA

Burno 2021 – optimistično v 2022

Drugo leto covida-19 je bilo ponovno burno za OOZ Ribnica. Zastopanje, svetovanje, informiranje in izobraževanje malega gospodarstva zahteva intenzivno delo v OOZ Ribnica, epidemija pa je delo povečala najmanj za 100 odstotkov. S terena smo dobivali informacije o težavah pri poslovanju podjetij, zato smo angažirano sodelovali pri sprejemanju vsakega protikoronskega paketa (PKP).

Splošna ocena narejenega dela v OOZ Ribnica je zadovoljiva, do izraza je prišla dobra povezanost z raznimi institucijami in računovodskimi servisi. Prenekatero dilemo smo skupaj rešili, iz OOZ Ribnica pa je v Ljubljano na OZS ali neposredno na sprejemalce PKP romalo kar nekaj predlogov. V nadaljevanju izpostavljamo le najpomembnejše aktivnosti v letu 2021.

1. Zastopanje

Aktivnosti/zastopanje/dosežki OZS/OOZ:

- Na pobudo OZS sprejet Pravilnik o sorazmernosti pri presoji upravičenosti za pridobitev nekaterih ukrepov (temeljni dohodek, čakanje na delo).
- Financiranje regresa za letni dopust za dejavnosti, ki so bile v času epidemije najbolj prizadete.
- Delno povračilo nadomestila v primeru karantene in višje sile pri samozaposlenih in družbenikih enoosebnih d. o. o. za obdobje od 1. 7. 2021 dalje.
- Podaljšanje turističnih bonov.
- Podaljšanje ukrepa upravičenosti nadomestil stroškov za izvajanje občasnih prevozov potnikov z avtobusi za obdobje 1. 1.–30. 6. 2021.
- Podaljšanje ukrepov univerzalnega temeljnega dohodka, čakanja na delo in skrajšanega delovnega časa v leto 2021.
- Pri ugotavljanju upada prihodkov pri ukrepu čakanja na delo po PKP8 se upošteva primerjava prihodkov iz leta 2021 z letoma 2020 ali 2019, kar je ugodneje za zavezanca.
- Podaljšanje ukrepa upravičenosti do nadomestil izpada prihodkov iz naslova šolskih prevozov od 1. 11. 2020 do 24. 6. 2021.
- Sodelovanje pri pripravi sprememb davčne zakonodaje s predlogi nižje obremenitve kapitala, spremembe dohodninske lestvice in zvišanja olajšav za s. p. in podjetja.

2. Informiranje

Posredovali 100 sporočil za javnost, ki jih je pripravila OZS.

- Članom poslali več kot 100 e-novic z aktualnimi informacijami.
- Obveščali člane o aktualnih razpisih (za mojstrske izpite; za dodeljevanje pomoči za razvoj podjetništva in gospodarstva v občini Ribnica za leto 2021; za vavčerje; za sredstva za usposabljanje starejših zaposlenih; za sofinanciranje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na obmejnih problemskih območjih v letih 2021 in 2022; za kredite za blažitev posledic epidemije covida-19 za gospodarstvo; za mikrokredite itd.).
- Na spletni strani OZS ustvarjen poseben zavihek, kjer so bile ažurno objavljene informacije in pojasnila v zvezi s koronavirusom.

3. Svetovanje

228 individualnih osnovnih podjetniških svetovanj za ustanovitev s. p. ali d. o. o.

- Svetovanje in informiranje poslovnih subjektov glede sprejetih protikoronskih ukrepov (PKP).
- COVID-svetovanje – interventna zakonodaja: odloki, prepovedi, pogoji poslovanja.
- Pri vpisih v imenik vodij dela za izvajalce gradbenih del.
- Pomoč pri izdaji, spremembi in obnovi licence za prevoznike.
- Pomoč pri prijavi in izpolnjevanju prijavnic na mojstrske izpite.
- Krajše specialistično svetovanje pri izbiri statusnih oblik (podrobnejša obrazložitev): samostojni podjetnik, osebno dopolnilno delo (ODD), dopolnilna dejavnost na kmetiji, družba z omejeno odgovornostjo.
- Pomoč pri izbiri pogodb za opravljanje dela tako za posameznike kot za upokojence (podjemna pogodba, pogodba z upokojeno osebo, avtorska pogodba, pogodba za določen ali nedoločen čas itd.) ter obrazložitev posameznih določb iz pogodb (letni dopust, odpravnina, odpovedni rok itd.).
- Oddaja 21 davčnih napovedi za leto 2020.
- Pomoč pri ustanavljanju zadruge.
- Več kot 35 posredovanih e-računov proračunskim uporabnikom za s. p. in izdelovalce ODD.
- V času epidemije odgovorili na več kot 250 zastavljenih vprašanj, ki smo jih prejeli ali po e-pošti ali telefonsko.

4. OOZ Ribnica je ena izmed vstopnih točk VEM/ SPOT registracija, kjer lahko potencialni člani, s. p. in d. o. o. opravijo naslednje postopke:

Vpise, spremembe in izbrise s. p. v PRS Ajpes, vpise in spremembe pri enoosebni in večosebni družbi, vpis poslovne enote pri s. p. in d. o. o., oddaja davčnih podatkov in zahtevkov za DDV tako za s. p. kot d. o. o., prijava M1, odjava M2, spremembe M3 itd. – izvedenih je bilo 468 postopkov.

- Vnos pooblastil za procesna dejanja v postopkih VEM. – vnesenih 344 pooblastil.

5. Izobraževanje – organizacija seminarjev, delavnic in tečajev

- Webinar: PRODAJA NA SPLETU (11. 2. 2021).
- E-tečaj: POSLOVNA ANGLEŠČINA, I. in II. stopnja (marec 2021).
- E-delavnica: NORMIRANCI in DAVČNI OBRAČUN za normirance za leto 2020 (2. 3. 2021).
- E-seminar: SUBVENCIJA minimalne plače v letu 2021 in izračun upada prihodkov po Pravilniku o merilih sorazmernosti (26. 3. 2021).
- E-seminar: IZRAČUN UPADA PRIHODKOV po dopolnitvi Pravilnika o merilih sorazmernosti (22. 4. 2021).
- E-seminar: KAJ PRINAŠA NOV INTERVENTNI ZAKON (13. 7. 2021).
- 7-urno usposabljanje voznikov (25. 7., 14. 8. in 12. 9. 2021).
- E-seminar: POVRAČILA STROŠKOV PREVOZA po novi uredbi (22. 9. 2021).
- E-seminar: KAKO ZNIŽATI DAVČNO OSNOVO (1. 12. 2021).
- E-seminarji v organizaciji z OZS (po dejavnostih) zaradi nove Uredbe o embalaži in odpadni embalaži:
  - 10. 5. 2021 (optiki in zlatarji),
  - 13. 5. 2021 (cvetličarji in vrtnarji),
  - 14. 5. 2021 (kovinarji, plastičarji, električarji, elektroniki in mehatroniki),
  - 17. 5. 2021 (lesarji),
  - 18. 5. 2021 (frizerji, kozmetiki, predelovalci kož),
  - 19. 5. 2021 (gostinci in turizem),
  - 20. 5. 2021 (trgovci),
  - 1. 6. 2021 (splošni seminar o novostih in obveznostih, ki jih prinaša Uredba).

6. Projekti

- Zaključili z aktivnostmi na projektu ROKODELSKA ZADRUGA (nosilec projekta Občina Sodražica): izpeljali še ostali dve aktivnosti – delavnici).
- Nadaljevali z aktivnostmi na projektu SKUPAJ SMO LAHKO TURIZEM (nosilec projekta Rokodelski center Ribnica): udeležba na delovnih sestankih.

7. Drugi dogodki

Med obrtniki in podjetniki v občinah Ribnica, Sodražica in Loški Potok je čutiti zmerni optimizem za leto 2022. Pomoč države za ohranitev delovnih mest in obstoj podjetij je bila učinkovita, so pa nekatere panoge (gostinstvo, turizem, prevozi oseb, nekatere storitvene dejavnosti), ki jih je epidemija prizadela.

Po napovedih naj bi bilo leto 2022 v znamenju okrevanja, gospodarska aktivnost pa naj bi bila celo večja kot pred epidemijo. To je vsekakor spodbudno.

Konec leta se je vodstvo zbornice sestalo s tremi župani: Ivanom Benčino iz Loškega Potoka, mag. Blažem Milavcem iz Sodražice in Samom Pogorelcem iz Ribnice. Vodstvo se je županom zahvalilo za sodelovanje, dodatna pomoč, ki jo občine nudijo zbornici za izvajanje določenih nalog, je učinkovito porabljena. Usmerili smo pogled naprej in ugotovili, da bomo lahko skupaj še veliko naredili za dobro gospodarsko sliko. Dotaknili smo se kar nekaj konkretnih zadev, izpostavljamo pa predlog, da se na informativnih dnevih osnovnošolcem posreduje jasna slika o tem, kakšen kader potrebujejo podjetja v prihodnje ter kakšne so možnosti štipendiranja in opravljanja učne prakse.

Prvi koraki SKD v Ribnici pred 32 leti

Franc Mihič, prvi predsednik OO SKD v Ribnici
Časopisni izrezki iz Dolenjskega lista 1990

Minilo je 32 let, odkar smo se 17. januarja 1990 sestali pionirji ribniške pomladi, pripravljeni, da sodelujemo v stranki Slovenskih krščanskih demokratov – SKD pri graditvi demokratične države Slovenije. Ta zgodovinski dogodek smo proslavili letos prvič.

Medsebojna pomoč krščanskih demokratov

RIBNICA, 17. januarja – Kočevski iniciativni odbor krščanskih demokratov je danes pomagal Ribničanom, da so oblikovali svoj iniciativni odbor te stranke. Oba iniciativna odbora se bosta preoblikovala v pododbora konec tega meseca, ko bosta vsak zase v svojem mestu predstavila program krščanskih demokratov in lokalni program te stranke v kočevski in v ribniški občini. Pobudo za oblikovanje kočevskega iniciativnega odbora, ki šteje zdaj že več kot 30 članov, je dala skupina kočevskih intelektualcev, ki že več let deluje kot skupina Veritas. (M. D.)

To so bili prelomni časi. Razpadali so enopartijski komunistični režimi in nastajale so demokratične države. Za to so bili potrebni ljudje, ki se niso strinjali s socialističnim režimom. Zavedali smo se, da je bila tedaj priložnost za zgodovinske spremembe. Lahko smo ponosni, da smo oblikovali iniciativni odbor za ustanovitev krščanske demokratske stranke v Ribnici. SKD je postala najštevilčnejša stranka v občini. Na prvih svobodnih volitvah je prejela največ glasov in bila zmagovalka!

Kako so nastali ribniški krščanski demokrati? Nenavadno je bilo, da so v ribniški občini bile ustanovljene že vse stranke, ki so se pripravljale na prve svobodne volitve, le krščanskih demokratov ni bilo nikjer. Kako se je začelo, nam pove kar Anton Marolt z Novega Pota pri Sodražici: »Konec osemdesetih let je postalo jasno, da je komunizem propadel in da je čas za nov, boljši družbeni red. Vsak kolikor toliko razumen človek se je počutil dolžan pomagati ustvariti ta novi, boljši družbeni red. Tudi jaz sem se. Čutilo se je potrebo po ustanovitvi demokratičnega parlamentarnega, večstrankarskega sistema. Na osebni ravni se je postavilo vprašanje, kateri stranki želim pripadati, katera stranka je tista, ki obeta kar največji doprinos k nastanku demokracije v naši deželi. Kot človeku, ki dokaj redno hodi k maši, se mi je zdela najobetavnejša Peterletova SKD. To pa predvsem zaradi tega, ker so bili v Italiji, Avstriji in Nemčiji krščanski demokrati največje in najbolj demokratične stranke. Kako priti v stik s Peterletom in SKD? V imeniku najdem ime Lojze Peterle. Zavrtim telefon in takoj se je oglasil. Brez ovinkarjenja ga vprašam, ali ima v Sodražici svojo organizacijo. Ne, tam ne pozna nikogar. V Kočevju pozna že aktivnega člana SKD g. Bogomirja Štefaniča, ki ga pokličem. Tudi g. Štefanič ne pozna nikogar v Sodražici, a ve, da se za dogajanje in spremembe v politiki zanima inž. Franc Mihič iz Ribnice. Pokličem ga in naletim na dobrega sogovornika. Čeprav se nisva še nikdar videla, sva se dogovorila za prvi sestanek pri Mihiču doma. Dogovorila sva se, da vsak povabi svoje znance, somišljenike za spremembe. Na prvi sestanek on povabi somišljenike iz Ribnice, sam pa pripeljem še koga iz Sodražice.« Anton Marolt je torej prvi povezal vodstvo stranke SKD z zainteresiranimi občani ribniške občine. Na najino vabilo se niso odzvali vsi. Odzvalo se je 15 občanov, ki smo se zbrali v »Mihičevi hiši«, zvečer, 17. januarja 1990, da smo ob pomoči prisotnega g. Bogomirja Štefaniča, člana SKD iz Kočevja, izvolili iniciativni odbor za ustanovitev stranke SKD v Ribnici. Na tem sestanku smo bili: Anton Marolt z Novega Pota, iz Žimaric Anton Klun, iz Sodražice Anton Košir, Majda in Matija Petrič ter Ervin Smisel, iz Ribnice France Klun, Stanka Hitij Hočevar, Marijan Hočevar, Benjamin Henigman, Ana Dejak Henigman, Janez Marolt, Stane Mihič, Marica Mihič in Franc Mihič. Izvolili smo iniciativni odbor, ki smo ga vodili Stanka Hitij Hočevar, Anton Marolt in jaz kot predsednik odbora. Od naštetih so že pokojni Majda Petrič, Marijan Hočevar in Stane Mihič. G. Franc Klun ni sprejel članstva v SKD, Janez Marolt pa je tudi kmalu zapustil stranko. V tistih okoliščinah, v časovni stiski, še nismo uspeli navezati stikov s somišljeniki iz Loškega Potoka. Pri tem ne morem pozabiti, da so v Loškem Potoku na prvo srečanje s predstavniki stranke SKD prišle samo ženske, predvsem vdove iz časov NOB in revolucije. Člani odbora smo osebno vabili občane v vrste SKD, ki je bila ustanovljena že 30. januarja 1990, njen predsednik pa je postal Franc Mihič. To je terjalo veliko predanost iniciativnega odbora in novega članstva, ki je kasneje doseglo številko 300 članov v celotni občini. Sledile so torej volitve. Zmagovalka prvih svobodnih volitev je bila stranka SKD. Tedaj smo dobro sodelovali s stranko SDZ. Na zboru za promocijo ciljev Demosa, ki je bil sklican na pobudo SDZ, sem bil za omizjem skupaj s Spomenko Hribar in Janezom Janšo. Počutil sem se dobro, bil sem ponosen. Kdaj bomo podobno zopet doživeli? Na predlog SKD je bil za predsednika ribniškega Demosa

Udeleženci prvega srečanja članov iniciativnega odbora SKD – od desne: B. Henigman, A. Dejak Henigman, S. Hočevar, M. Mihič, F. Mihič, A. Klun, A. Marolt, M. Petrič, E. Smisel

NOVA STRANKA

RIBNICA — 30. januarja ob 19.30 bo v domu TVD Partizan v Ribnici ustanovni sestanek podružnice krščansko demokratske stranke, na katerega so vabljeni tudi člani vodstva te stranke iz Ljubljane in predstavniki drugih zvez, predvsem iz Demosa, v občini. Iniciativni odbor za to ustanovitev vodijo Franc Mihič, Anton Marolt in Stanka Hočevar.

izvoljen dr. Ladislav Andoljšek, član SDZ, ki je imela 50 članov. Za podpredsednika Demosa, iz stranke SKD, ki je imela 300 članov, pa sva bila izvoljena Franc Mihič in Marijan Hočevar. Iz vrst ribniške SKD je bil Franc Lovšin na prvih volitvah izvoljen za poslanca v republiški zbor občin. Hvaležen sem pokojnemu Marijanu Hočevarju, ki je bil ne samo pionir stranke SKD, ampak je odgovorno sprejel funkcije in je bil meni in stranki glavni svetovalec. Oba sva se odrekla možni »karieri« in častnim funkcijam, samo da bi stranka SKD (Demos) zmagala, da jo bodo vodili ljudje, domačini, bolj poznani ljudem, ki jim bodo volivci lažje zaupali kot nama, manj znanima v ribniškem javnem življenju. Vse do danes nisem zasledil, da bi vsaj pomladna politika opazila, da je ribniško vodstvo stranke na prvih občinskih volitvah prvo v Sloveniji sestavilo glasovnico z imeni kandidatov stranke, ki so jo potem lahko izvoljeni predstavniki članstva stranke, »elektorji«, z glasovanjem odobrili ali spremenili. Tako je članstvo oziroma so njeni elektorji odločili o sestavi in vrstnem redu kandidatov na glasovnici in preprečili, da bi predsednik stranke postavil sebi lojalne člane na prva mesta na glasovnici. S sprejetjem kandidature se kandidat obveže, da zasleduje cilje stranke, ki mu je omogočila izvolitev, in pokaže odgovornost do stranke. Vodstvo SKD in volivci smo bili presenečeni in razočarani, ko je župan Franc Mihelič, izvoljen pod zastavo krščanskih demokratov, podpiral predloge »prenoviteljev«, ne pa predloge SKD. Zmagovalka volitev je predlagala Branka Čavko za mandatarja za predsednika izvršnega sveta občine. Svetniki so mu šele v drugem poskusu podelili mandat. Sledilo je iskanje kandidatov za člane izvršnega sveta. Žal nismo uspeli pridobiti nobenega kandidata in smo mandat vrnili. Zato je občinski svet imenoval za vršilca dolžnosti predsednika IS Petra Levstika, sicer člana sveta na listi »prenoviteljev«, ki je bil predsednik IS že v bivšem režimu in bil tudi predsednik občinskega komiteja Zveze komunistov. Tako se je zgodilo, da je v Ribnici kljub temu, da je na volitvah zmagal Demos in je bila SKD zmagovalka volitev, postal v. d. predsednika IS član stranke, naslednice ZKS, ki ni bila zmagovalka volitev. (Opomba: stranka SKD je ta uspeh ponovno dosegala še na drugih volitvah.) Tako stanje ni trajalo dolgo, ko so štirje delegati iz Zbora združenega dela, vsi zaposleni na Riku, predlagali za mandatarja Janeza Henigmana, zaposlenega na Riku. Tako je postal predsednik IS Janez Henigman »iz Rika«, brez podpore stranke, ki bi bila na volitvah. Kmalu zatem se je odkrilo, da so predsednik SO, župan Franc Mihelič, predsednik izvršnega sveta, Janez Henigman in Peter Levstik, član občinskega sveta, kupili občinska zemljišča brez javnega razpisa, kar je v demokraciji zloraba položaja. To je sodu izbilo dno. Stranka je izključila Franca Miheliča iz svojega članstva in predlagala občinskemu svetu, da mu izreče nezaupnico. Za ostala dva pa je bilo pričakovati, da bodo to storili drugi. Krščanski demokrati nismo uspeli doseči izglasovanja nezaupnice. Večina svetnikov je županu tako podelila zaupnico. S tem je večina potrdila, da je zloraba položaja v osebno korist še naprej vredna zaupanja. Mar ni to sprevržena morala? Res pa je, da so vsi trije preklicali nakup in jim je občina vrnila njihovo plačano kupnino. Takih dogodkov »demokracija« ne pozablja! Po prvih korakih na oblasti je SKD maja organizirala svečanost, »Tabor« pri Novi Štifti. Bodimo ponosni, da je plebiscit o samostojnosti v Ribnici dobil podporo z enim najvišjih odstotkov. Pred plebiscitom smo krščanski demokrati povabili predstavnike vseh strank, levih in desnih, in še nekatere javne osebnosti, ravnateljico Anico Benčina, župnika in dekana Maksa Ipavca ter druge na sestanek v prostorih občine, kjer smo vsi prisotni podprli plebiscit in smo to sporočili javnosti. Predsednik Demosa dr. Andoljšek je na »radiu« novinarjev, Staneta Hafnerja in Darje Debeljak Hafner, prebral peticijo volivcem, da gredo na volitve in volijo za Slovenijo. Peticijo smo sestavili dr. Andoljšek, mag. Hočevar, Franc Mihič in Stane Hafner. SKD je obravnavala in bila nosilka predlogov za ustanovitev nadzornih svetov v vseh javnih institucijah, a ti še danes ne delujejo v skladu z demokratičnimi načeli, odgovornostjo, kakršna je pogoj za temelj demokracije. Obravnavali smo položaj Rika, delovni čas »diskotek«, polnih mladoletnikov, delovanje lokalne policije in drugo iz vsakdanjega življenja, kar bi morala biti naloga vseh izvoljenih predstavnikov ljudstva. Žal tako ravnanje tedaj ni dobilo podpore. Člani iniciativnega odbora smo ponosni, da smo opravili prve korake za ustanovitev stranke SKD, dvakratne zmagovalke volitev v Ribnici. Stranki je lahko v čast, da je bil Benjamin Henigman, predsednik ribniške SKD, tudi dva mandata poslanec v DZ RS. Tudi v tistem času je stranka SKD marsikaj dosegla. O tem naj spregovorijo drugi, saj lahko pokažejo marsikaj. Prav bi bilo, da pomladne stranke ne bi zanemarile svoje zgodovine, »učiteljice življenja«.

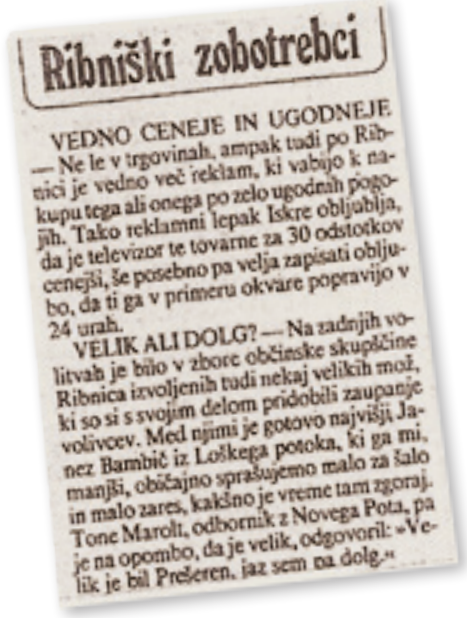

Ribniški zobotrebci

VEDNO CENEJE IN UGODNEJE — Ne le v trgovinah, ampak tudi po Ribnici je vedno več reklam, ki vabijo k nakupu tega ali onega po zelo ugodnih pogojih. Tako reklamni lepak Iskre obljublja, da je televizor te tovarne za 30 odstotkov cenejši, še posebno pa velja zapisati obljubo, da ti ga v primeru okvare popravijo v 24 urah.

VELIK ALI DOLG? — Na zadnjih volitvah je bilo v zbore občinske skupščine Ribnica izvoljenih tudi nekaj velikih mož, ki so si s svojim delom pridobili zaupanje volivcev. Med njimi je gotovo najvišji Janez Bambič iz Loškega potoka, ki ga mi, manjši, običajno sprašujemo malo za šalo in malo zares, kakšno je vreme tam zgoraj. Tone Maroli, odbornik z Novega Pota, pa je na opombo, da je velik, odgovoril: »Velik je bil Prešeren, jaz sem na dolg.«

VRTEC RIBNICA

Zimske dogodivščine pri Miškah

Maja Turk, dipl. vzg. Špela Blatnik, dipl. vzg.

Gibanje v naravi je za otroka zelo pomembno, saj na različne načine navdihuje in spodbuja aktivnost otrok. Prek gibanja otrok zaznava in odkriva svoje telo, preizkuša, kaj zmore, hkrati pa ob razvijajočih se sposobnostih doživlja občutke veselja in gradi zaupanje vase.

Na novozapadli sneg je bil najin navdih, da je večina dejavnosti v januarju potekala na snegu. Za otrokov zdrav razvoj in njegovo odpornost so pomembni vsakodnevno bivanje in gibalne aktivnosti na prostem tudi v zimskem času. Čas bivanja sva dnevno prilagajali glede na mraz in intenzivnost aktivnosti.

Otroci so najprej spoznavali sneg, gazili oziroma hodili po snegu, kar je zanje predstavljalo napor, pri tem so krepili vse mišice in razvijali koordinacijo celega telesa. Kasneje smo se z manjšega hribčka kotalili, se kepali, prenašali kepe, ustvarjali odtise v snegu in uživali v igri na snegu. Otroci so spoznali pojem led, nekaj jih je tudi izkusilo, kaj se zgodi na ledu, ko si nepreviden. Otrokom sva ponudili likovno tehniko slikanje z barvnimi ledenimi kockami, ki smo jo izvedli s pomočjo preprostega poskusa zamrznitve obarvane vode. Otrokom je dejavnost vzbudila radovednost, tako da so pri njej dolgo vztrajali. Barve so puščale lepe sledi, ki so se zaradi taljenja ledu prelivale med seboj. Prav tako smo ugotavljali, ali milni mehurčki zamrznejo na mrazu. Mehurčki niso zamrznili, vendar je ta poskus otrokom prinesel veliko otroške razigranosti in veselja ob lovljenju milnih mehurčkov.

Otrokom je igra najpomembnejša oblika učenja. Igra v naravi jim je omogočala svobodo in jih spodbujala k raziskovanju sveta okoli sebe.

Gozd v zimskem času malo drugače

Tjaša Turk, dipl. vzg.

Stik z naravo in redno obiskovanje gozda predstavljata velik pomen v otrokovem razvoju. Otrokom naravni prostor omogoča raziskovanje prek lastnih izkušenj ob uporabi lastnih čutov, jih povezuje in krepi njihove medsebojne odnose, ob vsem tem pa se s hojo po naravnem terenu tudi gibalno razvijajo in v gibanju postajajo bolj suvereni in spretnejši.

Z otroki smo gozd obiskovali že zelo zgodaj, v njihovi prvi starostni skupini. Sprva so bili obiski usmerjeni v gibanje in premagovanje naravnih ovir, z vsakim letom pa so se obiski gozda nadgradili in vedno več je bilo zanimivih dejavnosti.

Gozd so poimenovali »naš gozdiček«, ki jih je spodbudil, da so v njem redni obiskovalci, ter jim privzgajal sočuten in skrben odnos do narave in njenih prebivalcev. Namen naših rednih obiskov je, da otroci v naravnem okolju krepijo svoje zdravje, z lastnimi čutili spremljajo spreminjanje narave v vseh letnih časih in se zavedajo »tal pod nogami«, da opazijo mravlje, hrošče, polže, rastlinje. V zimskem času so naši obiski v gozdičku bolj kratkotrajni in redkejši, zato smo gozd prinesli kar v našo igralnico. Uredili smo dva dodatna igralna kotička in zanju ob predlogih otrok z glasovanjem izbrali imeni ter ju poimenovali »Medvedova šapa« in »V medvedjem brlogu«. Da nam je kotiček »Medvedova šapa« v igralnici uspelo urediti, smo najprej obiskali delavnico našega hišnika, ki nam jo je z veseljem razkazal. Videli smo delovno mizo, otroci še raje rečejo »ponk«, in spoznali veliko različnega orodja, ki ga uporablja pri svojem delu. Pripravil nam je tudi nalogo in nas preizkusil v vijačenju vijakov z električnim vijačnikom v podlago. Za konec pa nam je pokazal še popravilo lesenega stola. Vse, kar nam je pokazal, nam je pomagalo, da je stekla priprava kotička »Medvedova šapa«.

»Mala pozornost za veliko veselje« v Vrtcu Ribnica

Eva Klančar, dipl. vzg., koordinatorica projekta

Tudi letos smo v Vrtcu Ribnica sodelovali v vseslovenskem projektu »Mala pozornost za veliko veselje«, kjer smo želeli starostnikom iz DSO Ribnica polepšati praznične decembrske dni. Vsako leto namreč z DSO Ribnica in VDC Ribnica sodelujemo na različne načine prek raznoraznih dejavnosti, kjer poskrbimo za nasmehe in dobro voljo otrok, starostnikov in varovancev.

Mesec december je čas, ko na plano iz naših src privrejo veselje, radost, majhne pozornosti in pa želje, za katere želimo, da se nam v prihajajočem letu uresničijo. Ker pa nas še vedno povsod obkrožajo virus, različni ukrepi in omejitve, posledično pa s tem nezavedno izgubljamo čut za sočloveka, smo si v Vrtcu Ribnica želeli starostnikom v DSO narisati nasmehe na obraze. Verjamemo namreč, da sta topla beseda, izrečena iz srca, in občutek, da nekdo misli na nas, vredna več kot veliko drago darilo.

V mesecu novembru smo tako začeli z zbiranjem voščilnic, pri tem pa k sodelovanju povabili otroke, starše in delavce vrtca. Verjeli smo, da je v slogi moč in da nam bo s skupnimi močmi uspelo zbrati 160 ročno izdelanih voščilnic. Dokazali smo, da znamo biti v teh časih še vedno sočutni, dobri in solidarni ljudje, saj smo skupaj zbrali 240 ročno izdelanih voščilnic. Zaradi velikega odziva na vabilo k sodelovanju in velikega števila izbranih voščilnic smo nekaj teh podarili tudi varovancem iz VDC Ribnica ter prihajajoče praznike s tem polepšali tudi njim.

Presenetil nas je odziv okolice, saj tako velikega števila voščilnic nismo pričakovali. Veseli nas, da si znamo ljudje med seboj kljub težkim časom še vedno pomagati, stopiti skupaj, ko je to potrebno, ter za šibkejše in ranljivejše od nas narediti nekaj dobrega. Tako se za sodelovanje in podporo zahvaljujemo vsem staršem, delavcem vrtca in otrokom, ki ste prispevali košček svojega časa in pozornosti ter izdelali voščilnice. Vsaka voščilnica je bila namreč nekaj lepega, edinstvenega in posebnega. Iz njih sta bili razvidni

vaši ustvarjalnost in domišljija. Vse voščilnice so dobile svojega prejemnika, verjamemo pa, da so v teh težkih časih marsikateri sami in žalostni duši pogrele srce in ji privabile iskrice v oči.

Vsem skupaj se iz srca zahvaljujemo za sodelovanje, podporo in pomoč pri izpeljavi projekta ter si želimo, da bo novo leto dobro, lepo in zdravo, hkrati pa mirno in veselo za vse.

Otroci in starši so nam pri pripravi kotička pomagali in priskrbeli različne kose lesa, hišnik nam je v lesene deske zvrtal različno debele luknje, dodali smo še kladiva, vijake, matice, žeblje, meter, klešče, različno grobe brusne pene, mizarske svinčnike in knjigo z vsebino mizarjenja. Otroci se urijo v ročnih spretnostih, saj v lesene deske in kocke s kladivi zabijajo žeblje, uporabljajo klešče, merijo z metrom in z njim označujejo izmerjeno dolžino, vijačijo različne vijake. Ob tem so nastale ptičje hišice, pasti za miši, pručka in hiša za lutke. Z zanimanjem pa kotiček obiskujejo tudi dekleta in dokazujejo, da so v zabijanju žebljev ravno tako spretna kot dečki. Kotiček »V medvedjem brlogu« pa smo opremili z naravnim gozdnim materialom, ki smo ga nabrali ob jesenskih obiskih gozda. Otroci z lesenimi palčkami oblikujejo črke in številke, palčke ovijajo z volno in jih med seboj povezujejo v različne oblike, z mahom, kamni, želodi in kostanjem ustvarjajo vzorce in zaporedja, manjše kamne pa s pinceto polagajo na različne vzorce, izrisane na papirju. Tako se prek naravnih materialov seznanjajo z matematiko in se urijo v ročnih spretnostih. Spoznali smo, da sta v kotičkih dobrodošla medsebojna pomoč in sodelovanje, predvsem pa, da prevladuje timski duh.

Ob rednih obiskih gozda smo spoznali tudi, da je narava vir zdravja, saj nam pomaga krepiti odpornost na naraven in zdrav način. Že v lanskem šolskem letu smo v pomladnem času v našem gozdičku nabirali smrekove vršičke in naredili sirup, ki nam v letošnjem letu pri Medvedkih pomaga, da krepimo odpornost, s sirupom se posladkamo ob čajankah, ki jih redno izvajamo, pogosteje prav v zimskem času. Domači čaj, ki si ga napravimo, pa je mešanica lipe, mete in ameriškega slamnika. Ob čajankah si pripovedujemo dogodivščine, ki jih doživimo ob vsakem obisku gozdička, in kujemo načrte za nadaljnje obiske, ki jih zagotovo ne bo malo.

»Učiti se s svetom,
ne samo o njem.«

iEARN
Mednarodni projekt

Učenci in učiteljice POŠ Sušje

V letošnjem šolskem letu smo na Podružnični osnovni šoli (POŠ) Sušje pristopili k mednarodnemu izobraževalnemu programu iEARN.

Namen programa je spodbujati in podpirati medsebojno projektno sodelovanje med učenci in učitelji s ciljem pozitivno vplivati na okolje. Mednarodna vizija programa iEARN (International Education and Research Network) je omogočiti mladim, da sodelujejo v projektih, prek katerih lahko vplivajo na zdravje in dobro počutje vseh ljudi na tem planetu. Razširjen je v 140 državah in zato mladim omogoča, da skupaj izkustveno razvijajo kritično mišljenje, širijo znanje in se učijo ter sodelujejo globalno v zelo različnih kulturnih in zgodovinskih okoljih.

iEARN povezuje dva milijona vrstnikov v starosti od 4 do 21 let s celega sveta, ki:

- prihajajo iz različnih kulturnih in jezikovnih okolij,
- z znanjem in izkušnjami vplivajo na spremembe za boljše življenje na tem planetu,
- se naučijo več in bolje, ker sodelujejo skupaj izkustveno,
- razvijajo kritično mišljenje in se učijo globalno,
- sodelujejo v projektih, ki potekajo v 30 različnih jezikih, tudi v slovenščini.

Na naši šoli smo se odločili, da bomo sodelovali pri izmenjavi božično-novoletnih voščilnic in tako z njimi razveselili »šolske prijatelje« različnih držav. Vsi učenci od 1. do 5. razreda so k ustvarjanju pristopili z navdušenjem in velikim zanimanjem. Izdelali smo več kot 300 božično-novoletnih voščilnic s simpatičnim voščilom v angleškem jeziku. Zajeten kupček smo s ponosom poslali v Pakistan, Tajvan, Rusijo, Kanado, Litvo in Belorusijo ter na Tajsko in Japonsko. Še večje navdušenje pa se je pokazalo, ko nam je poštar dostavil voščilnice iz tujine. Z veliko radovednostjo smo odpirali pisemske ovojnice in komaj čakali, da »spoznamo« šolarje tujih držav in tako vsaj malo pokukamo v njihovo kulturo in v njihov način življenja. Odpisali so nam učenci Omska (mesto na skrajnem vzhodnem delu Rusije), Japonske in Tajvana. Našim učencem so bila najzanimivejša njihova imena, zelo hitro pa so tudi ugotovili, da je kakšna ruska beseda zelo podobna besedam v slovenščini.

Vsi skupaj smo bili zelo veseli povratne informacije, zato bomo zagotovo tudi v spomladanskem času poskrbeli še za kakšno izmenjavo.

NK RIBNICA 2017

NOGOMETNI KLUB RIBNICA

POSTANI NAŠ ČLAN

Skozi vse leto vpisujemo nove člane, dekleta in fante od 4. leta dalje. Če te veseli gibanje, igra z žogo in z vrstniki, se nam pridruži – prvi mesec vadbe je brezplačen!

PODPRITE NAŠE DELO

Šport je epidemija koronavirusa precej prizadela, zato je podpora športnemu delovanju društev dandanes še posebej pomembna. Vse, ki cenite delo, ki ga kot društvo opravljamo v lokalnem okolju z otroki in mladimi, vabimo, da s finančnim prispevkom v kakršni koli višini podprete naša prizadevanja.
**Donacijo lahko prispevate na: NOGOMETNI KLUB RIBNICA, Breg pri Ribnici 64, 1310 Ribnica,
TRR SI56 0232 1026 2225 003, odprt pri NLB, d. d.**

Več informacij o treningih:
NOGOMETNI KLUB RIBNICA,
e-naslov: info@nkribnica.si,
spletni naslov: www.nkribnica.si,
Facebook: NK Ribnica,
M: 041 393 490 (Sabina).

NK Ribnica pred končnicami v futsalu

NK Ribnica

Futsal lige se počasi prevešajo v drugo polovico prvenstva.

Selekcija U13

Selekcija U13 se je tako 20. 1. z dvema zaporednima zmagama prebila v končnico Državnega prvenstva U13. Ekipa fantov, ki je vstopna generacija, je v okrnjeni postavi dosegla dve odločilni zmagi, s katerima se je prebila v finale. V osmini finala se je NK Ribnica na začetku februarja podala v goste v Litijo. Povratna tekma sledi doma teden dni kasneje. Več informacij o DP U13: www.nzs.si/tekmovanja/?id_menu=560.

LESTVICA		Št.odigranih tekem	Št.točk
1	Siliko Temte	12	29
2	ŠD Extrem	12	26
3	KIX Ajdovščina	12	22
4	**NK Ribnica**	**12**	**15**
5	**KMN Oplast Kobarid**	**12**	**13**
6	KMN Bronx Škofije	12	12
7	Futsal klub Dobrepolje	12	6

Selekcija U15

Selekcija U15 ostaja še vedno na 1. mestu 1. SFL U15 – zahod. V 12. krogu je ekipa gostovala pri ljubljanski Olimpiji in prinesla domov tri točke ter s tem utrdila 1. mesto na lestvici. Pred ekipo so še trije krogi – konec januarja smo v domači dvorani gostili KMN Proteus iz Postojne, teden kasneje pa gostovali v Bronx Škofije. 15. krog se bo odvil v domači dvorani, ŠC Ribnica, v nedeljo, 20. 2., ob 17. uri. Vabljeni na ogled tekme in k podpori domače ekipe! Več informacij o 1. SFL U15: www.nzs.si/tekmovanja/?id_menu=552.

LESTVICA		Št.odigranih tekem	Št.točk
1	**NK Ribnica**	**11**	**25**
2	MNK Proteus Postojna	12	21
3	Futsal klub Dobrepolje	12	19
4	KMN Bronx Škofije	11	15
5	**Futsal Olimpija**	**12**	**14**
6	ŠD Extrem	10	6

Selekcija U17

Najstarejša selekcija NK Ribnica U17 je vstopna generacija v 1. SFL in med osmimi ekipami zaseda odlično 4. mesto. Zaradi epidemiološke situacije – okužb in karanten med igralci – je prišlo do zamika tekem, veliko tekem pa se odigra v okrnjeni postavi. Ne glede na to selekcija U17 odigra tekme borbeno, včasih tudi ob pomoči igralcev iz selekcije U15. Več informacij o 1. SFL U17: www.nzs.si/tekmovanja/?id_menu=981.

LESTVICA		Št. odigranih tekem	Št. točk
1	KMN Meteorplast Šic bar	10	27
2	**Futsal klub Dobrepolje**	**10**	**25**
3	KMN Benedikt Sveta Trojica	12	23
4	NK Ribnica	11	18
5	KMN Bronx Škofije	11	13
6	**Futsal Olimpija**	**10**	**9**
7	ŠD Extrem	10	8
8	NK Duplek	12	3

Selekciji U9 in U11

Naši mlajši selekciji U11 in U9 sodelujeta v ligi pod okriljem MNZ. Za sabo imata že nekaj turnirjev in otroci se uspešno kalijo v igri z drugimi ekipami.

Ribničani pokorili Beograd

RD Riko Ribnica

Med 26. in 29. decembrom smo se udeležili tradicionalnega božično-novoletnega turnirja v Beogradu. V srbsko prestolnico smo se odpravili s tremi ekipami in bili pri tem zelo uspešni.

Zlati SDA

Najboljši strelec turnirja Lovro Lan Pucer

Najboljši igralec turnirja Ahmed Begič

Ekipa mlajših dečkov A je pod vodstvom Janeza Ilca osvojila odlično tretje mesto, kar je fantom še posebej veliko pomenilo, saj ligaških rezultatov v tej starostni kategoriji v Sloveniji ne vodimo.

Pod vodstvom Tomaža Tomšiča in Jake Ilca je deseto mesto na turnirju osvojila ekipa starejših dečkov B. Fantje so prek turnirja igrali dobro, za še boljšo uvrstitev pa je zmanjkalo tudi malo sreče.

Za vrhunec štiridnevnega turnirja pa je poskrbela ekipa starejših dečkov A pod vodstvom Jana Puclja. Fantje so se čez turnir tako rekoč sprehodili in zasluženo postali zmagovalci turnirja. Izostale pa niso niti individualne nagrade, saj je najboljši strelec turnirja postal Lovro Lan Pucer, za najboljšega igralca turnirja pa je bil razglašen Ahmed Begić. Čestitamo!

Bronasti MDA

Uspešna polovica sezone za ribniški rokomet

Kadeti RD Riko Ribnica

Sezono 2021/2022 je odlično začela članska ekipa, ki po prvem delu sezone zaseda visoko četrto mesto, z istim točkovnim izkupičkom kot ekipa RK Gorenje Velenje. A lepe rezultate nizajo tudi naši najmlajši rokometaši. Generaciji mlajših dečkov B pod vodstvom Janeza Ilca uspešno nastopata v okviru enodnevnih turnirjev, saj se sedaj rezultata že kar nekaj časa ne vodi več. To se začne pri prehodu v starostno kategorijo starejših dečkov B. Te letos vodi Peter Batinič in za zdaj mu gre dobro od rok, saj fantje po desetih odigranih tekmah v svoji skupini zasedajo visoko drugo mesto in tako zaostajajo le za vrstniki iz Trebnjega. Za paradnega konja našega društva pa vsekakor velja generacija starejših dečkov A pod vodstvom Jana Puclja. Fantje dobesedno meljejo vse pred seboj, saj so na enajstih tekmah v svoji skupini vknjižili prav toliko zmag, tekmece pa v povprečju premagujejo z več kot petnajstimi zadetki prednosti. Vsi želimo, da bi dobro formo prenesli tudi v drugi del sezone.

Prav omenjeni fantje pa sestavljajo tudi ogrodje izredno osiromašene kadetske ekipe, saj so po starosti le štirje fantje kadeti. To se seveda močno pozna, tako da fantje za zdaj zasedajo enajsto mesto v prvi kadetski ligi, a je bil izjemno lep dosežek že uvrstitev v prvo kadetsko ligo prek kvalifikacij. Vsi verjamemo, da bo varovancem Jana Puclja v drugem delu sezone uspelo pridobiti kakšno mesto.

Deseto uvrščeni SDB

Mladinci RD Riko Ribnica

Uvrstitev v prvo ligo pa bo v drugem delu sezone lovila tudi mladinska ekipa pod vodstvom Tomaža Tomšiča. Fantje so namreč izpolnili primarni cilj in se uspeli uvrstiti v nadaljevanje iz svoje skupine. Tudi tu v nadaljevanju sezone seveda upamo na najboljše.

Poročilo o delu Plavalnega kluba Ribnica

Nace Majcen

Po uspešno izvedenem tekmovanju za POKAL RIBNICE 2021 sredi oktobra, zadnjem dejanju v našem starem bazenu, se je začela prenova 25-metrskega bazena, ki bo predvidoma trajala do sredine maja 2022. V tem času naši plavalci pridno trenirajo v Ljubljani in se pripravljajo na največja tekmovanja v sezoni 2021/22.

Po uspešnih nastopih na mednarodnih mitingih v Banja Luki, Zagrebu in Mariboru je med 16. in 19. decembrom 2021 v Kranju potekalo Odprto zimsko državno prvenstvo v 25-metrskih bazenih.

4-dnevnega prvenstva se je udeležilo 17 ribniških plavalcev, 10 kadetov, 4 mladinci in 3 člani. V individualnih disciplinah so plavalci v 82 nastopih dosegli skupno 66 osebnih rekordov in se 39-krat uvrstili v finalne nastope. Skupaj so osvojili 2 zlati, 11 srebrnih in 8 bronastih medalj.

Državna prvaka sta postala Filip Ćirović v mladinski kategoriji na 50 m prosto in Marta Arko v kadetski na 100 m prosto. Do medalj v absolutni konkurenci je priplaval Filip Ćirović – dvakrat drugi na 50 m prosto in 50 m delfin, Vid Lovšin je osvojil srebro na 50 m delfin med člani, Robert Lovšin pa bron na 50 m prosto. V mladinski kategoriji so si medalje priplavali Filip Ćirović (zlato na 50 m prosto, srebro na 50 m delfin in 100 m mešano ter bron na 200 m mešano), Maja Levstek (3 srebrne na 50 m, 100 m in 200 m hrbtno), Klemen Topolnik (srebro na 50 m prsno) in mix štafeta (Maja Levstek, Hana Starc, Filip Ćirovič in Klemen Topolnik), ki je osvojila srebro na 4 x 50 m prosto in bron na 4 x 50 m mešano. V kadetski kategoriji sta se v posameznih nastopih na zmagovalni oder povzpeli Marta Arko (prva na 100 m prosto, 2-krat druga na 400 m prosto in 200 m hrbtno, tretja na 100 m mešano) in Neli Škaper (tretja na 50 m delfin). Štafeta kadetinj v postavi Marta Arko, Olja Radivojević, Neli Škaper in Lana Poje Mihelič pa si je priplavala dve bronasti medalji (4 x 50 m in 4 x 100 m prosto).

Rezultati kažejo, da kljub oteženim delovnim razmeram ribniški plavalci ostajajo v stiku z najboljšimi v državi. Najmlajši svojega vrhunca zimske sezone še niso imeli, saj sta državni prvenstvi za mlajše kategorije zaradi trenutnih razmer (covid-19) prestavljeni s februarja na začetek meseca aprila.

V naslednjem obdobju nas čaka trdo delo, če želimo doseči zastavljene cilje v poletni sezoni, to pa je uvrstitve naših plavalcev na največja tekmovanja, mladinsko evropsko prvenstvo v Romuniji in EYOF na Slovaškem.

Temperaturni obrat ali ko je v hribih topleje kot v dolini

Rok Nosan

Za nami sta že dve tretjini meteorološke zime, ki nam nista prinesli zelo nizkih temperatur ali visoke snežne odeje. Kljub temu pa ste lahko ljubitelji snega z letošnjo zimo precej bolj zadovoljni kot pretekla leta, saj smo sredi decembra in januarja na Ribniškem imeli pravo idilo.

Tanka snežna odeja je dolino prekrivala kar 45 dni, kar je celo največ v zadnjih desetih letih. Za primerjavo, lani je bilo takih dni 30, predlani pa le 5.

Eden od razlogov, zakaj se je nekaj centimetrov snega obdržalo tako dolgo, je pogost temperaturni obrat, ki se ustvari ob jasnih nočeh brez vetra. Takrat se mrzel zrak, ki je težji od toplejšega, uleže v nižje dele površja. Nastanejo tako imenovana jezera hladnega zraka, ki lahko po dolinah in kotlinah vztrajajo po več dni, lahko celo tednov. Ker je sonce pozimi šibko, ozračje običajno premeša šele močnejši veter, ki pa ga v zadnjih tednih vsaj po nižinah ni bilo prav veliko.

Zaradi temperaturnega obrata je bilo na Sveti Ani in v Slemenih decembra in januarja pogosto za več kot deset stopinj topleje kot v dolini. Razlika je bila največja na prehodu v novo leto, ko nas je v višinah dosegla zelo topla in suha zračna masa, v dolini pa se je kljub visokim dnevnim temperaturam ponoči močno ohladilo. Prvega januarja je bilo ob sedmi uri zjutraj med Sveto Ano in Ribnico kar 16 stopinj razlike (Ribnica –3 °C, Sveta Ana +13 °C). Temperaturni obrat se je nato čez dan deloma razkrojil in popoldne je bilo zelo toplo tako v dolini kot v hribih.

Po neobičajno toplem začetku leta, ko so na plano že kukali prvi znanilci pomladi, so se temperature 5. januarja vrnile v normalne okvire za ta čas. Takrat je zapadlo okoli 20 centimetrov snega, kar je bil tudi edini večji padavinski dogodek v letošnjem januarju. Nekaj dni po sneženju se je v višinah ponovno precej ogrelo in spet smo bili priča izrazitemu temperaturnemu obratu.

Zaradi pozitivnih temperatur, ki so v višjih legah vztrajale tudi ponoči, se je sneg na Sveti Ani stalil celo deset dni prej kot v dobrih 400 metrov nižje ležeči dolini. Zaradi pogoste inverzije je bila povprečna temperatura zraka med 1. decembrom in 25. januarjem na Sveti Ani za skoraj stopinjo višja kot v Prigorici. Brez temperaturnega obrata je na naši najpriljubljenejši izletniški točki v povprečju za 3 °C hladneje kot v dolini. Na srečo vsaj megle ni bilo veliko, ravno nasprotno. Letošnji januar se je na ravni Slovenije uvrstil celo med najbolj sončne januarje v zgodovini meteoroloških meritev.

Obdobje med 1. 12. 2021 in 25. 1. 2022 na ribniških vremenskih postajah

	Prigorica	Gašpinovo	Sveta Ana
Najnižja temperatura	**–13,7 °C** (8. 1.)	**–8,9 °C** (8. 1.)	**–7,9 °C** (8. 1.)
Najvišja temperatura	**14,7 °C** (1. 1.)	**15,6 °C** (31. 12.)	**15,7 °C** (1. 1.)
Povprečna temperatura	**0,1 °**	**1,2 °C**	**0,9 °C**
Povprečna jutranja temperatura	**–4,1 °C**	**–1,7 °C**	**–1,8 °C**
Povprečna popoldanska temperatura	**5,4 °C**	**4,4 °C**	**4,4 °C**
Najmanjša razlika med jutrom in popoldnevom	**1,3 °C** (9. 12: Tmin: –0,9, Tmaks: 0,4	**0,9 °C** (11. 12.: Tmin: –2,9, Tmaks: –2,0)	**1,3 °C** (22. 1.: Tmin: –4,6, Tmaks: –3,3)
Največja razlika med jutrom in popoldnevom	**17,9 °C** (1. 1.: Tmin: –3,2, Tmaks: 14,7)	**11,6 °C** (11. 1.: Tmin: –3,0, Tmaks: 8,6)	**11,9 °C** (25. 1.: Tmin: –6,8, Tmaks: 5,2)
Dan z najnižjim temp. povprečjem	**8. 1.** (–9,1 °C)	**12. 1.** (–4,4 °C)	**12. 1.** (–5,5 °C)
Dan z najvišjim temp. povprečjem	**4. 1.** (9,7 °C)	1. 1. (10,0 °C)	**1. 1.** (11,7 °C)
Najhladnejše popoldne	**9. 1.** (Tmaks: –1,3 °C)	**22. 12.** (Tmaks: –2,3 °C)	**22. 12.** (Tmaks: –3,3 °C)
Najtoplejše jutro	**25. 12.** (Tmin: 6,8 °C)	**1. 1.** (Tmin: 6,5 °C)	**31. 12.** (Tmin: 9,2 °C)
Število dni s temp. pod –10 °C	**5**	**0**	**0**
Število dni s temp. ves dan pod ničlo	**4**	**11**	**9**
Število dni s temp. ves dan nad ničlo	**12**	**13**	**14**
Število dni s temp. nad 10 °C	**10**	**7**	**6**

Pohodništvo ni gorništvo

Zdenka Mihelič

Januarski tragični konec tedna, ko je v gorah za posledicami nesreč umrlo pet planincev in zaradi bolezni eden, smo za več o varnejšem obiskovanju gora v zimskih razmerah povprašali alpinista, gorskega reševalca, inštruktorja alpinizma in gorskega reševanja, mednarodnega planinskega vodnika UIMLA[1] in predsednika Združenja planinskih vodnikov Slovenije (ZPVS) Klemna Volontarja.

Nikoli ne smemo soditi, ne poznamo situacije, kaj točno se je zgodilo, zato Klemen Volontar o tragičnih nesrečah poudarja: *»Po bitki biti general in soditi, je nemogoče in ni prav. Vsakomur se lahko zgodi nesreča. Razlika pa je, ali si storil vse, da se nesreča ne bi zgodila, pa se je, ali si brezglavo rinil v nekaj, čemur nisi kos. Niti ni prav, da vse ljudi mečemo v isti koš. Še so tisti, ki imajo spoštovanje, tisti zdravi odnos do gora, kar je že pol uspeha. Zadnja leta se sprašujemo, kako da na potencialne obiskovalce gora take nesreče ne vplivajo veliko ali pa zelo kratkotrajno. Kaj sploh še lahko storimo? Kajti vsi, ki se s tem ukvarjamo, smo praktično storili že bolj ali manj vse.«* K temu dodaja, da pri ljudeh ne dosežemo veliko ali dosežemo celo nasproten učinek, če bi vse samo prepovedovali, uvedli zakon in kaznovalne ukrepe.

Volontar vidi kot rešitev osebni pristop do obiskovalcev gora in njihovega znanja, ki ga pridobivajo dalj časa, usposabljanje, pridobivanje izkušenj, postopnost obiskovanja gora, torej od lažjih k zahtevnejšim turam, najprej z društvom ali individualno z vodnikom, ter neprecenjevanje samega sebe. Če bodo gorniki vse to upoštevali, bodo s tem zmanjšali tveganje na minimum. Gorniki lahko pridobijo ustrezno znanje za varnejše obiskovanje gora pozimi pri planinskih društvih, ki imajo dobro organizirana izobraževanja in prostovoljno vodniško dejavnost. *»Da, tam nas poučijo o osnovnih zadevah, hkrati nabiramo znanje, izkušnje. Na drugi strani pa imamo možnost najeti 'osebnega trenerja' – poklicnega vodnika, ki je pravzaprav zavezan k temu, da poskrbi najprej za varnost, po drugi strani pa nas uči,«* pravi Volontar in dodaja: *»Imeti opremo in jo znati uporabiti, je relativno lahko. Vsa težava se začne pravzaprav v odnosu do nečesa, kar želimo početi, v tem primeru v odnosu do gora. Imeti moramo spoštovanje, neki zdrav odnos.«* Izpostavlja, kako z lahkoto in suvereno najamejo ljudje učitelja za tenis ali za tek na smučeh. *»Še celo pohvalijo se s tem. Prav tako je normalno pri tujcih, da najamejo poklicne vodnike (ki so priznani po vsem svetu in lahko vodijo po vsem svetu – mednarodni gorski in mednarodni planinski vodniki UIMLA), Slovenci pa … Zato trdim, da srž problema leži pravzaprav v znanju, v izbiri in pripravi ture, odločanju o naslednjem koraku, naslednjem manevru. Zato pa niso dovolj nakup opreme in tečaj o njeni uporabi – preverjen, dolgoročen, ter ponavljanje pod nadzorom, ali delamo prav ali ne. Vse to prinese tudi izkušnje.«*

In v prvi vrsti je treba razlikovati med pohodništvom in gorništvom. *»Vzpon na Triglav ni pohod, je resna tura poleti, kaj šele pozimi,«* opozarja Volontar. *»Ti dve dejavnosti imata skupno samo premikanje z nogami. Ko omenimo gore, bi morali biti prisotni razmisleki o opremi, vremenu, nevarnosti, vprašanju, ali bom zmogel, ali je orientacija zahtevna, kje bomo spali itn. Pohodništvo je hiking, mi se pa pogovarjamo o gorah. V Sloveniji pa je izraz pohodništvo dobesedno ponarodel – pohodniške hlače, pohodniški čevlji, pohodniške palice, gremo pa na pohod na Triglav … Triglav je zelo zahtevna gora, pozimi še posebej, in potrebnega je veliko znanja, da se pravilno odločimo. Ne védenja, znanja. Temu sledi načrtovanje. Izkušen gornik z znanjem bo na podlagi svojih sposobnosti, vremenskih in snežnih razmer določil cilj. Na podlagi tega bo izbral ustrezno opremo. In seveda družbo. Ne pozabimo na faktor sopotnika, ki je izjemno pomemben. Če ugotovi, da nekega kosa opreme nima, bo presodil, ali si ga izposodi ali pa bo spremenil cilj. In zelo pomembno: med turo bo odločitve prilagajal dejanskim razmeram na terenu. Seveda v primeru, če jih bo znal razbrati. Če potrebne opreme ne bo imel, bo znal spremeniti cilj ali – najbolj varno – odšel nazaj domov.«*

Svoje so naredila še družabna omrežja, in sicer v smislu: *»Če je šel on, bom šel pa še jaz.« A objave so lahko zelo zavajajoče. »Objave lahko zavedejo samo neukega človeka. Takega brez znanja. So sicer dober vir idej, a samo to. Statistika pravi, da je največ nesreč na tako imenovanih modnih turah. In če govorimo o plazovni varnosti in danes vidimo objavo, ne moremo presoditi, ali je bilo varno ali ne, ampak vidimo samo nasmejanega človeka. Že nekaj ur vremenskega vpliva lahko spremeni plazovno ogroženost. Čez štiri dni pa je to bistveno drugače. Ponovno govorimo o znanju. Pa o preverbi stanja pri nekom, ki je tam že bil in mu zaupamo. Nato se na podlagi vseh zbranih informacij odločimo za turo ali ne. Omrežij in objavljavcev pa ne bomo ustavili. Prizadevati si moramo za ozaveščanje, da se bodo ljudje zavedali, v kaj se podajajo,«* je do družabnih omrežij kritičen Volontar.

Na turi imejmo vedno v mislih, da smo na vrhu šele na polovici poti. Tura traja od avtomobila do avtomobila. Sestop je po navadi še zahtevnejši. Tudi zato, ker smo že utrujeni in pri gibanju navzdol vsak padec, zdrs potencira še naša gravitacija. Naš cilj je varen sestop in vrnitev domov. Šele doma lahko rečemo, da je tura uspešno zaključena. Kot pravi Klemen Volontar, mednarodni planinski vodnik UIMLA, alpinist in gorski reševalec, so pomembni zmernost, postopnost in neprecenjevanje samega sebe. Če k opremi, ki jo že imate, dodate še obilico znanja in z vsako turo več izkušenj, imate zagotovo zmagovalno kombinacijo.

Srečno, varen korak na vseh vaših poteh in … 'mejte se radi!

Izkušnje pridobivamo s postopnim obiskovanjem gora, od lažjih k težjim turam, podlaga vsemu pa sta znanje in usposobljenost za to.

UIMLA – Union of International Mountain Leader Associations (Združenje organizacij mednarodnih planinskih vodnikov).

Za infrastrukturo po meri ljudi

Aleš Mihelič, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo

Ko smo meseca marca pred dvema letoma prevzeli odgovornost za vodenje Ministrstva za infrastrukturo, smo v delu javnosti in politike lahko slišali očitke o neizkušenosti in mladosti. Češ da gre za velik in pomemben resor, ki mu nova ekipa z ministrom Jernejem Vrtovcem na čelu ne bo kos. Danes, nekaj mesecev pred koncem mandata, lahko objektivno ugotovimo, da so se kritiki motili. To dokazujejo tako odzivi vseh deležnikov s terena kot tudi javnomnenjske raziskave. V tem času nam je namreč uspelo pognati v tek številne projekte, ki so v preteklosti stali ali pa so si jih prejšnje ekipe podajale kot vroč kostanj.

»Infrastruktura po meri ljudi« je moto, ki smo se ga držali od prvega dne. Če želimo graditi in ustvarjati prihodnost nas vseh, se ponujene priložnosti ne smemo braniti, temveč moramo preiti od besed k dejanjem ter zagristi v krojenje slovenske infrastrukture in energetike. Prav to me je gnalo, da sem sprejel povabilo s strani ministra, da prevzamem mesto državnega sekretarja in skrb za slovenske ceste, železnice, žičnice, letalstvo in pomorstvo. V pričujoči kolumni bom orisal nekatere največje uspehe našega dela. O nekaterih projektih so v preteklosti le govorili, velikokrat z izgovori, da se jih ne da izvesti, naša ekipa pa jih je pognala v tek. Nekateri so zaradi birokratskih ovir in pomanjkanja politične volje stali na mestu tudi več kot desetletje. Ker jih ni bilo malo in ker sem omejen s prostorom, se bom dotaknil le tistih najpomembnejših. Meje smo premikali tudi na Ribniško-Kočevskem, saj smo izvedli številne projekte, o katerih bom spregovoril v enem od naslednjih zapisov za občinsko glasilo Rešeto.

Prvič v zgodovini smo v lanskem letu za infrastrukturne projekte imeli na voljo več kot milijardo evrov, ki smo jih s skrbnim načrtovanjem zelo smotrno porabili za številne projekte, ki bistveno prispevajo k dvigu kakovosti življenja naših občank in občanov. Pri tem nimam v mislih le tistih največjih, o katerih se največ govori in piše, temveč tudi številne manjše, ki so prav tako pomembni za razvoj naših krajev in gospodarstva. Še posebej me veseli, da smo bistveno povečali sredstva za razvoj železniške infrastrukture. V preteklosti je vlak prinesel hiter razvoj in povezal ljudi, zakaj ne bi železniški promet znova postal gonilo razvoja in izbira, za katero bi se vsi odločali v večji meri? Še posebej v luči doseganja ciljev evropskega zelenega dogovora, s katerim smo se zavezali, da bomo do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost. Zato bomo morali v prihodnjih letih in desetletjih nujno obnoviti dotrajano železniško infrastrukturo in dograditi novo. Le tako se bomo vsi pogosteje odločali za vlak namesto avtomobila. Od začetka mandata smo tako med drugim zaključili z nadgradnjo železniške proge Zidani Most–Celje in železniškega predora Karavanke, nadaljevali z nadgradnjo železniških prog Maribor–Šentilj, Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja na odseku Podnart–Lesce Bled in Kranj–Podnart ter začeli z izvedbo nadgradnje vozlišča Pragersko, železniških postaj Grosuplje in Domžale ter medpostajnih odsekov Ljubljana–Brezovica in Rakek–Postojna. Končno smo začeli tudi z največjim infrastrukturnim projektom, z gradnjo drugega tira, ki predstavlja veliko razvojno priložnost za Slovenijo. Ne pozabimo, na začetku lanskega leta smo se lahko prvič po pol stoletja v Kočevje peljali z vlakom. Številni pozitivni odzivi občank in občanov nas utrjujejo v prepričanju, da je to nedvomno bila pravilna odločitev – za ljudi in gospodarstvo. Veliko naporov vlagamo v dodatno izboljšanje voznega reda in storitev. Verjamem, da bo to z izgradnjo železniške postaje na Grosupljem ter z nabavo novih vlakovnih kompozicij še izboljšano. Po desetletju obljub smo z mrtve točke premaknili projekt Emonike, ljubljanskega potniškega centra, in naredili vse potrebno, da se gradnja lahko začne.

Ob skrbi za železniško infrastrukturo pa nismo pozabili tudi na naše ceste. Večja mobilnost, prometna varnost, prepustnost, dostopnost in učinkovitejša oskrba gospodarstva so razlogi za številne preplastitve, rekonstrukcije cest in mostov, izgradnje obvoznic, navezovalnih cest, pločnikov in kolesarskih poti. Končno smo začeli z gradnjo severnega dela tretje razvojne osi, ki bo izboljšala povezljivost, dostopnost, konkurenčnost, okrepila privlačnost delovnih mest in bistveno pripomogla k celovitemu nadaljnjemu razvoju tako regij kot Slovenije. Upam, da bomo kmalu začeli z deli tudi v južnem delu. Pri tem nas ne bo ustavilo niti mnenje Računskega sodišča, da gradnja ni ekonomsko upravičena, saj sem mnenja, da je naloga države spodbujanje prav tistih projektov, ki sami po sebi ali v določenem obdobju ne prinašajo donosa, prinašajo pa širše družbene koristi, kot so izboljšanje mobilnosti, večja zaposlitev, gospodarski in socialni razvoj določenih delov države. Korošci in Belokranjci si zaslužijo normalno cestno povezavo!

Digitalizacija je nujna za napredek družbe. Želim živeti v moderni, digitalni in napredni državi, zato sem še posebej vesel, da smo z odličnim sodelovanjem z družbo DARS uvedli sistem elektronske vinjete, ki jo lahko uporabniki enostav-

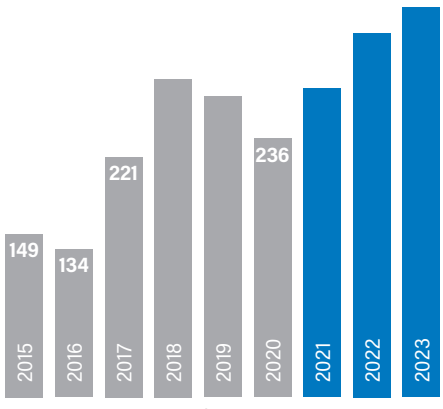

Proračun - cestna infrastruktura 2015-2023 (v MIO EUR)

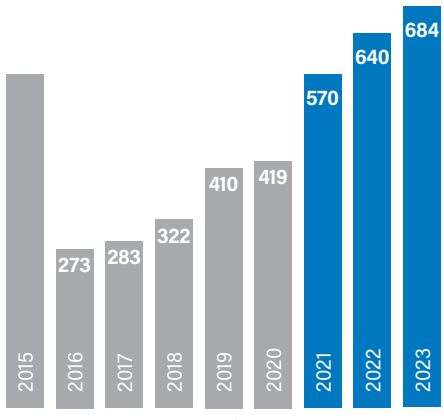

Proračun - železniška infrastruktura 2015-2023 (v MIO EUR)

no kupijo prek aplikacije. Končno bomo zaključili z drgnjenjem vinjet z vetrobranskega stekla! Pomemben prispevek k napredni državi je bil tudi priprava zakona, ki dopušča prihod različnih digitalnih platform, ki omogočajo prevoz, kot je Uber. Veliko navdušenja javnosti je požela tudi prepoved prehitevanja težkih tovornih vozil v celotnem omrežju slovenskih avtocest in hitrih cest. Na ta način smo zagotovili boljšo pretočnost in večjo varnost. Gre še za enega v vrsti projektov, za katerega so predhodniki trdili, da se ga ne da izvesti.

Z namenom, da povečamo varnost, sledimo trendom in opredelimo nova sredstva v prometu, smo spremenili Zakon o pravilih cestnega prometa. Med drugim prinaša uzakonitev vožnje z e-skiroji, znižanje kazni za nizke prekoračitve hitrosti in možnost zavijanja v desno pri rdeči luči na semaforju. Trenutno je v postopku tudi sprememba Zakona o voznikih, s katerim poenostavljamo postopke za pridobitev vozniškega dovoljenja za vse, ki se želijo voziti z motorjem do 49 cm3 in 125 cm3. Če imate dovoljenje za vožnjo avtomobila in niste voznik začetnik, boste opravili le 6 ur praktičnega usposabljanja v šoli vožnje motorja do 125 cm3 in s tem pridobili pravico do vožnje ter tako prihranili veliko časa in denarja.

Od prvega dne mandata dajemo velik poudarek tudi trajnostni mobilnosti in v tej luči razvoju javnega potniškega prometa. Tako smo zagotovili vse potrebno za uvedbo brezplačnih vozovnic v medkrajevnem javnem potniškem prometu za upokojence, imetnike invalidske evropske kartice, vojne veterane in starejše od 65 let. Še več, za isto kategorijo upravičencev smo uvedli še brezplačne vozovnice v mestnem prometu Ljubljane in Maribora. Poleg tega smo uvedli nov sistem subvencioniranih vozovnic za dijake in študente. Za nespremenjeno ceno smo upravičencem ponudili bistveno večje ugodnosti. Hkrati smo tudi zelo poenostavili celoten sistem vozovnic in postopek za nakup. Upravičencem do subvencioniranih vozovnic so, kot doslej, omogočena potovanja od doma do šole, poleg tega pa lahko v prostem času brez omejitev potujejo na vseh relacijah medkrajevnega javnega prevoza potnikov v Sloveniji. Z namenom spodbujati uporabo javnega prevoza potnikov in omogočiti zlasti družinam oziroma skupinam z otroki, da lahko potujejo na izlete ali počitnice ugodneje kot z osebnim avtomobilom, smo pocenili enotne vozovnice za vikend za 75 % in uvedli enotne vikend družinske oziroma skupinske vozovnice po zelo ugodnih cenah.

Nihče ne sme nikoli pozabiti, zakaj smo tu – v središču našega delovanja morata biti človek in kakovost njegovega bivanja. Zato moto »infrastruktura po meri ljudi« ne sme biti samo prazna črka na papirju, temveč ga moramo udejanjati tudi v praksi. Ob tej priložnosti bi se želel vsem zahvaliti za vašo podporo pri našem delu, ki nam daje moč in zagon za poganjanje v tek dobrih projektov, ki prinašajo večjo blaginjo za vse.

Gradbišče predora Lokev (T1) med Divačo in Lokvijo 2TDK

Evropsko leto mladih kot leto priložnosti

Ljudmila Novak, evropska poslanka

V Evropskem parlamentu smo decembra lani potrdili odločitev, da bo leto 2022 evropsko leto mladih. Ta odločitev predstavlja našo zavezo v Bruslju, da bomo mlade bolj vključili v določanje prednostnih nalog in politik Evropske unije (EU).

Evropsko leto mladih bo vključevalo konference, pobude za spodbujanje sodelovanja mladih pri oblikovanju politik, kampanje za ozaveščanje o bolj vključujoči, zeleni in digitalni EU ter študije in raziskave o razmerah, v katerih se znajdejo mladi v EU.

Poslanci Evropskega parlamenta smo ob tem zagotovili tudi dodatna sredstva za program Erasmus+ in program Evropske solidarnostne enote za podporo dejavnostim v tem letu. Sredstva bodo višja za kar osem milijonov evrov, na voljo pa bodo tudi dodatne finančne spodbude iz drugih programov in instrumentov EU.

Kriza covida-19 ima hude posledice za mlade. Poleg šolanja na daljavo, ki vpliva na kakovost šolanja in zmanjšanje socialnih stikov, pestijo mlade tudi izgube delovnih mest, prizadeto pa je bilo tudi njihovo duševno in čustveno zdravje. Raziskave kažejo, da predvsem brezposelnost tistih, ki so šele na začetku svojih poklicnih karier, vpliva na njihovo duševno zdravje.

Nedavno sprejeta pobuda za zaposlovanje mladih posveča posebno pozornost evropskim regijam, kjer je stopnja brezposelnosti mladih višja od 25 odstotkov. Namenjena je financiranju ukrepov in programov, ki jih države EU

izvajajo v sklopu jamstva za mlade. Pomagajo jim pridobiti potrebne veščine in poiskati novo zaposlitev.

Jamstvo za mlade je v obdobju med letoma 2021 in 2027 del evropskega socialnega sklada. Države EU, kjer je delež mladih, ki niso zaposleni ali v programih izobraževanja ali usposabljanja, višji od povprečja EU, morajo za to nameniti vsaj 12,5 odstotka sredstev sklada za mlade.

Na začetku letošnjega leta nas je razžalostila vest, da je dosedanji predsednik Evropskega parlamenta David Sassoli preminil v bolnišnici v Italiji. Nekdanji novinar in evropski poslanec je bil prepričan Evropejec, ki se je zavzemal za enotno in demokratično EU ter za svobodo medijev. Predsednik Sassoli je sprejel potrebne izredne ukrepe, ki so Evropskemu parlamentu omogočili, da je tudi med pandemijo tekoče opravljal svoje naloge in izvajal svoje pristojnosti v skladu s pogodbami in potrebami Evropejk in Evropejcev. V času najhujše pandemije leta 2020 pa je odprl vrata Evropskega parlamenta v Bruslju in Strasbourgu, da so lahko lokalne oblasti v prostorih Evropskega parlamenta namestile obolele za koronavirusom. Prav tako je kuhinja Evropskega parlamenta pripravljala obroke hrane za zdravstvene delavce, šoferji pa so jo dostavljali na določena mesta.

Na januarskem plenarnem zasedanju v Strasbourgu je potekala žalna seja ob slovesu dosedanjega predsednika Davida Sassolija. Na polovici petletnega mandata pa parlament izvoli novega predsednika, predvidoma bo letos na to mesto izvoljena predsednica, in štirinajst podpredsednikov.

Naprej v socializem? Ne, hvala!

Jože Tanko, podpredsednik državnega zbora

Slovenija po vseh ocenah neodvisnih mednarodnih institucij dosega odlične rezultate in je ocenjena kot ena izmed držav, ki se je najbolje odzvala na krizo, povezano s covidom-19. Imamo visoko gospodarsko rast, trenutno tudi najmanj brezposelnih v svoji zgodovini, plače in pokojnine rastejo, večkratna pomoč najrevnejšim in v krizi najbolj prizadetim je bila za vse zelo dobrodošla, zelo so v porastu državne investicije in še bi lahko našteval. Ker je število brezposelnih izrazito padlo, sta v precej boljšem položaju tudi zdravstvena in pokojninska blagajna, manjši pa je tudi pritisk na socialne transferje v proračunu države. Optimizem v uspešno nadaljevanje je upravičen, še posebej, ker računamo, da se bodo tudi neprijetne omejitve zaradi covida enkrat le odpravile.

Ključno vlogo sta k tem ugodnim razmeram in napovedim za naprej prispevali vlada in koalicija s pravočasnimi izboljšavami zakonov ter olajšavami in pomočmi za gospodarstvo in državljane. V teh dveh letih je bilo, kljub stalnemu oviranju strank koalicije KUL, izvedenih res veliko pozitivnih in učinkovitih sprememb. Prav ugodni kazalci pa omogočajo tudi spremembe na drugih področjih.

Tako je tik pred sprejetjem v državnem zboru vladni Zakon o dohodnini, ki med drugim prinaša tudi višjo splošno olajšavo. Mimogrede, to sem v tem mandatu tudi že sam predlagal, a je bil moj zakon zavrnjen. Zvišanje splošne olajšave bi zmanjšalo odlive v državni proračun vsem dohodninskim zavezancem, kar pomeni, da bodo vsi vsak mesec dobili višja izplačila na svoj tekoči račun kot do zdaj. Če povem zelo poenostavljeno, vsak bi na osnovi te določbe dobil približno eno neto plačo več na leto in za ravno toliko tudi manj prispeval v državni proračun. Za vsakega zavezanca pomeni to pomembno spremembo finančnega položaja, saj nikomur ni vseeno, ali dobi plačo več ali plačo manj za isto delo. To spremembo dohodninskega zakona močno podpirajo vse delodajalske organizacije, saj vedo, da se bo del teh prihodkov prelil v potrošnjo, ki je pomemben generator gospodarske rasti. Je pa res, da ta sprememba dohodnine delodajalcev ne stane prav nič.

Ne da pa se prezreti, da višjim neto plačam izrazito, poleg strank koalicije KUL, nasprotujejo vsi sindikati. Lidija Jerkič, predsednica svobodnih sindikatov, je na tiskovni konferenci povedala, da ne zna razložiti, zakaj so proti. A kljub temu tej izboljšavi položaja zaposlenih sindikati že mesece nasprotujejo. Glavni razlog naj bi bila skrb za stabilnost državnega proračuna. Slovenski sindikati so v dolgi zgodovini svetovnega sindikalizma do zdaj edini na svetu, ki nasprotujejo višjim neto plačam. Takega primera ne boste našli nikjer. Kaže pa na to, da socialisti hočejo ljudi v vrstah pred birokratskimi okenci, kjer bodo zapravljali čas s pohlevnim izpolnjevanjem obrazcev za razne socialne pomoči.

Naš cilj (SDS) pa je ravno nasproten. Mi smo za to, da ljudje dobijo čim več, da za davščine plačajo le toliko, kolikor je nujno potrebno za delovanje države, in da sami svobodno odločajo, kaj bodo počeli s svojim denarjem. Le tako se krepita zasebna pobuda in razvoj.

Da je zadeva še bolj nora, je stranka Levica vložila zahtevo za posvetovalni referendum, na katerem bi odločali o tem, ali volivci podpirajo višje neto plače. A ko je predsednik vlade dejal, da je koalicija pripravljena sprejeti referendumski izziv levičarjev in da bi ga izpeljali na dan parlamentarnih volitev, so se stranke koalicije KUL takoj odmaknile od Levice. Vedo, da bi jih tovrstno nagajanje politično pokopalo. Najbrž bo na koncu tudi Levici zmanjkalo poguma, saj bodo tudi tisti, ki dejansko vodijo te politične marionete (strici iz ozadja), spoznali, da te igre ne morejo dobiti.

Tudi na tem primeru se vidi, kaj je cilj levičarskih politik: imeti reven in odvisen narod, ki bi ga pitali s praznimi obljubami o lepši prihodnosti. Narod, ki bi bil po nepotrebnem odvisen od številnih državnih transferjev, ki bi čakal v vrstah pred praznimi ali slabo založenimi policami, narod, ki bi taval kot mesečen, da bi preživel sebe in svojo družino. Istočasno pa bi zase, tako kot nekoč, imeli posebna letovišča in zdravilišča, posebno oskrbo s hrano, kupovali drage zahodne blagovne znamke itd.

Najbrž jim te možnosti, da bi nas tako zmanipulirali in nas ponovno vrnili v »socialistični raj«, ne bomo več ponudili. Bi bilo predrago in preveč boleče!

Bralke in bralci pišejo

V rubriki Bralke in bralci pišejo objavljamo prispevke, ki niso žaljivi. Pridržujemo si pravico, da zaradi razpoložljivega prostora v časopisu besedila tudi skrajšamo – po predhodnem obvestilu avtorja ali avtorice prispevka.

Uredništvo si pridržuje pravico, da zavrne besedilo, ki vsebuje neresnično, rasistično, nacionalistično, hujskaško, nasilno, pornografsko, žaljivo ali podobno vsebino. Zahvaljujemo se vam za korektno sodelovanje.

Uredništvo

Rešeto
Naslednja številka izide
14. marca 2022.
Gradivo oddajte
do 1. marca 2022.

Trženje oglasnega prostora
041 536 889.

Polemika ni špas

Ob ugotavljanju dejstva, da postaja Rešeto, verjetno zaradi dobrega vodstva, vse boljše glasilo, gotovo tudi zaradi nove rubrike Bralke in bralci pišejo, se bom oglasil prav zaradi njih, gospod France Vidervol. Nimam pa nikakršnega namena z vami polemizirati, kot predlagate v naslovu decembrske številke (polemika (gr.) – javni spor, prepir, pravda boj). Tudi moj članek, na katerega ste se odzvali, ni bil namenjen kakšnemu prepiru z g. Jožetom Tankom, ampak je bil protest in reakcijski odziv na nekatere njegove trditve – predvsem v junijski številki Rešeta. Tudi od njega nisem pričakoval neposrednega odziva. To je sicer storil v obeh naslednjih številkah, ampak je to opravil zelo diplomatsko, tako kot se za politika spodobi. Predstavil je nekakšen povzetek poročila o njegovem nekdanjem županovanju in nadaljeval z »ugašanjem lučk«, v katerih začutimo vso nostalgijo po nekdanjih dobrih časih.

Vi, gospod Vidervol, pa ste v sebi kar naenkrat začutili dolžnost, da se postavite v vlogo njegovega advokata. Zdaj, ko sem prebral vaš »traktat« o vaši povojni zgodovini, upravičeno verjamem, da vas on za to ni pooblastil. Dvomim pa, da ste sposobni zavedanja, da ste mu s tem naredili zelo nerodno medvedjo uslugo.

Ko sem se pretolkel skozi vaš zapis, sem ugotovil, da niste prav ničesar razumeli. Vem, da je strašansko imenitno »stopiti« pred somišljenike ob šanku in razgrniti »cajtunge«, nisem pa prepričan, da veste, da z javnimi nastopi postanete javna oseba, ki je podvržena oceni in kritiki vseh bralcev. Kar zadeva mene, se lahko izrečem, da vas vidim kot zelo dobrosrčnega človeka. Po drugi strani pa se mi iskreno smilite. Niste se predstavili. Če ste še zelo mlad, lahko postanete novinar, morda celo pisatelj. Če ste v drugi polovici bivanja, pa vam svetujem, da prihranite »tisto« za svoje osebne potrebe in se poslovite od javnosti – predvsem pa od politike. Veste, ni dovolj, da prebereš debelo, za vas »najbolj brano knjigo«, ki je nastala kot nabor iz TV Poročevalcev in katere edini cilj je ponovni razkol in zaslužek, ki priteka z vseh strani sveta, kjer je nastajala med dobro plačanimi dopustovanji. Če greste kdaj k ofru, ste jo plačevali tudi vi. O teh in podobnih poteh denarja sem se seznanil že kot medvojni ministrant pri latinskih mašah.

Kdor je živel in preživel vojno, dobro ve, da je propaganda veliko močnejša od puške. To velja tudi za pamflete, ki so skrivno orožje modrecev. Tistega, ki naj bi ga izrekel Moša Pijade, tudi vi niste razumeli. Zato so vse to pljunki v lastno skledo.

Nam gospodari dimenzija časa in prostora, zato bom zajemal samo s čajno žličko: gospod Vidervol, pravilno je, da dela lončar lonce, rešetar pa rešeta. Če se naredi premestitev po načelu »ti v gornji konec, ti v dolnjega«, pa je to politika. Do morebitnega blagostanja bomo prišli takrat, ko bomo namesto politično obarvanih strank s fasado ideologije (ki jo pri nas zlorabljamo predvsem za stolčkanje) prišli na volišča potrdit strokovnjake. Vse drugo je sistem političnih komisarjev, ki težijo k čim večjemu številu svojih udov, kar pa je očitna pot v enostrankarski sistem z enim nezmotljivim poglavarjem (tudi vodja, vodž, fuerer, duče) – morda celo z doživljenjskim mandatom.

Vi, gospod Vidervol, nas podučite, da se mora voliti »od spodaj navzgor«. Da, kako pa drugače?! Je faraon lovil svoje Egipčane z zanko? Nadalje ponovite misel gospoda Tanka: »s trebuhom za kruhom služiti k okupatorju«. Seveda, saj to ni bilo tako težko, še posebno, če si poiskal svojega »krigskamerada«, s katerim sta se skupaj borila proti partizanom. Tega seveda ni bilo kaj dosti. Gradilo se je predvsem z zelo ugodnimi posojili. Nismo se mi odpovedali Marshallovemu načrtu (kot se je takrat imenoval), ampak nismo bili kot zmagovalci do njega upravičeni. Revolucija ni ustvarila 15.000 žrtev, ampak jih je zagrešila. Pomorjeni pa so bili predvsem nedolžni – njihovi organizatorji so jo pravočasno popihali. Tudi te je »lovil« Jože Možina, pravih krivcev pa ni nikoli predstavil. In še to, gospod Vidervol, kdo pa vas je »nabasal«, da nas bodo levičarji, ki protestirajo z namenom, da nam bodo pobrali vse naše premoženje, »z bajoneti – vojaškimi noži (prisrčna hvala, da ste zblojenemu slovenskemu narodu raztolmačili, kaj je bajonet!) nagnali v morje«? V katero morje pa? Ali v tisto, ki ga imajo že več kot 70 let v lasti slovenski vikendaši? Take so pa res predebele za špas!

Potem bi radi nekaj povedali o nekih povojnih taboriščih okoli Kočevja. Da, gospod Vidervol, največja žična »zagrada« je bila prav v samem Kočevju; še kakšen kilometer naprej od zavoda za slepe. Tja sem kot enajstletnik nosil prepečenec in prežganje svojemu stricu (skrbniku po smrti staršev), kamor ga je poslal moj »dobrotnik« iz vrst prvih slovenskih salonskih komunistov, ki se jih ne moremo znebiti vse do danes. To pa niso tisti »strici in tete«, na katere mislite vi.

Kje neki ste slišali, da so nam po vojni lakoto blažila ameriška letala, ki so »odmetavala hrano«? Tu se mi je zaletelo – za počiti, kakšen zgodovinar ste! Gospod France, zavezniki so neposredno ali s padali odmetavali hrano, oblačila, zdravila in orožje že med vojno svojim zaveznikom partizanom … Po vojni ni z neba priletela niti »piksna« fižola. S takimi podatki spravljate v zadrego tudi današnje politike, čeprav bi se s tem radi izkazali kot njihov zvesti ud.

Stari Latini so za take primerke imeli domiselno reklo: »Si tacuisses, philosophus mansisses.« V prostem prevodu: »Če bi bil tiho, bi se celo mislilo, da si pameten.« S tem zaključujem svojo »polemiko«, ki to nikoli ni bila. Mnogo, mnogo tega in še drugega pa bom vam v vaše dobro zamolčal.

P. S.: Za »Happy End« še to: ga. Ljudmila Novak je odnesla Novo Slovenijo v Bruselj, doma pa pustila »trop brez zvonca« – Krščanske demokrate.

Za gospoda Jožeta Tanka pa še ta vprašanja: kdaj je bila zgrajena Nova Gorica (skupaj z italijansko Gorico Evropska prestolnica kulture 2025)? Kdaj Novo Velenje? Kam so »odpluli« nekdanji počitniški domovi za delavce? Ste se (so vas) kdaj vozili s počitniško vozovnico »Ka15«?

Jože Centa, Ljubljana, januar 2022

Naša demokracija prekaša ameriško!

Skromni odzivi in interes državljanov za težave države kažejo, da Slovenci očitno nismo potomci Karantancev, pokončnih Slovanov, ki so si trudili imeti svojo državo, da so si lahko potem na Gosposvetskem polju ob »knežjem kamnu« svobodno izvolili najprej kneza in nato sodnika. Oba sta bila v službi ljudstva. Naši »knezi« pa še dandanes ljudstvu ne dovolijo, da bi si ljudstvo lahko svobodno izvolilo sodnika. To pomeni tožilca, saj rek pove vse: »Brez tožnika ni sodnika!«

Slovenci s(m)o brezbrižni, ne zanimajo nas ne zgodovina, ne »pandemija« in še manj politika, pa četudi propada država, saj jim je oblast odveč. Volivcem postajajo volitve odveč, saj niso »voli«, ki samo vlečejo stranke oziroma njihove predsednike do oblasti. »Naši« politiki, ki jih državljani volimo, nam ne zaupajo pravice, da bi tudi volivci lahko s svojim glasom vplivali na to, komu zaupajo mandat za oblast. Nočejo več biti le »vlečni voli« predsednikom strank. Hočejo več svobode, da dobijo pravico osebne izbire oblasti. Ameriški voditelji, ki so pisali ameriško ustavo, so spoštovali pravico državljanov, da le oni na volitvah odločijo, kdo bo njihov tožilec, kar velja še danes. Pri tem sta bili Američanom za vzgled »demokracija in postava Karantancev«. Ameriški predsednik Bill Clinton je Slovencem to povedal in se zahvalil našim prednikom in nam v govoru na Kongresnem trgu v Ljubljani, ko je obiskal Slovenijo. Naša javna RTV pa je poskrbela, da ta del govora ni bil preveden, da bi ga razumelo čim manj Slovencev. Tako »napredna« politika in RTV skrbno pazita, da nas Američani ne okužijo z njihovo demokracijo, saj je vendar naša najboljša na svetu, kar so vedeli tudi že »neuvrščeni«, le ne izvažamo je več zastonj!

Franc Mihič

Volitve

V letu 2022 bomo imeli državnozborske, predsedniške in lokalne volitve. Volivci bomo kot kadrovska komisija izbirali med programi strank in kandidati, ki naj bi jih izvajali. V Sloveniji imamo, podobno kot razvite države, socialno-tržno gospodarstvo, ki mu nasprotujejo zagovorniki socialno-planskega gospodarstva in delavskega samoupravljanja, kjer delavci upravljajo samo delo, vse ostalo pa vodijo komunisti. Strici in tete iz ozadja. Njihovo delovanje lepo opiše Rado Pezdir, avtor knjige Vzporedni mehanizem globoke države. V njej opisuje, da so »liderji« socializma že v socializmu v tujini ustanovili slamnata podjetja, najeta stanovanja s poštnim nabiralnikom. Večji del izvoza in uvoza opravijo prav ta podjetja, v tujini ustanovijo tudi banke. Prek teh bank se opravljajo devizne transakcije, pri čemer »liderji« denar hranijo v davčnih oazah. To je bil način za izčrpavanje gospodarstva. Takšno poslovanje je pripeljalo do razpada Jugoslavije.

Raziskovalni novinarji so dobili spisek o računih v davčnih oazah. Člani levice, združeni v KUL, javno in v celoti objavite ta spisek in preverite vse na njem. Tiste, ki so si nezakonito pridobili premoženje, kaznujte z zaplembo premoženja. Napravite red v lastni koaliciji, pometite pred lastnim pragom in preidite od obljub k dejanjem.

Zavzemate se za ohranitev družbene lastnine. Lepo in prav, če ne bi levi predsedniki vlad družbene – državne lastnine razprodajali tujcem. Nekaj večjih: Acroni Jesenice, Helios Domžale, Saturnus Ljubljana, Perutnina Ptuj itd. Prodali so tudi vodne vire z zdravo pitno vodo, kot so Fructal Ajdovščina, Pivovarna Union in Laško, Radenska, Costella itd.

Če so pravi prodajalci, jim ne nasprotuje civilnodružbena organizacija 8. marec. Ko gre denar v prave roke, dovolijo tudi kršenje ustavne pravice do zdrave pitne vode.

Konec januarja 2020 predsednik vlade Marjan Šarec nepreklicno zapusti opevane ministre, sposobne nove obraze, ker ne zmore več opravljati dela in voditi vlade. Mandat za sestavo vlade dobi Janez Janša. Oblikuje vlado in takoj se začne izvajati koalicijski sporazum. Vlada dela dobro, učinki uspešnega dela so vidni: zmanjšanje brezposelnosti, dvig minimalne plače in pokojnine, prebivalci z nižjimi prispevki prejmejo socialni prejemek za preživetje. Vlado pohvali tudi župan – občina prejema višjo glavarino, več je denarja za socialne transferje. Ministrstva v občini financirajo večje projekte, kot so ceste Inles–Spar z rondojem, Gorenjska cesta, urejajo se vodotoki – protipoplavna varnost, obnavlja se bazen, dograjuje šola itd. Župan se pohvali tudi z rekordnim proračunom za leto 2022. V svojem mandatu bo prejel približno 55 milijonov EUR za izpolnitev danih obljub za napredno Ribnico. Kaj je s tem denarjem, bomo presojali jesen.

Na dan volitev se odločamo, komu bomo zaupali glas – ali stranki, za katero izrečena beseda velja in skrbi za socialno ogrožene, zmanjšuje davke in prispevke, s tem pa se povečuje kupna moč, ali programu, ki temu nasprotuje. Pri strankah, združenih v KUL, dane obljube nič ne veljajo. Socialo bi reševale z novimi položnicami z višjimi zneski.

Udeležimo se volitev, odločimo se prav, da nam bo jutri še boljše.

Franc Vidervol

Vstopite in postanite del uspešne zgodbe

Pozdravljen, Tone Šenk, direktor podjetja Inotherm!

Ribniški občani smo na domove dobili prospekt, v katerem so nazorno predstavljeni dosežki podjetja Inotherm. Vse čestitke tebi, Tone, in sodelavcem za uspehe. Občani smo lahko veseli in ponosni na to podjetje, ki je uspešno tudi na zahtevnem evropskem trgu.

Prospekt je odlično vabilo, ki je tako originalno, da je verjetno prvo v Sloveniji, in je lahko tudi v ponos občini Ribnica. Dosežena rast podjetja je gotovo vabljiva za nove kadre, različne izobrazbe, ki si želijo postati del uspešnega kolektiva in bi podjetju nudili svoje delo in znanje.

Samo kolektiv, ki se zaveda, da so zadovoljni kupci pogoj za uspeh in rast podjetja, lahko obstane na trgu, česar se vodstvo podjetja in zaposleni že zavedajo, sicer ne bi bilo uspeha.

Inotherm s svojimi odličnimi finančnimi rezultati že zdaj marsikaj podpira, pa ne samo v občini. Podjetje je največji vplačnik v občinski proračun med ribniškimi podjetji, kar občinskemu svetu in županu omogoča, da se lažje zadovoljujejo javne potrebe ribniških občanov.

Za uspeh občine niso več dovolj le znani »lesene žlice in lončeni lonci«, še manj ni dovolj znanje ribniške ekonomske šole, to je »pošteno obračunan ribniški procent«, ki je še vedno poslovna skrivnost! ***Ribniški procent se glasi: »Kupim žlico za dinar, za tri jo pa prodam in imam dva procenta zaslužka, pa se nekako preživim.«*** *Samo želimo si lahko, da se bo zgodba o uspehu podjetja Inotherm še naprej nadaljevala in da ji bo lokalna skupnost namenila potrebno pozornost in podjetju nudila potrebno podporo za rast podjetja, ki je postalo ponos Ribniške doline. Pozdravljam vse, tebe, Tone, in sodelavce!*

Franc Mihič, sodelavec v času oken »Inovak in Kombivak«

Šola zdravja kmalu v Dolenji vasi!

Telovadbi »1000 gibov« se boste kmalu lahko pridružili tudi v živo! Marca 2022 bomo ustanovili skupino v Dolenji vasi, ki bo telovadila na športnem igrišču. **Točen datum začetka bomo sporočili v naslednji številki.**

Trenutno v Sloveniji telovadimo na 248 lokacijah v 89 občinah. Seveda ob upoštevanju ukrepov stroke. Na naši spletni strani si lahko pogledate seznam skupin: https://solazdravja.com/skupine-po-obcinah/

Društvo Šola zdravja je šlo naproti vsem tistim, ki ne uporabljajo interneta ali pa zaradi morebitnih karanten in okrevanj ne morejo na telovadbo med ljudi. Tako lahko telovadbo »1000 gibov« spremljate vsak dan ob 10. uri na lokalni televiziji R KANAL+ in še na 18 drugih lokalnih televizijah, ki so se vključile v akcijo Društva Šola zdravja »Telovadimo doma prek malih zaslonov«. Seznam televizijskih postaj lahko preverite na naši spletni strani: https://solazdravja.com/.

Vsak trenutek je lahko nov začetek!

Društvo upokojencev Ribnica se za podporo v obliki donacij zahvaljuje podjetjem:

INOTHERM, D. O. O.,
INLES, D. D.,
MAAL-TEH, D. O. O.

Hvala!

DURi

skupaj z Društvom za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje organizira:

DELAVNICE ZA ELEKTRONSKO USPOSABLJANJE ČLANOV z mobilnim telefonom ali računalnikom

Začetek tečaja bo predvidoma prvi teden v marcu. Vse zainteresirane prosimo, da se informirajo in prijavijo pri sekretarki društva Miji Kozina vsak ponedeljek od 9. do 11. ure, razen praznikov, na telefonski številki 068 627 48 ali 031 608 161 ali prek e-pošte: du.ribnica@gmail.com. Pri prijavi navedite tip svojega pametnega telefona oziroma ali imate svoj prenosni računalnik. Izvajalec ima samo štiri prenosne računalnike. Najbolje je, da se učite na svoji napravi.

PROGRAM:

1. DELO S PAMETNIM mobijem – mobilnim telefonom
A – Osnove telefoniranja ter sprejemanja in pošiljanja sporočil
B – Nadaljevalni tečaj učenja več spretnosti za delo s telefonom

---

2. DELO Z RAČUNALNIKOM:
A – Osnovna znanja dela z računalnikom: pisanje, pošiljanje pisem prek e-pošte
B – Nadaljevalni tečaj – več znanj dela z računalnikom (po izbiri in interesih)
Pridržujemo si pravico, da tečaj prestavimo na varno obdobje, ko ne bo prepovedi zaradi covida-19.

Društvo upokojencev Ribnica

VRTEC RIBNICA

RAZPIS ZA VPIS PREDŠOLSKIH OTROK V VRTEC RIBNICA za šolsko leto 2022/23

Na podlagi Pravilnika o sprejemu predšolskih otrok v Vrtec Ribnica (Ur. l. RS št. 9/2014) Vrtec Ribnica objavlja javni razpis za vpis predšolskih otrok v programe vrtca za šolsko leto 2022/23 z dnem 1. 9. 2022. V skladu z Zakonom o vrtcih (Ur. l. RS, št. 100/05 in spremembe) vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost najmanj 11 mesecev, če starši ne uveljavljajo več pravice do starševskega dopusta v obliki polne odsotnosti z dela.

Vpis otrok poteka na sedežu Vrtca Ribnica, Majnikova 3, 1310 Ribnica – uprava vrtca, pri svetovalni delavki Bernardi Osojnik.

Izpolnjene obrazce Vloga za vpis otroka v Vrtec Ribnica, ki jih dobite na upravi vrtca ali na njegovi spletni strani www.vrtecribnica.si, v vrtec vrnite osebno, po pošti ali po e-pošti (vrtec@vrtecribnica.si), in sicer najkasneje do torka, 15. marca 2022. Vrtec bo obravnaval vse vloge, ki bodo prispele v roku. V primeru, da bo prijav za sprejem otrok v programe vrtca z dnem 1. 9. 2022 več, kot je prostih mest, bo o sprejemu odločala Komisija za sprejem otrok v vrtec. Obravnavala bo vse vloge, ki bodo vložene do 15. 3. 2022 ali oddane na ta dan priporočeno na pošto. Starši bodo o sprejemu otroka v vrtec pisno obveščeni najpozneje do konca meseca junija 2022.
Pomembno: staršem, ki so vlogo za vpis otroka v Vrtec Ribnica že oddali, je ni treba ponovno oddajati. Dodatne informacije dobite osebno ali po telefonu pri svetovalni delavki Bernardi Osojnik na telefonski številki (01) 620 93 75 ali na upravi vrtca na telefonski številki (01) 620 93 71.

KRIŽANKA

Stran ureja Knjižnica Miklova hiša

NAVPIČNO

1. Znanilke pomladi
2. Legendarni slovenski kralj
3. Starogrški bog morja
4. Biblijski očak
7. Mesto sredi Istre
9. Ime ribniškega pusta
11. Prebivalka reke Ribnice iz družine kun
15. Mesec februar
16. Zagozda

VODORAVNO

3. Čaj, zdravilen za pljuča
5. Kemijski znak za radon
6. Najdaljša reka na Hrvaškem
8. Slovenski arhitekt
10. Nadut človek
12. Švedska pisateljica Astrid
13. Elda Viler
14. Ušesnik
16. Plašč
17. Starinsko izdelovalec sodov

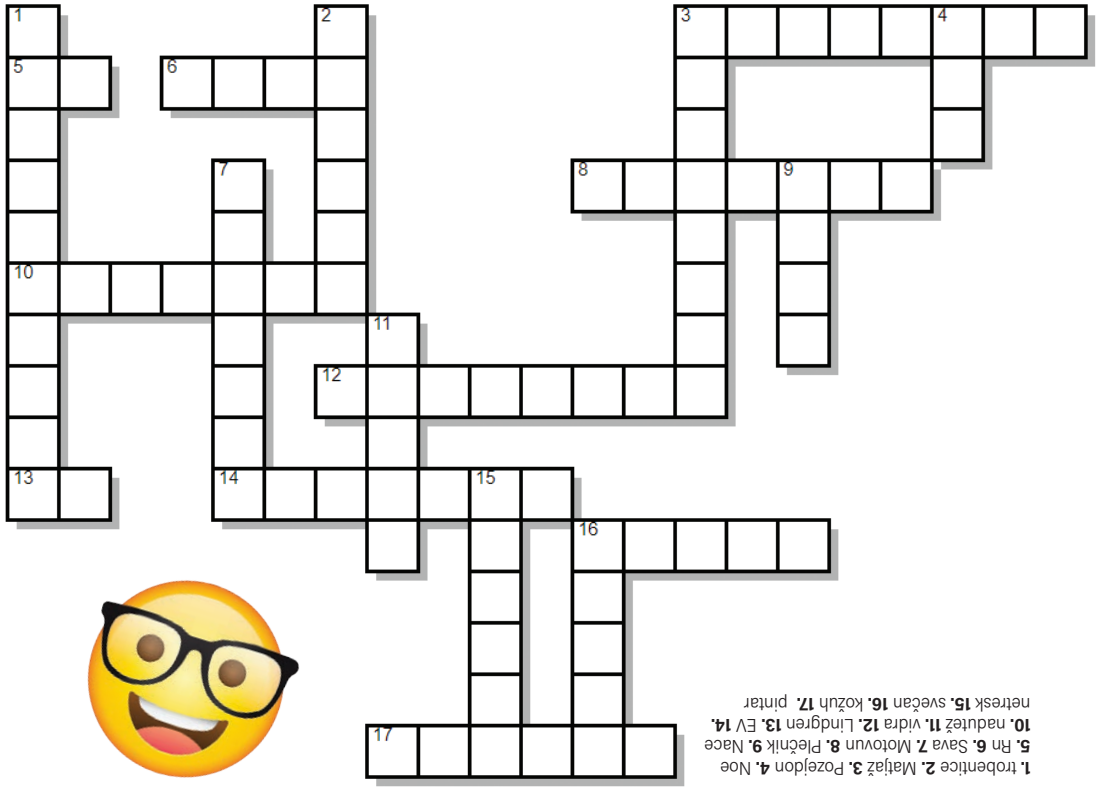

1. trobentice **2.** Matjaž **3.** Pozejdon **4.** Noe **5.** Rn **6.** Sava **7.** Motovun **8.** Plečnik **9.** Nace **10.** nadutež **11.** vidra **12.** Lindgren **13.** EV **14.** netresk **15.** svečan **16.** kožuh **17.** pintar

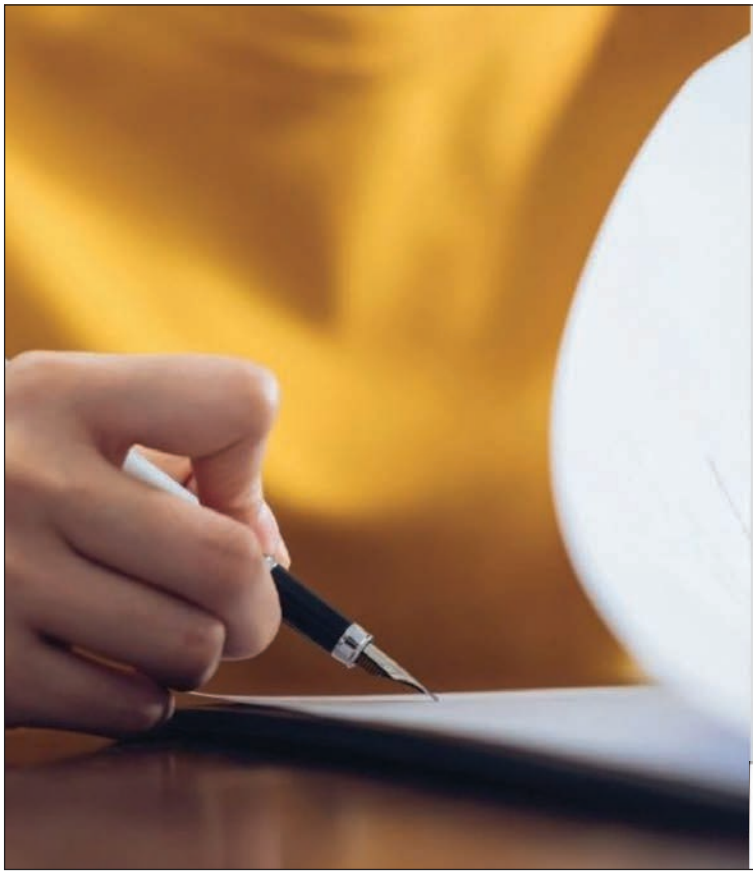

Sofinanciranje tiska in vezave

diplomskih, magistrskih in doktorskih nalog

Knjižnica Miklova hiša RIBNICA

OBČINA RIBNICA

SVETOVANJE ZA ZAČETNE BRALCE IN IZPOSOJA APLIKACIJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Knjižnica Miklova hiša
RIBNICA

USPOSABLJANJA ZA SAMOSTOJNO RABO LASERSKEGA REZALNIKA IN 3D TISKALNIKA V ROKODELSKEM CENTRU RIBNICA

11. marec 2022: od 17. do 20. ure - LASERSKI REZALNIK
18. marec 2022: od 17. do 20. ure - 3D TISKALNIK

Nove izdelovalne tehnologije vam lahko pri razvoju vaših izdelkov prihranijo veliko časa, obenem pa omogočajo neslutene inovacije tako na nivoju funkcionalnosti kot estetiki izdelka.

Usposabljanja so namenjena vsem, ki želite spoznati računalniško vodene izdelovalne tehnologije. Po opravljenem usposabljanju boste lahko stroje s pomočjo tehnika samostojno uporabljali na odprtih terminih v delavnici Rokodelskega centra Ribnica.

Usposabljanje bo vodil Tomo Per, glavni tehnik RogLaba, prvega slovenskega fablaba, ki deluje pod okriljem ljubljanskega Centra Rog.

Za udeležbo na usposabljanju ne potrebujete predznanja.
Prijave sprejemamo na e-naslov: katja.zagar@rc-ribnica.si

Usposabljanja so del projekta Rokodelski Digi Lab, ki je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe

Rešeto

Naslednja številka izide 14. marca 2022.
Gradivo oddajte do 1. marca 2022.

Trženje oglasnega prostora
041 536 889.

RCR | MUZEJ RIBNICA
MUSEUM OF RIBNICA

TEČAJ VEZENJA

z mentorico Bernardo Arko

Tečaj se bo začel **1. marca 2022** in bo potekal 5 zaporednih torkov med 17. in 19. uro v Rokodelskem centru Ribnica.

Na tečaju bomo izvezli prtiček z velikonočnim motivom.

Predznanje ni potrebno, dobrodošli so mlajši in starejši.

Cena tečaja za odrasle je 50 evrov, za otroke, dijake in študente pa 40 evrov.
Prijave sprejemamo **do 25. februarja** na **vasja.zidar@rc-ribnica.si** ali na telefon **01/835 03 76**.